

CZASOPISMO BEZPŁATNE

NR 9 (139)
GRUDZIEŃ 2020
ISSN 1689-7218
www.gminazamosc.pl

BIULETYN

SAMORZĄDU GMINY ZAMOŚĆ

1990 - 2020

Gmina Zamość obchodzi
Jubileusz 30-lecia
Samorządów Gminnych
w Polsce

*Zdrowych i pogodnych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz udanego 2021 roku*

*życzy
Redakcja*

Szanowni Państwo
Mieszkańcy Gminy Zamość
Czytelnicy Biuletynu

Święta Bożego Narodzenia

to czas, w którym Dzieciatko Jezus
obdarza nas nowymi nadziejami.
W trudnym czasie, ale stale ufni w moc
narodzonego Zbawiciela, w imieniu
Samorządu Gminy Zamość życzymy Państwu
wielu łask Bożych w drodze do normalności.
Niech radość, szczęście i życzliwość ludzi wypełnią
Państwu świąteczny czas i Nowy Rok.
Niech 2021 rok będzie pełen sukcesów i satysfakcji,
budując zgodę i poczucie wspólnoty.

Przewodniczący
Rady Gminy Zamość

Wojciech Suchowicz

Wójt Gminy Zamość

Ryszard Gliwiński

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia składamy Mieszkańcom Gminy Zamość serdeczne życzenia
wszelkiej pomyślności, niepowtarzalnej atmosfery, ciepła oraz obfitości wszelkich dóbr.

Niech radość i pokój, poczucie prywatnego i zawodowego spełnienia
towarzyszą Państwu przez cały Nowy Rok.

Radni Rady Powiatu Zamojskiego
Konrad Dziuba i Jerzy Sobczuk

BOŻONARODZENIOWA „WIELKA PIĄTKA” i INNI

W tym roku, z uwagi na ograniczenia stanu epidemii w Polsce, doroczny Wielki Konkurs Plastyczny „Kartki Bożonarodzeniowe Gminy Zamość 2020” był wyjątkowy, z lekko zmienioną formułą i regulaminem. Na konkurs wpłynęło aż 260 prac, z czego 120 za pośrednictwem internetowego formularza zgłoszeniowego. To bardzo dużo, zważywszy na fakt, że w poprzednich latach większość prac powstawało w gminnych szkołach na lekcjach plastyki, przez co frekwencja sięgała 500-600 uczestników. Teraz, gdy klasy szkolne świecą pustkami, a lekcje są zdalne, liczba 260 prac zgłoszonych do konkursu, jest zaskakująco duża. I za to należą się gorące podziękowania od organizatorów dla wszystkich Autorów prac. Oto podsumowanie i werdykt jury.

Prace zweryfikowano, przejrzano i wybrano do nagradzania i wyróżniania. Niestety, uroczystego i zbiorowego wręczenia nagród w tym roku nie będzie z powodu stanu epidemii i zakazów z tego wynikających. Nagrody zostaną jednak przekazane zwycięzcom i autorom wyróżnionych, przeważnie za pośrednictwem szkół, bo wśród konkursowiczów dominowali uczniowie, czyli prędzej czy później trafią do Autorów najlepszych prac. Niezmiennie konkurs objęty został honorowym patronatem Wójta Gminy Zamość, Ryszarda Gliwińskiego.

Prace zgłaszały zarówno osoby indywidualne, jak i placówki oświatowe czy opiekuńcze z terenu Gminy Zamość – w tym gronie były Szkoła Podstawowa w Białowie, Szkoła Podstawowa im. Księdza Jana Twardowskiego w Borowinie Sitanieckiej, Zespół Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Kalinowicach, Szkoła Podstawowa w Lipsku, Szkoła Podstawowa w Mokrem, Szkoła Podstawowa im. Papieża Jana Pawła II w Płoskiem, Szkoła Podstawowa w Pniówku, Szkoła Podstawowa im. Edwarda Kasprzysia w Wysokiem, Szkoła Podstawowa im. Batalionów Chłopskich w Wólce Wieprzeckiej i Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Żdanowie.

Konkurs zorganizowano już po raz 16, pierwsza edycja odbyła się w 2005 roku. W tym roku zmniejszono ilość kategorii wiekowych do trzech: kategoria I – dzieci grup przedszkolnych oraz klasy I-III; kategoria II – uczniowie klas IV-VIII szkoły podstawowej; kategoria III – „OPEN” – osoby dorosłe i powyżej 16 roku życia.

Pośród wszystkich zgłoszonych prac 5 równorzędnie zwycięskich dzieł, wyselekcjonowanych przez jury konkursowe, zostanie wykorzystanych do wydruku oficjalnych kartek bożonarodzeniowych Gminy Zamość z życzeniami od Samorządu. Te kartki trafią przed świętami do kilkuset osób i instytucji.

Autorami „Wielkiej Piątki” są: Zuzanna Radej z ZSPiP w Kalinowicach, Maja Gruszkiewicz ze Szkoły Podstawowej w Białowie, Gabriela Greszta z Lipska, Anna Karabin ze Szkoły Podstawowej w Wólce Wieprzeckiej oraz Dorota Orłowska z Wysokiego.

Wyróżnienia specjalne otrzymali: Piotr Szpindor, Milena Kniaź i Magdalena Kudyk – cała trójka ze szkoły w Pniówku, Damian Albingier z Lipska Polesia, Emilia Radej ze szkoły w Kalinowicach, Julia Krzywonos i Agnieszka Karabin – obie ze szkoły w Wólce Wieprzeckiej, Nikola Sobczak ze szkoły w Żdanowie, Amelia Kłós ze Żdanówka, Francesca Kowanek ze szkoły w Mokrem.

Ponadto, wyróżnienia otrzymali: Anna Zgnilec z Zawady, Marcel Sarzyński z Zarzeczca, Klaudia Lalik ze szkoły w Wólce Wieprzeckiej, Oliwia Duda ze szkoły w Płoskiem, Zuzanna Maluga ze szkoły w Lipsku, Martyna Naworol ze szkoły w Pniówku, Marcel Gmitrzuk ze szkoły w Lipsku, Weronika Bochenko ze szkoły w Pniówku, Alicja Kępińska ze szkoły w Pniówku, Julia Małyszko ze szkoły w Kalinowicach, Marlena Sołtys ze szkoły w Płoskiem, Teresa Cichosz z Bortatycz, Lena Pupiec ze szkoły w Wólce Wieprzeckiej, Weronika Piotrowska

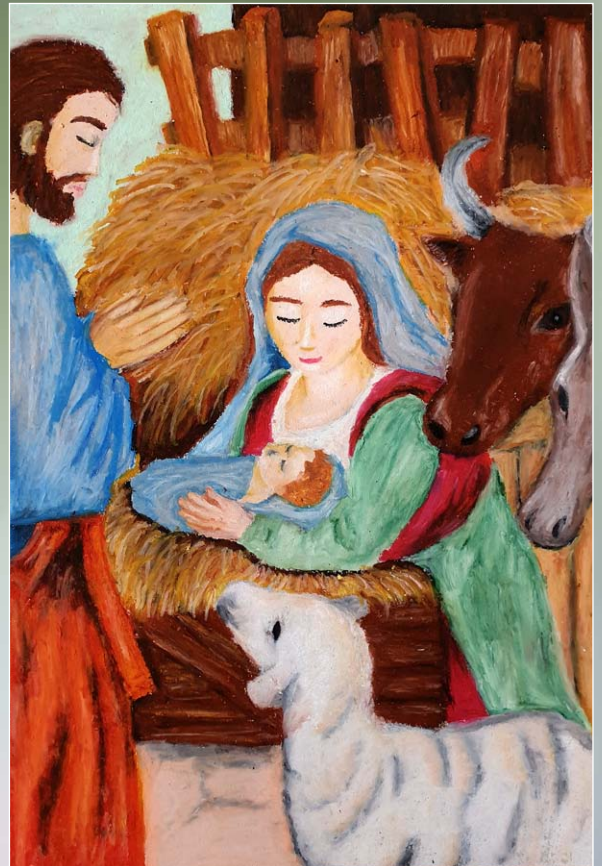
ze szkoły w Pniówku, Magdalena Małek ze szkoły w Pniówku, Anastazja Książek ze szkoły w Kalinowicach, Szymon Huk ze szkoły w Pniówku, Liliana Koczupał ze szkoły w Żdanowie, Wiktoria Łojko ze szkoły w Wólce Wieprzeckiej, Filip Pawelec ze szkoły w Żdanowie, Adam Kimak ze szkoły w Wólce Wieprzeckiej, Julia Czerwonka z Lipska, Maja Kukiełka ze szkoły w Kalinowicach, Helena Niemczuk ze szkoły w Kalinowicach, Ksawery Bondyra ze szkoły w Białowie, Martyna Misiarz ze szkoły w Mokrem, Rozalia Kłós ze Żdanówka, Filip Waga ze szkoły w Płoskiem, Lena Greszta ze szkoły w Żdanowie oraz Bartłomiej Kobel ze szkoły w Mokrem. Łącznie nagrodzono i wyróżniono 45 prac, ich Autorzy otrzymają pamiątkowe dyplomy i sympatyczne upominki, a „Wielka Piątka” dodatkowo cenne nagrody. Funkcję niezależnych jurorów w tym roku pełniły następujące osoby: Jerzy Cabaj – artysta, fotograf, zasłużony dla rozwoju kultury w Gminie Zamość, a także Katarzyna Król – instruktor kulturalno-oświatowy z Gminnego Ośrodka Kultury w Starym Zamościu. Trzeci członek Jury reprezentował Gminny Ośrodek Kultury Gminy Zamość, ale pełnił jedynie bezstronną rolę protokolanta i organizował sprawną pracę Jury. Dziękujemy wszystkim tegorocznym Autorom prac za udział w naszym dorocznym konkursie oraz gratulujemy nagrodzonym i wyróżnionym. Konkurs zorganizował Gminny Ośrodek Kultury Gminy Zamość.

Wielka Piątka

Praca Doroty Orłowskiej

Praca Anny Karabin

Praca Zuzanny Radej

Praca Mai Gruskiewicz

Praca Gabrieli Greszty

ADWENT – CZAS OCZEKIWANIA NA...

Adwent (wg języka łacińskiego: adventus – przyjsie) w Kościołach katolickim i ewangelickim oznacza okres oczekiwania na przyjsie na świat, a więc narodzenie Chrystusa. Adwent jednocześnie ma przypominać o zapowiedzianym przez proroków powrocie Chrystusa jako triumfatora nad złem, wskrzesiciela umarłych i sędziego świata. Tradycja adwentowego oczekiwania sięga IV wieku. Przybliżymy tu szerzej historię i znaczenie adwentu w kontekście tradycji Świąt Bożego Narodzenia.

Tegoroczny wieniec adwentowy w kościele parafialnym w Lipsku. W środku Roratka, tj. świeca symbolizująca Matkę Bożą

Już w 380 roku synod w Saragossie polecił wiernym codzienną, gorliwą obecność w kościele i nieopuszczanie ani jednego dnia pomiędzy 17 grudnia a 6 stycznia. Niektóre źródła podają, iż adwent zaczęto popularyzować już w V wieku za sprawą francuskiego biskupa Perpetuusa z Tours, który za życia wielką wagę przywiązywał do praktyk postnych i takie zwyczaje zostawił po sobie jako spuściznę dla wiernych (nie licząc zapisania w testamentie całego majątku do rozdania biednym). Będąc biskupem zdecydował, że od dnia św. Marcina (11 listopada) do Świąt Bożego Narodzenia należy utrzymywać post 3 razy w tygodniu. Początkowo więc adwent, tak jak Wielki Post, trwał 40 dni, mając charakter pokutny i ascetyczny. W VI wieku papież Grzegorz Wielki ujednolicił zalecenia liturgiczne, postanawiając, iż adwent ma trwać 4 tygodnie, mieć radosny charakter, lecz skłaniać też

do refleksji i pokuty (dlatego kapłani w okresie adwentu używają fioletowych szat liturgicznych).

Adwent rozpoczyna się w pierwszą niedzielę roku liturgicznego. Jest to czas wyciszenia i przygotowania do Świąt Bożego Narodzenia. Tradycyjnie więc na czas adwentu milkła muzyka, wstrzymywano się od zabaw, nie wyprawiano wesel. Długie wieczory sprzyjały zacieśnianiu więzi rodzinnych i sąsiedzkich. Kobiety zbierały się codziennie w wybranym domu (najczęściej tym, który miał największą kuchnię) i wspólnie pracowały: dały piecze, przędły, tkwały, haftowały, itp.). Wielogodzinne spotkania były okazją do wspólnych rozmów, snucia dawnych opowieści, legend i wspomnień oraz wspólnego śpiewania pieśni adwentowych. Był to jednak przede wszystkim czas przedświątecznych przygotowań. Wykonywano szopki bożonarodzeniowe, ozdoby choinkowe, przygotowywano stroje i rekwizyty kolędników, no i oczywiście pieczono pierniki, które musiały przeciw swoje „odleżeć”, aby zmięknąć do świąt.

Liturgiczną tradycją są Msze ku czci Maryi Panny, zwane roratami. Podczas tych Mszy płonie dodatkowa świeca, symbolizująca Matkę Bożą, zwana Roratką. Nazwa nabożeństwa pochodzi od słów pieśni śpiewanej na rozpoczęcie Mszy świętej: Rorate coeli de super... (z łac.: Niebioso, rosę spuście nam z góry...). Dawniej roraty odprawiane były przed świtem, dziś często odbywają się późnym popołudniem ze względu na praktycznych. Pierwsza część Mszy św. roratniej odprawia się przy zgaszonych światłach. Wnętrze kościoła oświetlają jedynie świece oraz lampiony adwentowe, wykonywanie samodzielnie, najczęściej przez dzieci. Są to lampki w kształcie czworoboku, którego ścianki przypominają witraże. Są one symbolem przypowieści Jezusa o roztropnych pannach, które z płonącymi lampami oczekiwały na przyjsie Oblubieńca.

W Polsce roraty odprawia się od XIII wie-

ku. Związany był z nimi pewien szczególny zwyczaj. Otóż, na ołtarzu znajdował się 7-ramienny świecznik i przed rozpoczęciem Mszy do ołtarza podchodzili kolejno przedstawiciele wszystkich stanów i umieszczali w świeczniku świecę, wypowiadając słowa: Sum Paratus ad adventum Dei (z łac.: Jestem gotowy na przyjsie Pana).

W międzywojniu upowszechnił się w odrodzonej Polsce zwyczaj przygotowywania wieńców adwentowych z zielonych gałązek drzew iglastych, przystrajanych wstążkami i różnymi ozdobami. Ich najważniejszy element stanowią 4 świece zapalane kolejno w każdą niedzielę adwentu. Jako pierwszą zapalano tzw. „świecę pokoju”, druga to „świeca wiary” lub „świeca Betlejem”, trzecia to „świeca miłości”, a czwarta to „świeca nadziei i aniołów”. Wg tradycji trzecia świeca powinna mieć kolor różowy, pozostałe świece mają kolor fioletowy lub niebieski, nawiązując do koloru szat liturgicznych (III niedziela adwentu w Kościele katolickim obrządku rzymskiego nazywana jest niedzielą Gaudete; wtedy kapłan może włożyć szaty liturgiczne koloru różowego, mające oznaczać radość z przyjsia Chrystusa i daru odkupienia). Zapalenie każdej kolejnej świecy przybliża chrześcijan do narodzin Jezusa i przypomina o upływającym czasie.

Do odliczania dni pozostałych do Bożego Narodzenia wykorzystywano specjalne kalendarze adwentowe. Tradycja ta, podobnie jak w przypadku wieńców adwentowych, narodziła się w XIX wieku wśród niemieckich luteran. Pierwotnie kalendarze adwentowe składały się z okienek kryjących obrazki związane z narodziem Jezusa, ale dziś, szczególnie w wersjach dla dzieci, w okienkach kryją się czekoladki lub inne łakocie, przez co czasami trudno jest najmłodszym utrzymać samodyscyplinę. Jednak przy umiejętnym wsparciu rodziców i rodziny takie kalendarze adwentowe mogą być dla dzieci doskonałym narzędziem wychowawczym, kształtującym charakter, samoopanowanie i jednocześnie uczącym tradycji. **GOK: KS**

ŚWIĘTA BOŻEGO NARODZENIA - SIŁA TRADYCJI

Wyjątkową atmosferę Świąt Bożego Narodzenia buduje mnogość tradycji i związanych z nimi zwyczajów. Już poprzedzający je adwent jest tradycyjnie okresem radosnego oczekiwania i przygotowań. Polskie obchody, zwłaszcza związane z wieczorem wigilijnym, przyciągają coraz większą uwagę ludzi z całego świata ze względu na swój ciepły i rodzinny charakter. Dlatego teraz przybliżymy tu historię i znaczenie ludowych tradycji związanych z Bożym Narodzeniem, których kultywowanie stało się naszą narodową dumą.

Kościół w Lipsku - ozdoby bożonarodzeniowe

Choinki i ozdoby

Przed rozpowszechnieniem się choinek, najczęściej spotykaną świąteczną ozdobą w polskich domach była „podłaźniczka”, składająca się z gałęzi drzew iglastych lub ich czubka. Wieszano ją nad stołem, oknem lub drzwiami, czubkiem do dołu. Podłaźniczkę przystrajano jabłkami, orzechami, piernikami, małymi chlebkami i ozdobami z kolorowych opłatków. Im więcej ozdób się na niej znalazło, tym większy dostatek miał panować w gospodarstwie. Podłaźniczki z czasem zaczęły zastępować wymyślnymi kompozycjami ze słomy, bibuły i kolorowego papieru, zwanymi pająkami. Dzisiejszy symbol świąt, tj. choinka, przybyła do Polski z Niemiec stosunkowo późno, bo na przełomie XVIII i XIX w. Początkowo choinki zdominowały miejskie domy, z czasem rozpowszechniając się także na wsiach. Choinkę przystrajano obficie

pierniczkami, orzechami, tzw. rajskimi jabłuszkami i własnoręcznie wykonanymi podczas adwentu ozdobami. W wieczór wigilijny na gałązkach zapalano niewielkie świeczki. Ozdoby choinkowe posiadały swoją symbolikę pochodzącą z tradycji ludowej. Gwiazda Betlejemka umieszczana na szczycie drzewka miała pomagać w powrotach do domu z dalekich stron, światła zapalane na choince broniły przed złymi mocami, zawijane w sreberka orzechy miały przynosić dobrobyt i siłę, aniołkom przypisuje się rolę opiekunów domu, dzwonki oznaczają dobre nowiny i radosne wydarzenia, jabłka zapewniają zdrowie i urodę, choć z czasem zostały zastąpione małymi rajskimi jabłuszkami symbolizującymi biblijny owoc, w tym kuszenie Adama i Ewy. Różnorodna była też interpretacja symboliki papierowych łańcuchów. Przedstawiano je jako znak zniewolenia grze-

chem, choć niekiedy uważano, że łańcuchy wzmacniają rodzinne więzi oraz chronią dom przed kłopotami, zaś w okresie rozbiorów miały dla Polaków wymowę „politycznych” kajdan. Samo iglaste drzewko choinki, wiecznie zielone, stało się w chrześcijaństwie symbolem Chrystusa jako źródła wiecznego życia. Obowiązkowym elementem dekoracji bożonarodzeniowej były również snopki zboża, które stawiano w kątach izby, aby zapewnić sobie dostatek w nadchodzącym roku.

Wigilijny stół

W ten wyjątkowy wieczór stół obowiązkowo nakrywano białym obrusem, pod który wkładano siano, przypominające o stajence jako miejscu narodzin Jezusa. Miało ono zapewnić dostatek i obfitość plonów. Taką rolę pełniły też rozsypywane na obrusie ziarna zbóż, maku lub soczewicy. Centralne miejsce

na wigilijnym stole zajmował chleb – najważniejszy dar boży. Na stole musiały być też świece, których blask symbolizował prawdę i światłość Chrystusa.

Składniki, wykorzystywane do przygotowania potraw na wigilijny stół, również miały swoje znaczenie. Ziarna zbóż i maku

Ręcznie wykonana bombka - KGW Wysokie, 2018 r.

były symbolem dostatku urodzaju i płodności. Ryby były pierwotnym symbolem chrześcijaństwa, a ich spożywanie podczas wieczery wigilijnej miało zagwarantować zdrowie i siłę. Kiszona kapusta chroniła od złego i zapewniała siłę i witalność. Grzyby, które w ludowych wierzeniach umożliwiały kontakt ze światem zmarłych, miały zapewniać szczęście i dostatek. Miód, który również uchodził za produkt o magicznych właściwościach, miał chronić przed złem oraz zapewniać radość, miłość i dostatek, a jego spożywanie podczas wieczery wigilijnej miało zapewnić długie i szczęśliwe życie. Orzechy – symbol tajemnicy i pieniędzy – włoskie symbolizowały mądrość, a laskowe płodność. Jabłka miały zapewnić miłość, zdrowie i zgodę, gruszki miały dać długowieczność, a suszone śliwki odpędzać złe moce.

Liczba potraw również nie była przypadkowa. Dawniej, by zapewnić domownikom szczęście w nadchodzącym roku, na stole wigilijnym musiała być nieparzysta liczba dań. Początkowo przygotowywano 7 potraw, jak 7 dni w tygodniu – siódemka symbolizuje także doskonałość oraz całość. W bogatszych rodzinach, które stać było na przygotowanie większej ilości dań na stołach, stawiano 9 potraw wigilijnych, bo tyle jest chórów anielskich. Tylko w niektórych domach przygotowywano 12 dań. Liczba 12 nawiązywała do miesięcy w roku oraz liczby apostołów. Większości kojarzyła się jednak z bogactwem, ponieważ na przygotowanie aż 12 potraw stać było niegdys jedyne najbogatszych. Dziś nie sta-

nowi to problemu „kosztowego” dla większości polskich gospodarstw domowych.

Opłatek

Zwyczaj dzielenia się opłatkiem jest znany od XVIII w., jednak tradycja łamania się chlebem sięga dalej, bo aż czasów przedchrześcijańskich. Pierwsi chrześcijanie przynosili na Mszę własny chleb, którym po pobłogosławieniu dzielili się z bliskimi. Początkowo opłatki wyrabiane były w klasztorach przez zakonników i zakonnice, a proces ich wytwarzania był ściśle określony. Do pracy zakładano białe szaty, starannie wyselekcjonowane ziarna pszenicy mielono na żarnach i przesiewano przetakami, czyli dużymi ręcznymi sitami. Otrzymaną mąkę mieszano z wodą uzyskując rzadkie, praśne ciasto (bez zakwasu czy drożdży), które następnie wylewano na specjalną płaską formę metalową, zamkniętą jak szczypce, najczęściej w kształcie koła. Szczypce wkładano do ognia, a po chwili wyciągano z formy gotowe opłatki, często z odbitymi od formy obrazkami rodzajowymi Świętej Rodziny. Dziś piekaniem opłatków zajmują się wyspecjalizowane piekarnie, a szczypce „ogniowe” zostały wyparte przez elektryczne formy, ale receptura ciasta do opłatków pozostała niezmienną. Nadal też ozdobi się je tłoczonymi motywami związanymi z Bożym Narodzeniem. Z opłatkiem związanych było wiele wierzeń i tradycji. Przelamanie się nim w Wigilię miało przez cały rok chronić przed głodem. Kawaleczki opłatka wrzucano do studni, aby czerpana z niej woda dawała siłę i zdrowie. Osoba, która zabłądziła, miała odnaleźć drogę, jeśli przypomni sobie z kim łamała się opłatkiem podczas Wigilii. Z opłatków wykonywano też ozdoby wieszane nad stołem lub drzwiami, co miało zapewnić domostwu dostatek i ochronę od nieszczęść. Po wieczery opłatkami dzielono się rów-

nież ze zwierzętami – kolorowe opłatki, przeznaczone do tego celu, można do dziś zakupić w sklepach z dewocjonaliami. Nie są one poświęcone, zaś ich kolor to nie tylko kwestia estetyczna. Czerwony opłatek był dla koni (czerwień miała gwarantować zdrowie i siłę oraz chronić przed złymi urokami). Krowy dostawały żółty (z dodatkiem ruty – ich mleko miało być bowiem tłuste i żółte). Czasami psom dodawano do karmy opłatek z odrobiną rozżartego pieprzu, żeby były groźniejsze dla ewentualnych włamywaczy.

Wigilijne tradycje i przesady

W dzień Wigilii należało zachować szczególną ostrożność, bowiem „jaka Wigilia, taki cały rok”. Czynności wykonywane tego dnia rzutowały na cały rok. Nie należało zatem się sprzeczać i kłócić, by w domu nie zagościła niezgoda. Kobiety spodziewające się dziecka unikały szycia i prania, aby dziecko nie urodziło się chore. Osoba, która w tym dniu zachorowała lub skaleczyła się, musiała liczyć się z problemami zdrowotnymi w przyszłości. Za to kichanie wróżyło zdrowie przez cały rok. Wodę i drewno należało przynosić do domu przed zmierzchem, a przyniesienie do domu czegokolwiek po wieczery wigilijnej mogło sprawić, iż całe zapasy zostaną zjedzone przez myszy. Przed Wigilią należało również spłacić wszystkie długi. Niewskazane było również pożyczanie komuś czegokolwiek, by nie narazić się na straty w przyszłym roku. Co ciekawe, istniało niepisane przyzwolenie na „niewinną” kradzież, tzn. można było „ukraść” komuś jakiś drobiazg, by zapewnić sobie pomyślność, ale skradziony przedmiot należało potem niepostrzeżenie podrzucić właścicielowi. W dzień Wigilii szczególnie wypatrywano pierwszych gości. Jeśli jako pierwszy do domu wszedł mężczyzna, jego mieszkańcy mogli liczyć na pomyśl-

Tradycja dzielenia się opłatkiem. Jedna ze świetlic Gminy Zamość, 2017 r.

ność, lecz jeśli jako pierwsza zjawiała się kobieta, można było się spodziewać choroby lub innego nieszczęścia. Wiele przesądów i tradycji wiązało się ze zdrowiem. By uchronić się przed bólem nóg i skaleczeniami, pod wigilijnym stołem kładziono żelazne narzędzia, jak np. siekiere lub lemiesz, i opierano na nich nogi. Z kolei zjedzenie jabłka miało chronić przed bólem gardła, a orzecha przed bólem zębów. Ochronę uzębienia przez bólem dawało też nacieranie zębów czosnkiem, co miało zadziałać tylko wtedy, gdy „zabieg” zrobiono w Wigilię. Na bóle głowy narażeni zaś byli ci, którzy w Wigilię rąbali drewno lub wbijali gwoździe. Przygotowując wigilijnego karpia należało zachować kilka jego łusek i schować je do mieszka na pieniądze, by w nadchodzącym roku zapewnić sobie bogactwo. Przed wieczszą myto się w wodzie z monetami, co miało dać siłę i wytrzymałość. Na stole kładziono 4 (jak 4 pory roku) lub 12 (jak 12 miesięcy w roku) orzechów i losowano jeden z nich. Jeśli okazał się zdrowy, wróżył powodzenie, a pusty lub zepsuty zapowiadał nieszczęście lub co najmniej pecha. Wróżono również z jabłek, które przecinano w poprzek. Jeśli pestki układały się w gwiazdę, dawały nadzieję na pomyślność, jeśli zaś pestki przybierały kształt krzyża, oznaczały kłopoty. Popularna była również wróżba z trzema talerzykami. Ustawiano je na ławie w ciemności i losowano jeden. Jego zawartość przepowiadała co przyniesie Nowy Rok: woda oznaczała chryzmy, gałązka zapowiadała zamążpójście, a piasek śmierć. Niezamężne dziewczęta, chcąc poznać swą przyszłość, wyciągały żdzibła siana spod obrusa. Zielone oznaczało ślub, żółte lub szerniałe brak szczęścia w miłości lub staropanieństwo. Po zakończeniu wieczery wigilijnej właściciele sadów, słomą ze snopków, którymi przystrajano izbę, obwiązywali drzewa owocowe i częstowali zwierzęta w obejściu. Wierzono, że o północy zwierzęta przemawiają ludzkim głosem za sprawą zmarłych przodków, ale nie wolno było ich podstuchiwać, bo ten, kto usłyszał mówiące zwierzęta w noc wigilijną mógł się spodziewać w ciągu roku serii nieszczęść, a nawet śmierci.

Pasterka

Msza anielska, potocznie zwaną pasterką, odprawiana jest o północy z 24 na 25 grudnia. Jej korzenie sięgają VI w., kiedy to pasterkę zaczęto odprawiać w Jerozolimie i Betlejem. W czasach Papieża Grzegorza I Wielkiego zwyczaj ten trafił do Polski. Trudno ustalić, kiedy dotarł do Polski. Wiadomo jednak, że znany był już w średniowieczu. Na pasterkę wybierano się całymi rodzinami, pozostawiając w domach jedynie małe dzieci i osoby cho-

re. Wierni w drodze na pasterkę zabierali ze sobą opłatek, by po przybyciu do kościoła podzielić się nim ze swymi sąsiadami, składając sobie nawzajem serdeczne życzenia. Drogę do kościoła rozświetlały pochodnie i ogniska symbolizujące blask, jaki opromienił ziemię wraz z przyjściem na świat Jezusa. W drodze na pasterkę odbywały się też wyścigi bryczek, furmanek i sań. Wierzono, że gospodarzowi, który jako pierwszy przybędzie do kościoła, najszybciej wzejdzie i dojrzeje zborze. Wyści-

nawzajem po nabożeństwie, nie oszczędzając przy tym kapłana. Upamiętniano w ten sposób patrona tego dnia, świętego Szczepana, pierwszego męczennika, który zginął ukamienowany za wiarę. Owies, przynoszony do poświęcenia, musiał pochodzić z pól gospodarza. Pożyczenie owsa mogło bowiem zaprzepaścić szanse na udane plony. Część ziarna należało zachować ze sobą i po powrocie do domu dodać je do owsa przeznaczonego na zasiewy. Niekiedy gospodarze bezpośrednio

Żywa szopka w Lipsku, 2016 r.

gi urządzano również w drodze powrotnej. Po pasterce młodzi chłopcy bardzo często urządzali żarty i psoty, wykręcając „numery”, szczególnie w gospodarstwach, w których mieszkali niezamężne dziewczęta. Najczęstszą „psotą” było ściąganie i ukrywanie bram i furtek lub rozbieranie wozów i umieszczanie ich części na dachach budynków gospodarczych. Czasami jednak zdarzały się żarty, które ciężko by uznać za niewinne. Zachowały się przekazy o krakowskich żakach, którzy na pasterkę wlewali atrament do kropielnicy lub podczas Mszy zszywali modlącym się zakonnikom brzegi habitów.

Dzień Bożego Narodzenia

W porównaniu z Wigilią, dzień Bożego Narodzenia był wyjątkowo ubogi, jeśli chodzi o tradycje. Był to czas odpoczynku. Ograniczono się więc jedynie do prac niezbędnych w gospodarstwie. Nie wolno było sprzątać, rąbać drewna, ani nawet rozpałać ognia pod kuchnią. Nie odwiedzano sąsiadów i nie urządzano hucznych imprez. Czas spędzano na rozmowach i śpiewaniu kolęd w gronie rodziny, a także na pracach związanych z karmieniem zwierząt gospodarskich.

Dzień świętego Szczepana

W drugi dzień świąt każdy parafianin przynosił do kościoła choćby garstkę owsa do poświęcenia, którym obrzucano się

z kościoła szli na pole i nie oglądając się za siebie obchodzili je dookoła, co kilka kroków rzucając po parę ziaren, mówiąc „Uciekaj podty czorczie z ostem, bo święty Szczepan idzie z owsem”. Dzień św. Szczepana przeznaczano na spotkania z sąsiadami i znajomymi. Tworzyły się pierwsze grupy kolędników zwanych „podłaźnikami”. Odwiedzali oni kolejne domy, posypywali mieszkańców owsem i składali życzenia, za co gospodarze odwdzięczali się świątecznymi smakołykami. W tym dniu tradycyjnie zawierano również umowy pracy pomiędzy parobkami, a gospodarzami. Wieczorem zaś parobkowie za otrzymany zadatek opłacali kapelę i urządzali taneczne zabawy.

Szopki bożonarodzeniowe

Pierwszą szopkę w 1223 r. przygotował św. Franciszek z Asyżu. Urządził on grootę w Greccio na wzór stajenki betlejemskiej. Na sianie ułożył figurkę Jezusa, mieszkańcy Greccio wcielili się w postacie Józefa i Maryi, a obok umieszczono żywe zwierzęta. Ta inscenizacja miała przybliżyć wiernym, wówczas w większości niepiśmiennym, historię narodzin Jezusa. Za sprawą franciszkanów zwyczaj budowania szopek dotarł do Polski w XIII w. Początkowo szopki zaczęły powstawać w klasztorach franciszkańskich, szybko jednak rozpowszechniły się we wszystkich kościołach. Tradycyjnie

umieszczano w nich rzeźbione figurki Jezusa leżącego w żłobie, Maryi i Józefa, aniołów, pasterzy i zwierzęta pasterskie. Z czasem w szopkach zaczęły pojawiać się też inne, charakterystyczne dla naszego regionu postacie, np. chłopci, mieszczanie, szlachta, rzemieślnicy, ludzie w strojach ludowych, a nawet Żydzi. Twórcy szopek prześcigają się w pomysłach na uatrakcyjnienie swych dzieł, np. w tym roku, zwłaszcza w szopkach krakowskich, dominują postacie w masecz-

kach ochronnych na twarzach. W ostatnich latach coraz częściej na placach kościelnych czy rynkach miast spotkać można żywe szopki, a w nich na wzór szopki św. Franciszka, prawdziwych ludzi i zwierzęta.

Jasełka w Bortatyczach, 2018 r.

kach ochronnych na twarzach. W ostatnich latach coraz częściej na placach kościelnych czy rynkach miast spotkać można żywe szopki, a w nich na wzór szopki św. Franciszka, prawdziwych ludzi i zwierzęta.

Jasełka

Przedstawienie, przygotowane przez św. Franciszka w Greccio, zapoczątkowało tradycję misterium o Narodzeniu Pańskim. Początkowo wykorzystywano w nich nieruchome figury, ustawiane w statyczne scenki. Z czasem jednak, za sprawą franciszkanów i bernardynów, zaczęto wykorzystywać marionetki. Do Polski misteria bożonarodzeniowe dotarły w XVI w. Zaczęto je nazywać *jasełkami*, od słowa „jasełko”, oznaczającego żłób, choć mogły być też nazywane *betlejemką*, *szopką* czy *werżepem*. Pierwotnie jasełka związane były z kolędowaniem. Obrazowały popularne kolędy i pastorałki, przedstawiając jedynie sceny związane z Bożym Narodzeniem. Z biegiem czasu w jasełkach zaczęły występować motywy świeckie, nawiązania do aktualnych wydarzeń oraz zabawne scenki. Z tego powodu w XVIII w. polscy biskupi zakazali wystawiania jasełek w kościołach. Nie powstrzymało to jednak ich organizacji. Jasełka zaczęto wystawiać poza murami świątyni, dając początek teatrykom ludowym. Dziś jasełka powróciły do kościołów, ale można je też zobaczyć w szkołach, świetlicach wiejskich, ośrodkach kultury czy teatrach. Tradycja wystawiania jasełek jest wciąż niezwykle żywa również w naszej Gminie. Przez cały okres pomiędzy Bożym Narodzeniem, a świętem

Kolędniczy

Matki Bożej Gromnicznej, wiele nieformalnych grup i amatorskich teatryków wystawia jasełka w świetlicach wiejskich.

Drugi dzień świąt to czas kolędników. Stroje i rekwizyty przygotowywano samodzielnie. Nawiązywały one do postaci obecnych w betlejemskiej szopce, choć bardzo często towarzyszyły im postacie z tradycji ludowej. Na szczególną uwagę

zasługuje tu postać turonia – rogatego, kłapiącego paszczą, potwora. Jego głowa wykonywana była z drewna i osadzana na kijku. Osoba przebijająca się za turonia trzymając w rękę głowę zarzucała na plecy futro pochylając się przy tym tak, aby udawać chodzenie na 4 nogach. Zdaniem etnografów postać turonia wywodzi się ze słowiańskich obrzędów mających zapewnić polom płodność i urodzaj. Inną, niezwykle ważną postacią w kanonie kolędników, jest gwiazdnik lub gwiazdor. Niosąc przed sobą pozostałych kolędników, niczym gwiazda betlejemską trzech mędrców ze wschodu. Z polskiej tradycji kolędniczej i jasełkowej wywodzą się współczesne Orszaki Trzech Króli. Choć polski pomysł bardzo szybko podchwycyło w innych krajach, to polskie orszaki są prawdopodobnie naj-

większymi na świecie wydarzeniami o charakterze kolędniczo-jasełkowym.

Wizyta duszpasterska

W XVII wieku synody piotrkowski i gnieźnieński zobowiązały księży, by podczas wizyt duszpasterskich „grzeszników napominali, każdego do pełnienia obowiązków i przyzwoitości nakłaniali, nieszczęśliwych pocieszali”. Odwiedziny duszpasterskie, popularnie zwane „kolędą”, rozpoczynały się dzień po Nowym Roku, a kończyły w święto Matki Boskiej Gromnicznej. Aktualnie ze względu na ilość wiernych, w dużych parafiach wizyty duszpasterskie zaczynają się bezpośrednio po świętach lub nawet z nastaniem adwentu. Księżom podczas wizyty duszpasterskiej towarzyszyli organisci lub ministranci, którzy dźwiękiem dzwonka oznajmiali nadejście duszpasterza. Wizyta zaczynała się od zaśpiewania kolędy lub pastorałki, a po wejściu do domu ksiądz ogłaszał przyście na świat Słowa Wcielonego oraz błogosławił dom i jego mieszkańców. Dawniej podczas kolędy ksiądz wypisywał kredą na drzwiach „C+M+B”, czyli skrót od „Christus Mansionem Benedicta”, tj. „Niech Chrystus Błogosławi Temu Domy”. Dziś najczęściej błogosławieństwo kreślą sami wierni kredą poświęconą w dzień objawienia Pańskiego. Wizytę duszpasterską również kończono śpiewem kolęd. Po wyjściu księdza dziewczęta ścigały się do krzesła, na którym siedział ksiądz. Ta, która jako pierwsza na nim usiadła, miała w nadchodzącym roku wyjść za mąż.

Chociaż tegoroczne święta, ze względu na stan epidemii, zapiszą się w historii nieco skromniej od tych, które znamy, i z wielu tradycji i spotkań trzeba będzie zrezygnować, to mamy nadzieję, iż będą one okazją do wytchnienia w rodzinnym gronie domowników. Życzymy wszystkim mieszkańcom Gminy Zamość zdrowych i pogodnych świąt, miłości, pokoju i wzajemnego zrozumienia oraz wiary w lepsze jutro. GOK: KS

Kolędowanie pod altanką mieszkańców Szopinka, 2018 r.

STADION W ZAWADZIE JAK NOWY

Zakończyła się gruntowna modernizacja gminnego obiektu sportowego w Zawadzie, która zaczęła się jeszcze w 2018 roku. Dwa odrębne etapy remontu kosztowały łącznie prawie 2 mln zł.

Przypomnijmy, projekt Gminy Zamość pn. „Budowa kompleksu sportowego w miejscowości Zawada – przebudowa boiska piłkarskiego” otrzymał dofinansowanie w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 na operację typu „Kształtowanie przestrzeni publicznej”. W dniu 15.05.2019 r. Wójt Ryszard Gliwiński podpisał umowę z Samorządem Województwa Lubelskiego na jego realizację. W ramach zadania gruntownie przebudowano boisko oraz zainstalowano oświetlenie na masztach. Ponadto, wykonano trybunę terenową, trybuny dla kibiców i wiaty dla drużyn. Na nowym budynku klubowym zamontowano panele fotowoltaiczne, które pokryją ponad 50% zapotrzebowania obiektu na prąd. Ustawiono również dwie innowacyjne ławki „solarne”, pozwalające naładować np. smartfony czy tablety. Koszt tej inwestycji to 1 371

218,98 zł, z czego unijne dofinansowanie wyniosło 481 878 zł. Wykonawcą prac, wyłonionym w drodze postępowania przetargowego, był Zakład Ogólno-Budowlany Adam Strumidło, Płockie 179D, 22-400 Zamość. Warto dodać, że modernizacja

obiektu stadionu w Zawadzie rozpoczęła się już w 2018 roku – wówczas to Gmina Zamość z własnego budżetu sfinansowała budowę nowoczesnego budynku klubowego. Ta wcześniejsza inwestycja kosztowała 623 518,62 zł. UGZ

JUBILEUSZOWE 30 LAT ODRODZONYCH SAMORZĄDÓW GMINNYCH W POLSCE

CZĘŚĆ V

Kolejne, piąte już w odrodzonej Polsce, wybory samorządowe miały miejsce 12 listopada 2006 r. W Gminie Zamość mieszkało nas wówczas ponad 20 000 osób, w tym 15 993 uprawnionych do głosowania. Pokonanie wspomnianej bariery liczby Mieszkańców niosło ze sobą konkretne zmiany – zwiększył się skład osobowy Rady Gminy Zamość do 21 radnych, ale też zmienił się sposób ich wyboru. Wybieraliśmy radnych w trzech dużych okręgach poprzez głosowanie na listy wyborcze (a więc tak, jak w wyborach do Sejmu). Z kolei do 23-osobowej Rady Powiatu Zamojskiego wybieraliśmy 4 radnych z naszej Gminy, a do Sejmiku Województwa Lubelskiego wybierano 33 radnych z dużych okręgów wyborczych.

W samorządowych wyborach 2006 roku o zaufanie Mieszkańców Gminy Zamość ubiegało się 3 kandydatów na Wójta, 82 kandydatów na radnych Rady Gminy, 46 kandydatów na radnych Rady Powiatu oraz 3 Mieszkańców naszej Gminy ubiegało się o mandat radnego Sejmiku Województwa Lubelskiego.

W wyborach Wójta Gminy Zamość oddano wtedy 7424 ważne głosy, co dało frekwencję 46,42%. Wójtem Gminy z ilością 4866 głosów (65,64%) wybrano po raz kolejny Ryszarda Gliwińskiego, mieszkańca Bortatycz. W wyborach radnych Rady Gminy Komitet Wyborczy Wyborców Ryszarda Gliwińskiego otrzymał 13 miejsc w Radzie Gminy, natomiast dwa pozostałe połączone Komitety zyskały 8 miejsc.

Pierwsza sesja Rady Gminy Zamość V kadencji miała miejsce 27 listopada 2006 r. Po Mszy św. w Kościele Parafialnym w Sitańcu, radni udali się na obrady do sali konferencyjnej Delegatury Urzędu Wojewódzkiego w Zamościu. Pierwsze obrady Rady, do czasu wyboru jej przewodniczącego, prowadził Radny Senior, Stanisław Osiak z Lipska. Radni złożyli ślubowanie i wybrali Przewodniczącego Rady, którym został Jerzy Bondyra ze Skaraszowa. Wójt Gminy złożył ślubowanie w trakcie kolejnej sesji Rady w dniu 4 grudnia 2006 r., wypowiadając następujące słowa: „Obejmując urząd Wójta Gminy, uroczystie ślubuję, że dochowam wierności prawu, a powierzony mi urząd sprawować będę tylko dla dobra publicznego i pomysłowości Mieszkańców Gminy. Tak mi dopomóż Bóg.” Po samorządowych wyborach 2006 roku nastąpiła zmiana na stanowisku Z-cy Wójta Gminy Zamość. W dniu 15 listopada objął je Konrad Dziuba, mieszkaniec Szopinka, rezygnując w ten sposób z objęcia powierzzonego mu przez Mieszkańców mandatu radnego Rady Gminy.

2006.11.27 - Pierwsza Sesja Rady Gminy Zamość V kadencji

Radni Rady Gminy Zamość V kadencji lat 2006-2010:

- Jerzy Bondyra – Wólka Wieprzecka/Skaraszów (Przewodniczący Rady)
- Kazimierz Skiba – Żdanów (Wiceprzewodniczący Rady)
- Wiesław Pośnik – Sitaniec (Wiceprzewodniczący Rady)
- Wiesław Bondyra – Mokre
- Henryk Kucharski – Mokre
- Zenon Łata – Płoskie
- Krystyna Maros – Siedliska
- Sylwester Dobromiński – Zawada
- Stefan Skorupka – Zawada
- Mariusz Sawa – Kalinowice
- Jerzy Szast – Jatutów
- Anna Denkiewicz – Wólka Panieńska
- Maria Słota – Pniówek
- Tomasz Bosiak – Białowola
- Stanisław Osiak – Lipsko
- Wiesław Koczułap – Wieprzec
- Dariusz Tłuczkiwicz – Białostrzegi
- Stanisław Dziubiński – Chyża
- Krzysztof Mróz – Sitaniec Wolica
- Czesław Welcz – Sitaniec
- Grzegorz Gontarz – Łapiguz

Wójt Gminy Zamość:

- Ryszard Gliwiński – Wójt Gminy
- Konrad Dziuba – Z-ca Wójta Gminy od 15.11.2006 r.
- Maria Radlińska – Skarbnik Gminy do 25.07.2007 r., później Maria Zajączkowska
- Elżbieta Sobulska – Sekretarz Gminy

Radni Rady Powiatu Zamojskiego III kadencji, lat 2006-2010:

- Mirosław Brzozowski – Szopiniec
- Ryszard Ciurysek – Chyża
- Bogumiła Hildebrand – Płoskie (Wicestarosta Zamojski)
- Jerzy Sobczuk – Żdanów

SOŁTYSI – kadencja 2007-2010:

- Białostrzegi – Dariusz Tłuczkiwicz
- Białowola – Tomasz Bosiak
- Bortatycze – Elżbieta Siemko
- Bortatycze Kolonia – Aneta Karwat
- Borowina Sitaniecka – Teofila Duda
- Chyża – Andrzej Pokrywka
- Hubale – Wacław Cwik
- Jatutów – Jerzy Szast
- Kalinowice – Piotr Majdan

- Lipsko – Stanisław Osiak
- Lipsko Kosobudy – Marek Paszko
- Lipsko Polesie – Marianna Szarafin
- Łapiguz – Dariusz Rabięga
- Mokre – Anna Siemko
- Pniówek – Edward Dumicz
- Płoskie – Jan Duda
- Siedliska – Maria Popielec
- Sitaniec – Czesław Sokal
- Sitaniec Kolonia – Zbigniew Pędziński
- Sitaniec Wolica – Henryk Łukaszczuk
- Skaraszów – Halina Sokolińska
- Skokówka – Andrzej Kiciński
- Szopinek – Jacek Ziarkiewicz
- Wieprzec – Agnieszka Pasieczna
- Wierzchowiny – Małgorzata Kimak
- Wychody – Anna Majda
- Wysokie – Wiesław Kwoka
- Wólka Panieńska – Jan Drodzowski
- Wólka Wieprzecka – Piotr Koczupa
- Zalesie – Grzegorz Pupiec
- Zawada – Sylwester Dobromilski
- Zarzecze – Klemens Adamowicz
- Żwódnę – Adam Tabuła
- Żdanów – Marek Bondyra
- Żdanówek – Beata Stręciwilk

Daty i wydarzenia – kalendarium samorządowej kadencji lat 2006-2010

2006 ROK:

- 12.11.2006 – Wybory samorządowe
- 15.11.2006 – Konrad Dziuba Z-cą Wójta Gminy Zamość
- 27.11.2006 – Pierwsza sesja Rady Gminy Zamość V kadencji.
- 04.12.2006 – II Sesja Rady Gminy V kadencji – ślubowanie Wójta
- 10.12.2006 – Sitaniec. Uroczystość nadania i poświęcenia sztandaru Koła Gminnemu Polskiego Związku Byłych Więźniów Politycznych hitlerowskich Więzień i Obozów Koncentracyjnych w Zamościu.
- 14.12.2006 – Powstaje Koło Gospodyń Wiejskich w Wólce Panieńskiej (16 Pań). Przewodniczącą zostaje Grażyna Kwarcińska. To 25 Koło w Gminie.
- 29.12.2006 – Białowola. Poświęcenie tablicy upamiętniającej 65 Mieszkańców Białowoli zamordowanych przez okupanta w dniach 20-29.12.1942 r.

2007 ROK:

- 7.01.-11.02.2007 – Wybory Sołtysów i Rad Sołeckich 35 sołectw Gminy Zamość
- 10.02.2007 – Białobrzegi. Otwarcie świetlicy młodzieżowej w Białobrzegach.
- 17.02.2007 – Jacnia. Gmina Zamość zdobywa I miejsce na Międzygminnych Zimowych Igrzyskach LZS dla dzieci i młodzieży oraz mieszkańców Zamojszczyzny
- 18.02.2007 – Żdanów. Gminny Samorządowy Dzień Kobiet
- 4.03.2007 – Powstaje KGW w Wierzchowinach (12 Pań). Przewodniczącą zostaje

2007.06.22-24 - XII Ogólnopolski Festiwal Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym – I miejsce wśród solistów dla Haliny Bosiak

2007.06.03 – Stary Zamość. Jednostka OSP Wysokie na Międzygminnych Zawodach Strażaków Ochotników Gmin Zamość i Stary Zamość.

2007.07.14 – Sitaniec. Zespół Śpiewaczy Sitanianki podczas swojego jubileuszu 30-lecia i 50-lecia KGW w Sitańcu.

2007.07.25 - Zmiana na stanowisku Skarbnika Gminy – Maria Radlińska (Lipsko) przechodzi na emeryturę, zastępuje ją Maria Zajączkowska (Zamość).

- Bożena Kawala. To 26 Koło w Gminie.
- **4.03.2007** – Rada Gminna Zrzeszenia LZS najlepsza w Województwie i w grudniu 16 wyróżnionych w kraju.
 - **17.03.2007** – Wójt Gminy Zamość w I dziesiątce ogólnopolskiego konkursu TVP1 „Wójt roku 2006”
 - **25.03.2007** – Zjazd gminny NSZZ RI Solidarność. Przewodniczącym Zarządu Gminnego zostaje Jacek Adamczuk.
 - **28.03.2007** – Rada Gminy po raz drugi nadaje Honorowe Obywatelstwo Gminy. Otrzymuje je Zdzisław Strzemieczny – prezes Polskiego Związku Radioorientacji Sportowej.
 - **28.03.2007** – Powstaje Gminny Zakład Obsługi Komunalnej Gminy Zamość, przejmując działalność Gospodarstwa Pomocniczego UG Zamość
 - **22.04.2007** – Wysokie. Pierwsza edycja Dnia Muzealnika w Regionalnej Izbie Pamięci
 - **3.05.2007** – Wólka Wieprzecka. Gminne uroczystości 216. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3-go maja i obchody Dnia Strażaka.
 - **14.05.2007** – Tomaszów Lubelski. Uroczystość 145-lecia Związku Kółek i Organizacji Rolniczych oraz 140-lecia Kół Gospodyń Wiejskich. Odznaczenia dla 14 Mieszkańców Gminy Zamość. Medalem 140-lecia KGW odznaczono m.in. Krystynę Sikorską z Sitańca Kolonii.
 - **3.06.2007** – Stary Zamość. Międzygminne Zawody Strażaków Ochotników Gmin Zamość i Stary Zamość. Rywalizuje 12 Jednostek OSP Gminy Zamość, zwycięża OSP Wysokie, tuż za nimi OSP Mokre i OSP Sitaniec. W rywalizacji Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych też zwycięża OSP Wysokie.
 - **8-10.06.2007** – Dębołęka k. Wałcza. Młodzi zawodnicy UKS Azymut Siedliska po raz ósmy zdobyli puchar przechodni Ministra Edukacji Narodowej w radioorientacji sportowej.
 - **10.06.2007** – Żdanów. III Igrzyska Mieszkańców Gminy Zamość. Na 16 rywalizujących sołectw zwycięża Żdanów przed Siedliskami i Żdanówkiem.
 - **17.06.2007** – Lipsko. Jubileusz 10-lecia Parafialnego Klubu Sportowego METANOJA
 - **18.06.2007** – Kolejny Stulątek w Gminie Zamość – Jubilat Stanisław Struzik z Kalinowic
 - **22-24.06.2007** – XLI Ogólnopolski Festiwal Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym – I miejsce wśród solistów dla Haliny Bosiak z Borowiny Sitanieckiej (Sitańca Kolonii)
 - **30.06.2007** – Uroczystość 125-lecia tradycji Zamojskiej Straży Pożarnej – Komenda Miejska PSP w Zamościu otrzymuje Sztandar

2007.07.27-29 – Hotel ARTIS i Gmina Zamość. Spotkanie uczestników międzynarodowego projektu „Nasze Roztocze – promocja walorów turystycznych i kulturowych pogranicza polsko-ukraińskiego”.

2007.08.19 – Wólka Wieprzecka. III Kresowe Spotkania Miłośników Konia Orientalnego w Stadninie Koni Małopolskich TARKA. Otwarcie Ułańskiego Szlaku Konnego.

2007.09.02 – Zawada. Święto Plonów – Dożynki Gminne. Starostowie: Teresa Duda i Jerzy Warchoł z Zawady.

2007.09.27 – Wizyta Ambasadora Japonii, Ryuichi Tanabe, który odwiedza Regionalną Izbę Pamięci i Zespół Szkół w Wysokiem, gdzie przez ok. rok pracowała wolontariuszka Sakie Hiyoshi.

- **1.07.2007** – Sitaniec. Powiatowe Zawody Sportowo-Pożarnicze Jednostek OSP Powiatu Zamojskiego. Rywalizuje 31 jednostek, w tym z Gminy Zamość OSP Wysookie (7 miejsce) i OSP Sitaniec (18 miejsce)
- **14.07.2007** – Sitaniec. Jubileusz: 50 lat KGW w Sitańcu i 30-lecie Zespołu Śpiewaczego „Sitanianki”
- **22.07.2007** – Miączyn. VIII Powiatowe Igrzyska LZS Mieszkańców Zamojskiej Wsi – IV miejsce Gminy Zamość i 164-osobowej reprezentacji
- **25.07.2007** – Zmiana na stanowisku Skarbnika Gminy – Maria Radlińska (Lipisko) przechodzi na emeryturę, zastępuje ją Maria Zajączkowska (Zamość). Podziękowania dla byłej Skarbnik i powołanie nowej odbyło się podczas obrad Rady Gminy.
- **27-29.07.2007** – Hotel ARTIS i Gmina Zamość. Spotkanie uczestników międzynarodowego projektu „Nasze Roztocze – promocja walorów turystycznych i kulturowych pogranicza polsko-ukraińskiego”. Pierwszy unijny projekt realizowany przez Gminę Zamość z Jaworowskim Narodowym Parkiem Przyrodniczym z Iwano-Frankowe (Ukraina)
- **19.08.2007** – Wólka Wieprzecka. III KRESOWE SPOTKANIA MIŁOŚNIKÓW KONIA ORIENTALNEGO w Stadninie Koni Małopolskich TARKA
- **25-26.08.2007** – Samorządowcy z Gminy Zamość i Powiatu Zamojskiego uczestniczą w I ogólnopolskiej pielgrzymce samorządowców na Jasną Górę
- **2.09.2007** – Zawada. Święto Płonów – Dożynki Gminne. Starostowie: Teresa Duda i Jerzy Warchoł z Zawady. 31 Sołectw w korowodzie dożynkowym. Konkurs wieńców wygrały równorzędnie Wychody, Sitaniec i Żdanówek. W konkursie prezentacji Sołectw przodują Mokre, Żdanów i Zawada.
- **18.09.2007** – Obchody 10-lecia powstania Związku Kombatantów i Osób Represjonowanych Ziemi Zamojskiej w Zamościu – wydarzenie w sali PSS Społem w Zamościu
- **25.09.2007** – Gmina Zamość wraz z Gminami Adamów, Zwierzyniec, Krasnobród i Józefów zakładają Lokalną Grupę Działania NASZE ROZTOCZE
- **27.09.2007** – Wizyta Ambasadora Japonii, Ryuichi Tanabe, który odwiedza Regionalną Izbę Pamięci i Zespół Szkół w Wysokiem, gdzie przez ok. rok (do 16.11.2007) pracuje wolontariuszka, Japonka Sakie Hiyoshi, z ramienia Japońskiej Agencji Współpracy Międzynarodowej (JICA). Przed nią pracowali tu wolontariusze Kazushige Ikeda i Takuji Adachi.
- **29.09.2007** – Sitaniec. Obchody 100. rocznicy wmurowania kamienia węgielnego pod kościół pw. św. Bartłomieja

2007.09.29 – Sitaniec. „Złote Gody” – złoty jubileusz 28 Par Matżeńskich z Gminy Zamość.

2008.04.20 – II edycja Dnia Muzealnika w Wysokiem. Na zdjęciu Panie z KGW w Wysokiem.

2008.05.03 – Płoskie. Uroczyste przekazanie tytułu Honorowego Obywatela Gminy Zamość ptk. pożarnictwa Mieczysławowi Skibie nastąpiło podczas gminnych obchodów 217. rocznicy Uchwalenia Konstytucji 3 maja, Gminnego Dnia Strażaka i jubileuszu 80-lecia OSP Płoskie.

2008.05.03 - Jubileusz 80-lecia OSP Płoskie.

Apostoła w Sitańcu oraz jubileusz długoletniego pożycia małżeńskiego 28 par z Gminy Zamość

- **15.10.2007** – Sitaniec. Dzień Edukacji Narodowej w Gminie Zamość i uroczyste otwarcie trzeciej w Gminie sali gimnastycznej przy Zespole Szkół im. Dzieci Zamojszczyzny w Sitańcu. Koszt inwestycji 2 643 300 zł, w tym 300 000 zł dotacji z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej
- **16.10.2007** – Katarzyna Kędziora, Dyr. SP w Mokrem, odznaczona Brązowym Krzyżem Zasługi przez Prezydenta RP za osiągnięcia w pracy dydaktycznej
- **21.10.2007** – Wybory Parlamentarne – Senatorem zostaje Jerzy Chróścikowski z Białowoli, a Postem Sławomir Zawisłak z Płoskiego
- **17.11.2007** – Lipsko i Lipsko Polesie. Jubileusz XX-lecia Klubu Abstynenta Wiarus
- **8.12.2007** – Pierwsza edycja gminnego Rajdu Zimowego z Mikołajem
- **14.12.2007** – Mokre. X Gminny Konkurs Kolęd Różnych Narodów – 274 uczestników z 19 szkół z terenu Gminy Zamość.

2008 ROK:

- **8.03.2008** – Białowola. Samorządowy Dzień Kobiet – gminne obchody w świetlicy dla blisko 150 Pań z Gminy Zamość
- **Marzec 2008** – Na IV konkurs „Kartki Wielkanocne Gminy Zamość” wpłynęły 454 prace
- **Marzec 2008** – Nagroda zespołowa od Ministra Sportu dla zawodników i klubu UKS Azymut Siedliska
- **11.04.2008** – Gmina Zamość współorganizatorem Międzynarodowego Wyścigu Kolarskiego UCI Kobiet z udziałem europejskiej i światowej czołówki – trasa II etapu wiodła przez Kalinowice, Pniówek, Białowolę i ponownie Kalinowice. Zwycięża Maja Włoszczowska
- **20.04.2008** – II edycja Dnia Muzealnika w Wysokiem, poprzedzonego Dniami z Tradycją w terminie 14-18.04.
- **30.04.2008** – Rada Gminy Zamość po raz trzeci nadaje honorowe obywatelstwo. Tytuł przyznano płk. pożarnictwa Mieczysławowi Skibie, wieloletniemu komendantowi PSP w Zamościu, a następnie Wojewódzkiej Straży Pożarnej, założycielowi m.in. jednostek OSP w Zawadzie, Wólce Wieprzeckiej, Szopinku i Skokówce; M.Skiba reaktywował też OSP Mokre. Uroczyste przekazanie tytułu odbyło się 3.05.2008 r. podczas obchodów jubileuszu OSP Płoskie.
- **3.05.2008** – Płoskie. Obchody 217. rocznicy Uchwalenia Konstytucji 3 maja, Gminny Dzień Strażaka i jubileusz 80-lecia OSP w Płoskiem
- **16-18.05.2008** – 10 lat współpracy UKS Azymut Siedliska z Obwodowym Sportowo-Technicznym Klubem

2008.05.03 - Jubileusz 80-lecia OSP Płoskie.

2008.07.26 – Mokre. IV festyn rodzinny Dzień Susła.

2008.09.07 - Dożynki Gminy Zamość w Sitańcu. Starostowie: Janina Siemko z Sitańca Kolonii i Jacek Adamczuk z Sitańca Wolicy.

2008.09.18 - Nadanie Szkole Podstawowej w Zawadzie imienia Marii Konopnickiej.

z Łucka na Ukrainie (m.in. wspólne szkolenia dzieci i młodzieży w radioorientacji sportowej)

- **8.06.2008** – Lipsko. Międzygminne Zawody Sportowo-Pożarnicze Gmin Zamość i Stary Zamość – OSP Wysokie najlepsza z Gminy Zamość
- **12.07.2008** – Jubileusz 55-lecia KGW w Siedliskach.
- **27.07.2008** – Mokre. IV festyn rodzinny Dzień Susła.
- **3.08.2008** – Nagrody Bursztynowych Różańców dla zespołów „Sitianki” i „Wesołe Gosposie” na XIII Festiwalu Pieśni Maryjnej w Górecku Kościelnym
- **8.08.2008** – BWA Zamość. Wystawa malarstwa Roberta Gomułki z Wysokiego, pt. „Strefa niedostępna” pod patronatem Gminy Zamość
- **23-24.08.2008** – Wólka Wieprzecka. IV Kresowe Spotkania Miłośników Konia Orientalnego w Stadninie Koni Tarka.
- **7.09.2008** – Dożynki Gminy Zamość w Sitańcu – 33 delegacje Sołectw Gminy Zamość w korowodzie. Gospodarze Dożynek: Sitaniec, Chyża, Sitaniec Wolica, Sitaniec Kolonia i Wysokie. Starostowie święta plonów: Janina Siemko z Sitańca Kolonii i Jacek Adamczuk z Sitańca Wolicy.
- **18.09.2008** – Nadanie Szkole Podstawowej w Zawadzie imienia Marii Konopnickiej.
- **Wrzesień 2008** – I miejsce dla zawodników MPKS „Nord’98” Wysokie na Ogólnopolskich Igrzyskach LZS w piłce nożnej w Słubicach
- **23.10.2008** – Podpisanie umowy o współpracy Gminy Zamość z Radą Gminy Iwano-Frankowe na Ukrainie.
- **15.12.2008** – XI Gminny Konkurs Kołęd Różnych Narodów w SP w Mokrem
- **18.12.2008** – Otwarcie Biura Obsługi Interesanta na parterze Urzędu Gminy
- **Grudzień 2008** – 45-lecie Biblioteki Publicznej Gminy Zamość – pierwsza siedziba BPGZ była w Sitańcu, działało wtedy 6 filii: Kalinowice, Lipsko, Mokre, Płoskie, Wysokie i Zawada. Stan woluminów wynosił 57 418 szt.

2009 ROK:

- **Luty 2009** – Zespół Administracyjny Szkół Gminy Zamość pod nową nazwą rozpoczyna funkcjonowanie w nowej siedzibie w Kalinowicach
- **22.02.2009** – Sitaniec. Samorządowy Dzień Kobiet – gminne obchody w ZS w Sitańcu
- **23.03.2009** – Kolejna Stulątka w Gminie Zamość – urodziny Marianny Lempert z Płoskiego
- **24-26.04.2009** – Wysokie. III Dzień Muzealnika w Regionalnej Izbie Pamięci – powstaje film, pt. „Roboczy dzień Gospodyń z Wysokiego”
- **3.05.2009** – 218. rocznica uchwalenia

2008.10.23 – Podpisanie umowy o współpracy Gminy Zamość z Gminą Iwano-Frankowe na Ukrainie.

2009.05.03 – Białowola. Gminne obchody 218. rocznicy Uchwalenia Konstytucji 3 maja, Gminny Dzień Strażaka i jubileusz 80-lecia OSP Białowola.

2009.06.10 - Budowa sali gimnastycznej w Zawadzie.

2009.06.10 - Budowa sali gimnastycznej w Zawadzie.

- Konstytucji 3 maja, Gminny Dzień Strażaka i jubileusz 80-lecia OSP Białowola.
- **24.05.2009** – Żdanów. Dzień Samorządowca – gminne obchody połączone z V Sportowymi Igrzyskami Mieszkańców Gminy Zamość i otwarciem obiektu „Orlik 2012” – koszt inwestycji: 1 366 840 zł, w tym 333 000 zł dotacji Urzędu Marszałkowskiego Woj. Lubelskiego oraz 333 000 zł z budżetu państwa. W Igrzyskach rywalizuje 656 zawodników. Klasyfikacja sołectw: I miejsce dla Biało-brzeg, II dla Żdanówka, III dla Zawady
 - **7.06.2009** – Wybory do Parlamentu Europejskiego
 - **8.06.2009** – Wierzchowiny. Wiosenne Gminne Biegi Przetajowe – cykliczne wydarzenie dla uczniów szkół Gminy Zamość
 - **13.06.2009** – Powstaje KGW w Sitańcu Wolicy. Przewodniczącą zostaje Agnieszka Piróg. To już 27 Koło w Gminie
 - **14.06.2009** – KGW z Hubali i KGW z Mokrego otrzymały wyróżnienia Lokalnej Organizacji Turystycznej „Zamość i Roztocze” na Festiwalu Produktu Lokalnego „Smaki Zamościa i Roztocza” w Zamościu. KGW Hubale zgłosiło „kartoflaczki hubalskie”, a KGW Mokre „gryczaki mokrzyńskie pieczone z kaszą, serem i cebulką” oraz „kaszę po gospodarsku ze zsiadłym mlekiem”. Komisji konkursowej przewodniczył Karol Okrasa
 - **Czerwiec 2009** – Zawada. Trwa budowa sali gimnastycznej przy szkole w Zawadzie – koszt inwestycji: 3 015 167 zł, w tym 930 000 zł dotacji Ministerstwa Sportu i Turystyki
 - **5.07.2009** – Stary Zamość. Doroczne Międzygminne Zawody Sportowo-Pożarnicze Jednostek OSP Gmin Zamość i Stary Zamość. Z Gminy Zamość startuje 11 jednostek OSP i 4 MDP – najlepsza jest OSP Wysokie, II miejsce OSP Mokre, III miejsce OSP Pniówek. Wśród MDP najlepsi są chłopcy z OSP Wysokie. Wśród sekcji kobiecych zwycięża OSP Płoskie (jedyna wtedy sekcja żeńska w Gminie Zamość).
 - **12.07.2009** – Gmina Radecznicza (Gaj Gruszczański). Zawody sportowo-pożarnicze jednostek OSP Powiatu Zamojskiego. Z Gminy Zamość startują OSP Bortatycze (4 miejsce) i OSP Wysokie (5 miejsce).
 - **26.07.2009** – Dzień Susła w Mokrem – festyn poświęcony ochronie środowiska i promocji walorów krajoznawczych Gminy Zamość. Towarzyszą mu pierwszy raz Targi Wyrobu Naturalnego.
 - **Lipiec 2009** – Gminę Zamość odwiedzili Sakie Hiyoshi i Kazushige Ikeda z Japonii, wolontariusze pracujący w ubiegłych latach w Zespole Szkół w Wysokiem
 - **2.08.2009** – I miejsce dla zespołu „Wesołe Gospoście” na Festiwalu Pieśni Maryjnej w Górecku Kościelnym

2009.07.05 – Stary Zamość. Międzygminne Zawody Sportowo-Pożarnicze Jednostek OSP Gmin Zamość i Stary Zamość. Na zdjęciu OSP Mokre.

2009.07.12 – Gmina Radecznicza (Gaj Gruszczański). Zawody sportowo-pożarnicze jednostek OSP Powiatu Zamojskiego. Na zdjęciu OSP Bortatycze.

2009.07.12 – Gmina Radecznicza (Gaj Gruszczański). Zawody sportowo-pożarnicze jednostek OSP Powiatu Zamojskiego. Na zdjęciu OSP Wysokie.

2009.08.23 - Wólka Wieprzecka. V Kresowe Spotkania Mitośników Konia Orientalnego w Stadninie „Tarka”.

- **18.08.2009** – Wysokie. Startuje budowa Regionalnej Izby Pamięci w Wysokiem – koszt zadania: 933 359 zł, w tym 500 000 zł dotacji unijnego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich
- **23.08.2009** – Wólka Wieprzecka. V Kresowe Spotkania Miłośników Konia Orientalnego w Stadninie „Tarka” – uczestniczy ponad 100 jeźdźców i 100 koni
- **6.09.2009** – Skaraszów. Dożynki Gminy Zamość. Gospodarzami są sołectwa Wólka Wieprzecka i Skaraszów. 31 delegacji sołeckich w korowodzie. Starostowie: Jolanta Lis z Wólki Wieprzeckiej i Wiesław Biront z Wychodów..
- **17.09.2009** – Jubileusz 50-lecia SP w Borowinie Sitańskiej i nadanie jej imienia Księdza Jana Twardowskiego – odstąpiono tablicę pamiątkową dot. Patrona.
- **18.10.2009** – Lipsko. „Złote Gody” – złoty jubileusz Długoletniego Pożycia Par Mażeńskich Gminy Zamość – Msza św. + spotkanie dla 30 par z Gminy Zamość.
- **6.11.2009** – Zarzecze. 15-lecie poświęcenia Kaplicy pw. Miłosierdzia Bożego w Zarzeczcu.
- **15.11.2009** – Parafia Wielącza. Uroczystości 20-lecia poświęcenia kościoła pw. św. Stanisława Biskupa w Wielączy i 25. rocznicy pobytu w parafii ks. Stefana Wójtowicza – proboszcza, którego zadaniem w 1984 roku była budowa kościoła. Świątynia powstała wówczas w ciągu 4,5 roku.
- **21.11.2009** – Jubileusz 10-lecia Młodzieżowej Orkiestry Dętej OSP Białowola – pierwszym kapelmistrzem był Andrzej Greszta, po nim Józef Tokarz. W składzie orkiestry było wówczas ok. 50 młodych osób z okolicznych wsi Gminy Zamość.
- **26.11.2009** – Płoskie. Otwarcie drogowej inwestycji – Płoskie (Zabłotek) – 2597 metrów asfaltowej drogi z oświetleniem – koszt zadania: 3 461 435 zł, w tym 2 384 564 zł dotacji unijnego programu.
- **28.11.2009** – Bortatycze. Spotkanie „Obrzędy z sześciu wieków Bortatycz”
- **4.12.2009** – Hala sportowa ZS w Sitańcu. X Jubileuszowy Turniej w MiniPiłce Nożnej o Puchar Przewodniczącego Rady Gminy Zamość dla uczniów szkół podstawowych. I miejsce – ZS Płoskie, II – ZS Wysokie, III – ZS Sitaniec
- **9.12.2009** – Finał VI Konkursu Plastycznego „Kartki Bożonarodzeniowe Gminy Zamość” – zgłoszono 484 prace.

2010 ROK:

- **3.01.2010** – Żdanów. Noworoczne Spotkanie Mieszkańców Gminy Zamość na hali gimnastycznej ZS w Żdanowie.
- **10.01.2010** – Sitaniec. Uroczystości z okazji 70. rocznica wybuchu II wojny światowej i 68. rocznica wysiedleń w parafii Sitaniec. Poświęcono odrestaurowane

2009.09.06 - Dożynki Gminy Zamość w Skaraszowie.

2009.09.17 - Jubileusz 50-lecia SP w Borowinie Sitańskiej i nadanie jej imienia Księdza Jana Twardowskiego.

2009.11.20 – Płoskie. Otwarcie drogowej inwestycji – Płoskie (Zabłotek).

2009.11.21 - Jubileusz 10-lecia Młodzieżowej Orkiestry Dętej OSP Białowola. W składzie orkiestry było wówczas ok. 50 młodych osób z okolicznych wsi Gminy Zamość.

◀ pomniki Żołnierzy Września 1939 r. i Poległych Strażaków OSP w Sitańcu.

- **14.02.2010** – Wysokie. Koncert z okazji Samorządowego Dnia Kobiet w Gminie Zamość dla ponad 300 pań.
- **22.03.2010** – Płoskie. Podsumowanie VI Konkursu Plastycznego „Kartki Wielkanocne Gminy Zamość” – zgłoszono 446 prac
- **15-26.02.2010** – Ferie z Gminą Zamość. Zielone Serca Europy. Ponad 800 osób, dzieci i młodzieży wzięło udział w 1-dniowych wycieczkach krajoznawczych po Gminie i Roztoczu
- **26.03.2010** – Gminne Biegi Przełajowe pod patronatem Wójta Gminy Zamość. I edycja odbyła się w Skaraszowie, kolejne rozegrano na terenie ZS w Zdanowie. Łącznie w czterech edycjach (2 wiosennych i 2 jesiennych) udział wzięło 1118 uczniów szkół Gminy Zamość
- **31.03.2010** – Rada Gminy Zamość zdecydowała o przystąpieniu Gminy do Stowarzyszenia Samorządów Euroregionu „BUG” i przyjęcia jego statutu
- **6.03.2010** – Jubileusz 5-lecia KGW w Białobrzegach – wówczas Koło liczyło 24 Panie.
- **21.03.2010** – Ks. Prałat Stefan Wójtowicz odznaczony przez Prezydenta RP Złotym Krzyżem Zasługi – uroczystość w kościele pw. św. Stanisława Biskupa w Wielączy
- **Kwiecień 2010** – Ukazała się książka „Dzieje Miejscowości Gminy Zamość” autorstwa Wiesława Bondyry, Ewy Lorentz, Ewy Prusickiej-Kołcon i Mariusza Korzeniowskiego. Wydawnictwo powstało w ramach projektu „Zielone Serca Europy – promocja walorów kulturowych i turystycznych terenów Gminy Zamość”.
- **10.04.2010** – I miejsce dla Ludowego Uczniowskiego Klubu Sportowego Zawada w mistrzostwach LZS w Tenisie Stołowym w Kocudzy
- **23-30.04.2010** – „Zielone Serca Europy – Europejskie Dni z Tradycją I” – pierwsze z cyklu wydarzeń w ramach projektu „Zielone Serca Europy – promocja walorów kulturowych i turystycznych terenów Gminy Zamość”. W wydarzeniu uczestniczyło łącznie ponad 900 osób. Złożyły się na nie spotkania w Regionalnej Izbie Pamięci w Wysokiem i ZS w Wysokiem, wykłady studyjne, prezentacje własnej kultury i partnerów z Podkarpacia i Słowacji. Realizacja projektu współfinansowana ze środków UE. Partnerzy: Gmina Zamość, Gmina Sárospatak (Węgry), Agentúra regionálneho Rozvoja Poloniny (Słowacja), Gmina Staffolo (Włochy), Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze O/w Rzeszowie.
- **24.04.2010** – Strażacy OSP Gminy Zamość na IV Ogólnopolskiej Pielgrzymce Strażaków na Jasną Górę – 105-osobo-

2010.02.14 - Wysokie. Koncert z okazji Samorządowego Dnia Kobiet w Gminie Zamość dla ponad 300 pań.

2010.03.26 - Gminne Biegi Przełajowe pod patronatem Wójta Gminy Zamość. I edycja odbyła się w Skaraszowie, kolejne rozegrano na terenie ZS w Zdanowie. Łącznie w czterech edycjach (2 wiosennych i 2 jesiennych) udział wzięło 1118 uczniów szkół Gminy Zamość.

2010.04.23-30 - Wysokie. „Zielone Serca Europy - Europejskie Dni z Tradycją I”.

2010.05.03 - Parafia Wielącza. Obchody 219. Rocznicy Uchwalenia Konstytucji 3 maja połączone z Gminnym Dniem Strażaka.

wa delegacja druhów ze wszystkich jednostek OSP Gminy Zamość

- **2.05.2010** – Płoskie. Poświęcono, odnowiony z inicjatywy druhów strażaków, pomnik przy kościele w Płoskiem, wystawiony w hołdzie pomordowanym przez hitlerowców w latach 1939-1945
- **3.05.2010** – Parafia Wielącza. Obchody 219. Rocznicy Uchwalenia Konstytucji 3 maja połączone z Gminnym Dniem Strażaka – OSP Zawada otrzymuje nowy sztandar.
- **5.05.2010** – Jubileuszowe spotkanie Stowarzyszenia Osób ze Stwardnieniem Rozsianym – zaproszenie delegacji Samorządu Gminy Zamość
- **8.05.2010** – Lotnisko Mokre. „Festyn Lotniczy Mokre 2010, promocja tradycji lotniczych Zamojszczyzny”
- **15.05.2010** – Puchar Polski w Kolarstwie Szosowym Kobiet i Mężczyzn w Gminie Zamość – ponad 200 zawodników z całej Polski. Trasa wiodła z Kalinowic przez Pniówek, Białowolę w kierunku Rachodoszcz i z powrotem
- **23.05.2010** – Jubileusz 20-lecia zespołu „Roztoczanki” i KGW w Wólce Wieprzeckiej.
- **3-6.06.2010** – Zielone Serca Europy – Dni Samorządowca I. Drugie przedsięwzięcie, realizowane w ramach projektu „Zielone serca Europy – promocja walorów kulturowych i turystycznych terenów Gminy Zamość”, dla mieszkańców Gminy i regionu oraz partnerów projektu ze Słowacji, Włoch, Węgier i Podkarpacia. Objęto ono wyjazd studyjny, Seminarium Samorządowe – Poznanie (w Kalinowicach) oraz 2-dniowe wydarzenie na obiektach sportowo-rekreacyjnych przy szkole w Żdanowie, obejmujące Igrzyska Europy i Festiwal Kulturowy Muzyka Europy.
- **25.07.2010** – Mokre. „Zielone Serca Europy – Letni Festiwal Turystyczny Dzień Susza” na boisku śródleśnym – wydarzenie realizowane w ramach projektu „Zielone Serca Europy – promocja walorów kulturowych i turystycznych terenów Gminy Zamość”
- **Czerwiec-Lipiec 2010** – Wsparcie od społeczności Gminy Zamość dla powodzi z Gminy Wilków – strażacy z gminnych OSP ratowali wały, zebrano 4 tony darów dla powodziarzy, środki finansowe przekazał mieszkańcy Hubal, a Radni Rady Gminy Zamość podjęli uchwałę w sprawie udzielania pomocy Gminie Janowiec na likwidację skutków powodzi (dotacja 20 000 zł)
- **8-9.06.2010** – Rajd „Leśne Skrzaty” po terenach Gminy Zamość i Roztocza dla ok. 500 dzieci
- **25-27.06.2010** – Kazimierz Dolny. Zespół „Wesołe Gospoście” z Kolonii Sitaniec zdobył III nagrodę na 44. Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych

2010.05.03 - Parafia Wielącza. Obchody 219. Rocznicy Uchwalenia Konstytucji 3 maja połączone z Gminnym Dniem Strażaka - OSP Zawada otrzymuje nowy sztandar.

2010.05.23 - Jubileusz 20-lecia zespołu „Roztoczanki” i KGW w Wólce Wieprzeckiej.

2010.06.3-6 - Żdanów. „Zielone Serca Europy - Dni Samorządowca I” - Igrzyska Europy.

2010.06.3-6 - Zielone Serca Europy - Dni Samorządowca I - Seminarium Samorządowe – Poznanie (w Kalinowicach).

- **11.07.2010** – Płoskie. Międzygminne Zawody Sportowo-Pożarnicze dla drużyn OSP i MDP z Gmin Zamość i Stary Zamość. Udział 12 drużyn OSP i 6 MDP z Gminy Zamość. Zwycięstwo OSP Bortatycze przed OSP Mokre i OSP Wysokie. Wśród MDP zwycięstwo dziewcząt z Płoskiego.
- **3-4.07.2010** – Podsumowanie kilku miesięcy rywalizacji drużyn piłkarskich w ramach Gminnego Festiwalu Piłki Nożnej. Wśród drużyn rocznika 94' najlepsi byli zawodnicy GKS Okęcie Mokre, w roczniku 97': LKS Płoszczanin Płoskie, wśród seniorów: też LKS Płoszczanin Płoskie
- **4.07.2010** – Bronisław Komorowski został Prezydentem RP
- **16-22.07.2010** – Młodzieżowa Orkiestra Dęta OSP Białowola z wizytą szkoleniowo-koncertową we Włoszech w towarzystwie delegacji samorządowców Gminy Zamość – realizacja zadania w zakresie wymiany doświadczeń i wiedzy z Gminą Staffolo w zakresie zarządzania w ramach projektu „Zielone Serca Europy – promocja walorów kulturowych i turystycznych terenów Gminy Zamość”
- **25.07.2010** – Mokre. VI Dzień Susła w Gminie Zamość – realizacja w ramach projektu „Zielone Serca Europy – promocja walorów kulturowych i turystycznych terenów Gminy Zamość”. W programie „Letni Festiwal Turystyczny”.
- **22.08.2010** – Wólka Wieprzecka. Spotkania Miłośników Konia Orientalnego, w tym zawody konne w skokach w Stadninie Koni „Tarka”
- **1.09.-31.10.2010** – Powszechny spis rolny 2010
- **5.09.2010** – Mokre. Dożynki Gminy Zamość na lotnisku pn. „Zielone Serca Europy – Dożynki Europy” – udział 31 delegacji sołectw Gminy Zamość. Realizacja w ramach projektu „Zielone Serca Europy – promocja walorów kulturowych i turystycznych terenów Gminy Zamość”. Gospodarze dożynek: Mokre i Hubale. Starostowie: Urszula Furmaga z Hubal i Jerzy Goździuk z Mokrego.
- **26.09.2010** – Strażacy z terenu Diecezji Zamojsko-Lubaczowskiej na Dzięczęynnej Pielgrzymce do Sanktuarium Maryjnego w Krasnobrodzie. Gminę Zamość reprezentowało 90 druhów z 10 jednostek OSP
- **16.10.2010** – „Złote Gody” – złoty jubileusz Długoletniego Pożycia Par Matżeńskich Gminy Zamość dla 23 par
- **24.10.2010** – Jubileusz 90-lecia OSP Żdanówek – sztandar dla Druhów Strażaków.
- **11.11.2010** – Płoskie. 92. Rocznicą Odzyskania Niepodległości przez Polskę – gminne obchody połączone z symbolicznym otwarciem nowej sali gimnastycznej przy ZS im. Papieża Jana Pawła II w Płoskiem – koszt inwestycji: blisko 3 mln zł, w tym 2 361 688 zł unijnej dotacji z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
- **21.11.2010** – Wybory Samorządowe w Polsce.

07.12.2020 r., Wójt Ryszard Gliwiński i GOK: MM, AS

2010.09.05 - Mokre. Dożynki Gminy Zamość na lotnisku pn. „Zielone Serca Europy - Dożynki Europy”. Starostowie: Urszula Furmaga z Hubal i Jerzy Goździuk z Mokrego.

2010.10.24 – Jubileusz 90-lecia OSP Żdanówek – sztandar dla Druhów Strażaków.

2010.11.11. – Płoskie. 92. Rocznicą Odzyskania Niepodległości przez Polskę - gminne obchody połączone z symbolicznym otwarciem nowej sali gimnastycznej przy ZS im. Papieża Jana Pawła II w Płoskiem.

2010.11.11. – Płoskie. 92. Rocznicą Odzyskania Niepodległości przez Polskę - gminne obchody połączone z symbolicznym otwarciem nowej sali gimnastycznej przy ZS im. Papieża Jana Pawła II w Płoskiem.

ZMIANY W GMINNYM SYSTEMIE GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI

Polski Parlament ustawą z dnia 19 lipca 2019 roku o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw zdecydował o wprowadzeniu istotnych zmian w organizacji odbioru odpadów komunalnych z gospodarstw domowych. Zmiany dotyczą zarówno zakresu działań podmiotów świadczących usługi odbioru odpadów, jak również decyzji podejmowanych w Gminach. W tym drugim przypadku Rząd i Politycy po raz kolejny ograniczyli zakres decyzji podejmowanych w tym zakresie przez Wójta i Radę Gminy.

Podczas zebrań wiejskich i w materiałach informacyjnych, publikowanych w ubiegłym roku, informowałem Mieszkańców, że w 2020 roku uniknęliśmy części skutków finansowych wywołanych wspomnianą powyżej ustawą, gdyż przetarg na usługę odbioru odpadów ogłosiliśmy przed jej wejściem w życie. Zmiana stawki opłaty z 8,50 zł miesięcznie od Mieszkańca na 15 zł spowodowana była wyłącznie innymi niż w 2019 roku warunkami i kosztami świadczenia usług przez podmioty zewnętrzne (w naszym przypadku PGK Sp. z o.o. w Zamościu). Ustalona w postępowaniu przetargowym oferta odbioru odpadów w 2019 roku opiewała na kwotę 1 702 000 zł. Ten sam zakres usługi w roku 2020 to już kwota 2 930 930 zł.

Od nowego roku 2021 dotyczą nas kolejne skutki finansowe decyzji Parlamentu z lipca 2019 r. – czyli to, czego uniknęliśmy w bieżącym roku 2020. Za odbiór odpadów komunalnych z gospodarstw domowych zapłacimy od stycznia więcej, gdyż Rząd i Politycy wprowadzili nowe zasady organizacji odbioru odpadów. Skutki finansowe powodują przede wszystkim 3 zmiany:

- W okresie od kwietnia do października odpady zmieszane odbierane będą 2 razy w miesiącu z wszystkich gospodarstw domowych. Dotychczas w Gminie Zamość ich odbiór miał miejsce raz w miesiącu, a dwukrotnie realizowano tylko na wniosek właściciela nieruchomości

i za zwiększoną opłatą. O takiej organizacji odbioru odpadów decydowaliśmy sami, teraz to prawo zostało nam zabrane.

- Wprowadzono obowiązek odbioru odpadów komunalnych biodegradowalnych z posesji gospodarstw domowych w sytuacji wyrażenia takiej woli przez jej właściciela. Dotychczas nie było takiego obowiązku, a Mieszkańcy w ramach wnoszonej opłaty mogli dowozić bioodpady do punktu odbioru PGK-u w Zamościu.
- Od stycznia 2021 r. Gmina będzie płacić należność PGK-owi za każdą tonę odebranych odpadów wg ustalonych w przetargu cenników, a więc wg zasady: więcej odpadów – większa zapłata. Dotychczas ilość odebranych odpadów nie była związana z wysokością faktury wystawianej przez PGK (mieliśmy ryczałt roczny).

Decyzje Parlamentu skutkują także innymi niż finansowe zmianami w organizacji odbioru odpadów komunalnych:

- Wszyscy właściciele nieruchomości mają obowiązek ponownie złożyć deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi – w terminie 01-31 stycznia 2021 r.
- Istnieje już obowiązek segregacji odpadów.
- Wprowadzono obowiązek ustalenia stawki opłaty podwyższonej za go-

spodarowanie odpadami komunalnymi w sytuacji, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny.

- Wprowadzono możliwość zwolnienia z części opłaty za odbiór odpadów komunalnych właścicieli nieruchomości posiadających kompostowniki przydomowe. W takiej sytuacji jednak nie można żadnych odpadów biodegradowalnych dostarczyć do punktu odbioru odpadów PGK-u w Zamościu, a posiadanie kompostownika będzie podlegało kontroli.

Decyzje Parlamentu z lipca 2019 roku spowodowały wzrost stawki usług odbioru odpadów komunalnych z gospodarstw domowych Gminy Zamość w 2021 roku. Oferta złożona w postępowaniu przetargowym przez PGK Zamość dotyczy kwoty 4 589 228 zł (przy założonej ilości odpadów). Przypomnę, że w 2019 roku było to 1 702 000 zł, a w 2020 roku 2 930 930 zł. Skutki powyższego musiały przełożyć się na decyzje Wójta i Rady Gminy w zakresie nowych stawek opłat dla Mieszkańców (właścicieli nieruchomości) – wyrażone w uchwałach Rady Gminy podjętych 30.10.2020 r. Dla pełnego obrazu sytuacji podaję **całkowity planowany koszt funkcjonowania programu odbioru odpadów komunalnych w 2021 roku: 4 762 639 zł** (100%), z czego 4 589 228 zł to koszt usługi PGK-

Tabela nr 1. Nowe stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2021 roku.

Ilość osób Zamieszkujących nieruchomość	Miesięczna stawka od osoby w 2021 roku		Miesięczna stawka od osoby w 2020 roku
	w sytuacji odbioru odpadów biodegradowalnych z posesji Mieszkańców	w sytuacji kompostowania odpadów biodegradowalnych	
od 1 do 4	24 zł	17 zł	15 zł
od 5 osoby i kolejnej	17 zł	10 zł	zwolnienie

Tabela nr 2. Stawki opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny.

Ilość osób zamieszkująca nieruchomość	Miesięczna stawka opłaty od osoby
od 1 do 4	48 zł
od 5 osoby i kolejnej	34 zł

-u (96% całości kosztów), a 173 411 zł to koszty administracyjne obsługi programu (4% całości kosztów). Miesięczne stawki opłat dla Mieszkańców pokazują table nr 1 i nr 2.

O czym powinniśmy pamiętać wypełniając deklarację?

- Deklarację składa właściciel lub użytkownik nieruchomości. To ważna zmiana, gdyż dotychczas składanie deklaracji było powiązane z gospodarstwem domowym. Znam sytuacje, w których na jednej nieruchomości są dwa oddzielnie funkcjonujące gospodarstwa domowe (lub więcej). W takiej sytuacji w styczniu powinna być złożona jedna deklaracja (a nie jak dotychczas dwie), obejmująca wszystkie osoby zamieszkałe w dniu składania deklaracji.
- Do ustalenia stawki miesięcznej opłaty za odbiór odpadów komunalnych przyjmujemy osoby zamieszkujące nieruchomość (a nie zameldowane) w styczniu 2021 roku. Mamy wyjątkową sytuację związaną z funkcjonowaniem szkół i uczelni. Trzeba to uwzględnić w deklaracji. W trakcie ich weryfikacji będą porównywane dane zawarte w deklaracjach z danymi z ewidencji ludności. W przypadku rozbieżności trzeba będzie udokumentować ponoszenie opłat np. przez studentów w innym miejscu zamieszkania.
- Złożenie deklaracji w styczniu nie zwalnia z obowiązku późniejszej jej aktualizacji w przypadku zmian w ilości osób zamieszkujących nieruchomość.
- Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Zamość określa w sposób jednoznaczny w jaki sposób prowadzi się kompostowanie bioodpadów stanowiących odpady komunalne. Można to realizować:
 - » w gotowych kompostownikach ogrodowych, lub

- » w kompostownikach własnej budowy, wykonanych w taki sposób, aby zapewnić dostęp powietrza do warstw kompostu, lub
- » w formie przymy, gdzie materiał biodegradowalny układa się warstwowo.

Tylko takie postępowanie z bioodpadami upoważnia do obniżonej o 7 zł stawki opłaty (17 zł miesięcznie od osoby i 10 zł od piątej i kolejnej osoby). Przepisy ustawy przyjętej przez Parlament nie zwalniają Rolników z powyższego postępowania z bioodpadami.

- Posiadanie kompostownika przydomowego będzie podlegało kontroli. W sytuacji stwierdzenia niewłaściwego postępowania Wójt wydaje decyzję o utracie prawa do obniżonej stawki opłaty. Ponowne skorzystanie ze zwolnienia będzie mogło nastąpić dopiero po sześciu miesiącach.
- Wnoszenie obniżonej stawki opłaty za odbiór odpadów komunalnych będzie również oznaczało brak możliwości przekazywania bioodpadów do punktu odbioru odpadów w Zamościu. Czynieć to będą mogli tylko Ci, którzy wybiorą stawkę opłaty 24 zł miesięcznie od osoby. Po wcześniejszym uzgodnieniu będzie oczywiście możliwość odpłatnego dowożenia bioodpadów do punktów odbioru PGK-u lub innych podmiotów.
- Odbiór bioodpadów z posesji odbywać się będzie 2 razy w miesiącu w okresie kwiecień–październik i raz w miesiącu w okresie listopad–marzec. Dotyczy to właścicieli nieruchomości, którzy zdecydują się wnosić opłatę 24 zł miesięcznie od osoby. W ramach tej opłaty będą oni mogli dodatkowo dowozić bioodpady do punktu odbioru w Zamościu.
- W świetle obecnych gminnych decyzji nie będzie podwójnego odbioru odpadów zmieszanych w okresie listopad–marzec.

Podstawowa stawka opłaty wnoszonej przez Mieszkańców w 2021 roku wzrośnie w stosunku do obecnej o 2 zł (w przypadku posiadania kompostownika przydomowego). Jest to mniej niż przypuszczałem. Ma na to niewątpliwie wpływ fakt, że od nowego roku obowiązkiem wnoszenia opłaty objęte są wszystkie osoby zamieszkałe nieruchomości. Nie będzie dotychczasowych zwolnień dla piątej i kolejnej osoby. **Nowa organizacja systemu odbioru odpadów, zmiany w zasadach rozliczania z PGK-em, oraz niepewność danych dotyczących potrzeb w zakresie odbioru bioodpadów, to główne powody braku pewności co do trafności przyjętych założeń finansowych funkcjonowania programu w 2021 roku.** Być może trzeba będzie w ciągu roku podejmować dodatkowe decyzje budżetowe lub te związane ze stawkami opłat. **Przed gminną administracją stoi zadanie weryfikacji złożonych w styczniu deklaracji i kontrola sposobu kompostowania bioodpadów.** Wcześniejsze i wspomniane powyżej decyzje Rządu i Parlamentu doprowadziły do absurdalnej, w mojej opinii, sytuacji, w której organizacja i realizacja programu odbioru odpadów komunalnych z gospodarstw domowych stały się dla Gmin jednym z najpoważniejszych wyzwań. Absurdalnym dla mnie jest fakt, że dla większości Mieszkańców Gminy roczne opłaty za odbiór odpadów będą dużo większe od płaconych podatków lokalnych (gminnych). Kto na tym skorzysta? Odpowiedź jest tylko jedna – budżet Państwa, do którego wracają śmieciowe podatki i opłaty płacone przez podmioty takie jak PGK Sp. z o.o. w Zamościu. Budżet Gminy nie ma z tego do zagospodarowania ani jednej złotówki.

04.12.2020 r., Wójt Ryszard Gliwiński

DEKLARACJA O WYSOKOŚCI OPŁATY ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI

Podstawa prawna: : ustawa z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439)

Składający: formularz przeznaczony jest dla właścicieli nieruchomości zamieszkałych, położonych na terenie Gminy Zamość

Termin składania: w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca; w przypadku zmiany danych będących podstawą ustalenia należnej opłaty- w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana

Miejsce składania: Urząd Gminy Zamość, ul. Peowiaków 92

A. MIEJSCE SKŁADANIA DEKLARACJI

2. Wójt Gminy Zamość

B. DANE IDENTYFIKACYJNE SKŁADAJĄCEGO DEKLARACJĘ

B.1 DANE IDENTYFIKACYJNE

3. Podmiot zobowiązany do złożenia deklaracji (zaznaczyć właściwy kwadrat):

1. właściciel, użytkownik lub posiadacz 2. współwłaściciel, współużytkownik lub współposiadacz

4. Rodzaj podmiotu (zaznaczyć właściwy kwadrat):

1. osoba fizyczna 2. osoba prawna 3. jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej

5. Nazwisko, pierwsze imię, drugie imię/ Nazwa pełna

6. Imię ojca, imię matki (dotyczy osób fizycznych)

7. Nr PESEL/ NIP (osoby prawne)

8. Nr telefonu (nieobowiązkowy)

B.2 ADRES ZAMIESZKANIA/ ADRES DO KORESPONDENCJI

9. Kraj

10. Województwo

11. Powiat

12. Gmina

13. Ulica

14. Numer domu / Numer lokalu

15. Miejscowość

16. Kod pocztowy

17. Poczta

C. OBOWIĄZEK ZŁOŻENIA DEKLARACJI

18. Okoliczności powodujące obowiązek złożenia deklaracji (zaznaczyć właściwy kwadrat)

1. pierwsza deklaracja - obowiązuje od (data)
2. nowa deklaracja - obowiązuje od (data)
3. korekta deklaracji

D. ADRES NIERUCHOMOŚCI (należy wpisać adres nieruchomości skąd będą odbierane odpady)

19. Miejscowość

20. Nr domu lub nr działki (w przypadku braku nr domu)

E. OŚWIADCZENIE DOTYCZĄCE POSIADANIA KOMPOSTOWNIKA PRZYDOMOWEGO I KOMPOSTOWANIA W NIM ODPADÓW (dotyczy zabudowy jednorodzinnej)

21. Oświadczam, że na terenie nieruchomości zamieszkałej, określonej w części D deklaracji posiadam kompostownik przydomowy i kompostuję w nim bioodpady stanowiące odpady komunalne

- TAK NIE

F. WYSOKOŚĆ OPŁATY ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI

22. Oświadczam, że na terenie nieruchomości zamieszkałej określonej w części D deklaracji zamieszkuje osób

I. Warianty naliczenia opłaty	II. Liczba osób/ stawka opłaty zależna od zadeklarowanej zniżki	III. Wysokość opłaty miesięcznej
Opłata miesięczna przy stawce podstawowej (bez zniżek dla 1-4 osoby zamieszkującej nieruchomość) x 24,00 zł liczba osóbzł
Opłata miesięczna ze zniżką za kompostownik (1-4 osoby zamieszkującej nieruchomość) x 17,00 zł liczba osóbzł
Opłata miesięczna przy stawce podstawowej (bez zniżek, 5 osoby i kolejnej osoby zamieszkującej nieruchomość) x 17,00 zł liczba osóbzł
Opłata miesięczna ze zniżką za kompostownik (5 osoby i kolejnej osoby zamieszkującej nieruchomość) x 10,00 zł liczba osóbzł
F.1 Wysokość miesięcznej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (suma kwot z kolumny III)	zł
F.2 Wysokość kwartalnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (kwota z wiersza F.1 x 3 miesiące)	zł

G. PODPIS SKŁADAJĄCEGO DEKLARACJĘ / OSOBY REPREZENTUJĄCEJ

23. Imię	24. Nazwisko
25. Data wypełnienia (dzień - miesiąc - rok)	26. Podpis (pieczęć) podatnika / osoby reprezentującej podatnika

H. ADNOTACJE ORGANU PODATKOWEGO

27. Uwagi organu podatkowego

28. Data i podpis przyjmującego formularz

I. POUCZENIE

Niniejsza deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r., poz. 1427)

J. OBOWIĄZEK INFORMACYJNY

Informacja o ochronie danych osobowych - dla osób fizycznych

Działając na podstawie art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. Urz. UE L 119, s. 1) - RODO - informuję Pana/Panią, że

1) administratorem Pana/Pani danych osobowych, podawanych w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami jest Wójt Gminy Zamość z siedzibą w Zamościu przy ul. Peowiaków nr 92 tel. 84 639 29 59, adres email: www.gmina@zamosc.org.pl;

2) w sprawach dotyczących przetwarzania danych osobowych można kontaktować się z wyznaczonym Inspektorem Ochrony Danych poprzez atokarz@zamosc.org.pl

3) dane osobowe podawane w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przetwarzane są w celu dokonania wymiaru i poboru obowiązkowej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi - na podstawie przepisów ustawy z dnia z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2018, poz. 1454 późn. zm.) i ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r., poz. 900 z późn. zm.);

4) dane osobowe podane w deklaracji będą przechowywane przez administratora danych przez okres niezbędny do realizacji celów wskazanych w pkt 3 z uwzględnieniem okresów przechowywania określonych w przepisach szczególnych, w tym archiwalnych;

5) przysługuje Panu/Pani prawo żądania od administratora:

- dostępu do danych osobowych dotyczących jej osoby i innych osób wykazanych w deklaracji,
- sprostowania danych,
- usunięcia lub ograniczenia przetwarzania,
- wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania,
- przenoszenia danych;

6) przysługuje Panu/Pani prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego (Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych) na niezgodne z prawem przetwarzanie danych osobowych;

7) podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym oraz warunkiem załatwienia sprawy, o której mowa w punkcie 4, a osoba, której dane dotyczą, jest zobowiązana do ich podania - niepodanie danych skutkuje niewypełnieniem obowiązku wynikającego z art. 6m ust. 1 i 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

WYJAŚNIENIA:

- W przypadku zmiany danych będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi należy złożyć nową deklarację do Wójta Gminy Zamość w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana
- Stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, terminy, częstotliwość i tryb uiszczania opłaty zostały ustalone przez Radę Gminy w odrębnych uchwałach.

HARMONOGRAM ODBIORU ODPADÓW KOMUNALNYCH ZMIESZANYCH I SELEKTYWNIE ZBIERANYCH Z TERENU GMINY ZAMOŚĆ NA ROK 2021

Miejscowości	Rodzaj odpadów	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Białowola, Lipisko Polesie, Pniówek, Sitaniec Wolica, Zalesie	odpady zmieszane, bioodpady	11	8	8	1, 19	4, 18	1, 18	5, 19	2, 16	6, 20	1, 15	8	8	
	tworzywa sztuczne i metale		8		19	18	18	19	16		1		8	
	papier	11		8		4		19		20		8		
	szkło	11		8		4		5		6		8		
	odpady wielkogabarytowe								2					
	zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny							1						
Hubale, Mokre, Wieprzec, Wierzchowiny, Wólka Wieprzecka, Wychody, Zarzecze, Żdanówek	odpady zmieszane, bioodpady	12	9	9	2, 20	5, 19	2, 21	6, 20	3, 17	7, 21	4, 18	9	9	
	tworzywa sztuczne i metale		9		20	19	21	20	17		4		9	
	papier	12		9		5		20		21		9		
	szkło	12		9		5		6		7		9		
	odpady wielkogabarytowe								3					
	zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny							2						
Lipisko Kosobudy, Lipisko, Skokówka, Zwódne, Żdanów	odpady zmieszane, bioodpady	13	10	10	6, 21	6, 20	4, 22	7, 21	4, 18	8, 22	5, 19	10	10	
	tworzywa sztuczne i metale		10		21	20	22	21	18		5		10	
	papier	13		10		6		21		22		10		
	szkło	13		10		6		7		8		10		
	odpady wielkogabarytowe								4					
	zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny							4						
Łąpiguz, Płoskie	odpady zmieszane, bioodpady	14	11	11	7, 22	7, 21	7, 23	8, 22	5, 19	9, 23	6, 20	12	13	
	tworzywa sztuczne i metale		11		22	21	23	22	5		6		13	
	papier	14		11		7		22		23		12		
	szkło	14		11		7		8		9		12		
	odpady wielkogabarytowe								19					
	zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny							7						
Borowina Sitaniecka, Sitaniec, Sitaniec Kolonia	odpady zmieszane, bioodpady	18	15	15	8, 23	10, 24	8, 24	9, 23	6, 20	10, 24	7, 21	15	14	
	tworzywa sztuczne i metale		15		23	24	24	23	6		7		14	
	papier	18		15		10		23		24		15		
	szkło	18		15		10		9		10		15		
	odpady wielkogabarytowe								20					
	zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny							8						
Białobrzegi, Bortatycze, Kolonia Bortatycze, Chyża, Jatutów, Wólka Panieńska	odpady zmieszane, bioodpady	19	16	16	9, 26	11, 25	9, 25	12, 26	9, 23	13, 27	8, 22	16	14	
	tworzywa sztuczne i metale		16		26	25	25	26	9		8		14	
	papier	19		16		11		26		27		16		
	szkło	19		16		11		12		13		16		
	odpady wielkogabarytowe								23					
	zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny							9						
Kalinowice	odpady zmieszane, bioodpady	20	17	17	12, 27	12, 26	10, 28	13, 27	10, 24	14, 28	11, 25	17	16	
	tworzywa sztuczne i metale		17		27	26	28	27	10		11		16	
	papier	20		17		12		27		28		17		
	szkło	20		17		12		13		14		17		
	odpady wielkogabarytowe								24					
	zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny							10						

Siedliska, Kol. Siedliska, Wysokie, Zawada	odpady zmieszane, bioodpady	21	18	18	13, 28	13, 27	11, 29	14, 28	11, 25	15, 29	12, 26	18	20
	tworzywa sztuczne i metale		18		28	27	29	28	11		12		20
	papier	21		18		13		28		29		18	
	szkło	21		18		13		14		15		18	
	odpady wielkogabarytowe								25				
	zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny						11						
Szopinek	odpady zmieszane, bioodpady	22	19	19	14, 29	14, 28	14, 30	15, 29	12, 26	16, 30	13, 27	19	21
	tworzywa sztuczne i metale		19		29	28	30	29	12		13		21
	papier	22		19		14		29		30		19	
	szkło	22		19		14		15		16		19	
	odpady wielkogabarytowe								12				
	zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny						30						
UWAGA: Prosimy o umieszczenie numeru posesji na pojemniku w przypadku braku oznakowania budynku mieszkalnego.													
Opakowania z tworzyw sztucznych, metali, wielomateriałowe oraz z papieru i tektury należy zgnieść przed wrzuceniem do worka													
POJEMNIKI NALEŻY WYSTAWIAĆ NAJPOŹNIEJ DO GODZ 6:30 W DNIU ODBIORU													
kolorem czerwonym oznaczono terminy odbioru odpadów zmieszanych, bioodpadów oraz popiołu z palenisk domowych ze zgłoszonych posesji (miesiące I-V oraz XI-XII)													

Informacji udziela:

Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. w Zamościu

Zakład Transportu Odpadów ul. Droga Męczenników Rotundy 2, 22-400 Zamość tel. 84 616 92 77 do –79

www.pgk.zamosc.pl

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowany jest na terenie miasta Zamość:

1. Zakład Transportu Odpadów ul. Droga Męczenników Rotundy 2

Godziny otwarcia PSZOK (z wyjątkiem dni wolnych od pracy i świąt):

* od poniedziałku do piątku w godz. 9.00 – 17.00

* w soboty w godz 9.00 – 15.00, w sezonie letnim tj. od 1 maja do 30 września w godz. 9.00-17.00

Do PSZOK-u przyjmowane są bezpłatnie od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Zamość następujące rodzaje selektywnie zbieranych odpadów:

- * papier i tektura
- * opakowania wielomateriałowe
- * opakowania PET
- * tworzywa sztuczne
- * szkło bezbarwne i kolorowe opakowaniowe
- * odpady ulegające biodegradacji (drobne gałęzie, liście, trawa, chwasty) oraz odpady kuchenne
- * zużyte baterie i akumulatory
- * zużyte opony z samochodów osobowych
- * chemikalia (środki chemiczne używane w gospodarstwie domowym)
- * przeterminowane leki
- * metale
- * zużyta odzież
- * popiół z palenisk domowych
- * zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny
- * odpady wielkogabarytowe (meble, materace, pierzyny, wykładziny, dywany, rowery, wózki dziecięce, duże zabawki itp.)
- * odpady budowlane i rozbiórkowe powstałe w wyniku drobnych prac remontowo-budowlanych prowadzonych samodzielnie w gospodarstwie domowym, tj. gruz betonowy, ceglany, ceramiczny oraz szkło okienne i drzwiowe (stłuczka).

Szczegółowy Regulamin funkcjonowania PSZOK-u znajduje się na stronie internetowej: www.pgk.zamosc.pl

SZKODLIWE SKUTKI SPALANIA ODPADÓW W PALENISKACH DOMOWYCH!

Rodzaj spalanych odpadów i emisja niebezpiecznych substancji

W okresie sezonu grzewczego, niestety, corocznie wpływają do Urzędu Gminy Zamość zawiadomienia z informacją o uciążliwościach wynikających ze spalania odpadów (śmieci) w kotłach grzewczych zlokalizowanych w budynkach mieszkalnych na terenie gminy Zamość.

Najczęściej wspomniane interwencje dotyczą spalania odpadów z tworzyw sztucznych – wyrobów z polichlorku winylu (PCW) np.: folii, butelek plastikowych, toreb plastikowych. Spalane są ponadto takie odpady jak drewno, trociny, wióry, ścinki, płyty wiórowe i fornir zawierające substancje niebezpieczne. Jako paliwo wykorzystywane są również drewniane podkłady kolejowe impregnowane olejem kreozotowym. Sygnalizowano ponadto o spalaniu na otwartej przestrzeni izolacji z kabli elektrycznych, zużytych opon, oraz folii rolniczych.

Generalnie należy stwierdzić, że domowy kocioł do centralnego ogrzewania (piec) w żadnym razie nie może pełnić funkcji spalarni śmieci. Domowe instalacje centralnego ogrzewania nie spełniają wymagań przewidzianych dla instalacji termicznego przekształcania odpadów, a w szczególności standardów emisyjnych, skutkiem czego zanieczyszczenia mogą przedostawać się do atmosfery.

Zabudowa mieszkaniowa w naszej gminie to typ zabudowy niskiej z nisko wyniesionym kominami. W przypadku spalania niedozwolonych odpadów czynnik ten dodatkowo sprzyja rozprzestrzenianiu się szkodliwych pyłów i gazów w miejscach dostępnych dla ludności.

Spalanie odpadów może odbywać się wyłącznie w zakładach termicznego prze-

kształcania odpadów, czyli spalarniach.

Wykorzystywanie jako paliwa nie przeznaczonych do tego celu odpadów zagrożone jest odpowiedzialnością karną na podstawie art. 191 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2020 r., poz. 797 ze zm.).

Ku przestrodze należy dodać, iż spalanie wszelkiego rodzaju wyrobów z PCW wywołuje emisję szczególnie groźnych dla zdrowia ludzi związków, w tym dioksyn i furanów uznanych za silne trucizny. Związek o nazwie kreozot – występujący w podkładach kolejowych ma właściwości rakotwórcze. Podobnie szkodliwe dla zdrowia substancje chemiczne powstają przy spalaniu płyt wiórowych i forniru, np. pochodzących z rozbiórki mebli, jak również papieru białego nieorganicznymi związkami chloru z nadrukiem farb kolorowych (kolorowych czasopism), wyrobów z gumy, pozostałości farb, rozpuszczalników.

Warto zwrócić uwagę, iż często najbardziej narażeni na szkodliwe oddziaływanie, wynikające ze spalania niedozwolonych odpadów, są okoliczni sąsiedzi posesji, na której spalanie takie ma miejsce. W zależności od warunków pogodowych, a zwłaszcza kierunku wiatrów oraz wartości ciśnienia atmosferycznego (szczególnie przy niskim ciśnieniu) szkodliwe substancje, które rozprzestrzeniają się w sposób niekontrolowany są wdychane przez postronne osoby. Spalający tego rodzaju odpady nie tylko postępują bezprawnie, lecz stwarzają realne zagrożenie dla zdrowia innych osób. Stosowne regulacje prawne umożliwiają uprawnionym organom zarówno przeprowadzanie kontroli, jak również nałożenia kary w przypadku stwierdzenia spalania niedozwolonych odpadów w urządzeniu grzewczym.

Kontrola palenisk domowych

Zgodnie z art. 379 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. (t. j. Dz. U. 2020 poz. 1297 ze zm.) wójt jest organem uprawnionym do przeprowadzenia kontroli osób fizycznych (mieszkańców) odnośnie właściwego korzystania z instalacji spalających paliwa stałe, a także na podstawie art. 9u ust. 1 w zw. z art. 5 ust. 1 pkt 3 i 3b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1439) w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami komunalnymi.

W ramach kontroli podczas oględzin mogą być pobrane próbki odpadu paleniskowego/popiołu z urzędzenia grzewczego i przekazane do wykonania analizy przez uprawnione laboratorium.

Wynik analizy pozwala zidentyfikować proces spalania odpadów w danym palenisku, jeżeli zdarzenie takie faktycznie miało miejsce przy braku innych dowodów świadczących o spalaniu odpadów. W takim przypadku istnieje podstawa do wszczęcia postępowania o ukaranie.

Podsumowując przedstawioną skrótowo problematykę spalania odpadów należy stwierdzić, że nie wszystko co jest materiałem palnym i nieprzydatnym do użytku można spalić w palenisku domowym.

Nie ma zatem żadnego przyzwolenia na pozbywanie się odpadów przez ich spalanie w piecu i emisję szkodliwych gazów i pyłów ze szkodą dla środowiska i zdrowia innych osób.

UGZ: Opracowano w Wydziale Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska Urzędu Gminy Zamość. Grudzień 2020 r.

INFORMACJA DLA MIESZKAŃCÓW GMINY ZAMOŚĆ

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zamościu w związku z okresem zimowym zwraca się z prośbą o zachowanie szczególnej czujności wobec zauważonych osób bezdomnych w miejscach niegwarantujących bezpiecznego pobytu, a tym bardziej noclegu.

Prosimy o zgłaszanie informacji o osobach wymagających pomocy do:

**Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zamościu
ul. Szczebrzeszka 120, 22-400 Zamość
tel. 84 638-20-17, 506-394-179, 506-394-116**

Informacje oraz zgłoszenia o zagrożeniu życia i zdrowia mieszkańców Lubelszczyzny można również uzyskać w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim w telefonii interwencyjnej, tel. 987.

PROTESTY PRZECIWKO BUDOWIE SPALARNI ODPADÓW

Budowa spalarni odpadów w Zamościu przy ulicy Hrubieszowskiej budzi duże negatywne emocje u sporej części mieszkańców wschodniej części gminy Zamość. Jako jeden z nich, postaram się pokrótce streścić, na czym polega problem, który elektryzuje nas już 2 lata. Przede wszystkim chodzi o to, że planowana lokalizacja przedsięwzięcia jest dla Nas uciążliwa. Znajduje się tuż przy administracyjnej granicy miasta Zamość i gminy Zamość, w sąsiedztwie dużych osiedli mieszkaniowych w Kalinowicach, Szopinku, Wólce Panieńskiej i Jatutowie. Już dzisiaj, kiedy funkcjonuje ciepłownia wyraźnie widać, jak z komina są emitowane pyły i gazy do atmosfery.

Nie dotyczy to tylko terenów gminy Zamość, czasami dym płynie w stronę osiedli mieszkaniowych w mieście. Dodatkową niedogodnością jest to, że w bezpośrednim sąsiedztwie ciepłowni funkcjonują dwie wytwórnie mas bitumicznych. To po prostu śmierdzi, zwłaszcza latem. Decyzje o budowie tych przedsięwzięciach podejmowano w latach 80. XX wieku, kiedy w sąsiedztwie znajdowały się w większości pola. Teraz okolica wygląda zupełnie inaczej, zarówno w granicach miasta, gdzie w strefie oddziaływania znajdują się szkoły, osiedla, a także szpital wojewódzki. Podobnie i w gminie, która wyraźnie w tym miejscu zmienia swój rolniczy charakter w osiedlowy. Uciążliwość, o której wspominałem to przede wszystkim troska o zdrowie. Obawiamy się, że mimo zapewnienia o zastosowanych „bezpiecznych” technologiach funkcjonowanie spalarni może Mieszkańcom przynosić negatyw-

ne skutki zdrowotne. Jesteśmy pewni, że dodatkowe emisje pyłów, gazów, odorów i hałasu będą dla nas szkodliwe. Ponadto uważamy, że na skutek powstania spalarni śmieci okolica będzie postrzegana jako teren potencjalnych zagrożeń, a w związku z tym spadną ceny naszych nieruchomości, a niejednokrotnie to dorobek życia kilku pokoleń. Nie wydaje się też, żeby taka inwestycja przynosiła profity miastu, które jest zainteresowane rozwojem turystyki, ani też całemu regionowi, który szczyty się czystym środowiskiem... Jeśli nie wiadomo, o co chodzi, to chodzi o pieniądze. Duże zagraniczne przedsiębiorstwo, które jest właścicielem ciepłowni w Zamościu przy ulicy Hrubieszowskiej, złożyło w dniu 21.03.2018 r. do Urzędu Miasta wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pod nazwą „**Rozbudowa ciepłowni w Zamościu w oparciu**

o gospodarkę obiegu zamkniętego”. Pod tą niewinną nazwą krył się zamysł, w którym w jednym z wariantów zakładał spalanie w instalacji 21 253 MG odpadów na rok. Co ciekawe w czasie powstawania projektu w ogóle nie brano pod uwagę obowiązujących przepisów Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubelskiego (obowiązuje do 2022 r.) i innych aktów prawnych, które wyraźnie wskazywały na brak możliwości budowania nowych spalarni na jego obszarze. Można stąd wysnuć wnioski, że już wtedy lobby spalarniowe pracowało nad zmianą prawodawstwa, które niestety właśnie dokonuje się na naszych oczach. Wracając do początku 2018 r. informacja o faktycznych zamiarach inwestora rozszła się pocztą pantoflową i wzburzyła okolicę. Na skutek wymiany w tej sprawie korespondencji pomiędzy Wójtem Gminy Zamość i Prezydentem Miasta Zamość,

powstała inicjatywa spotkania mieszkańców okolicy z przedstawicielami firmy. Do spotkania doszło w świetlicy wiejskiej w Szopinku. Mieszkańcy okolicy jednoznacznie wypowiedzieli się przeciwko planom przedsiębiorstwa i za pośrednictwem Wójty gminy przestali swoje stanowisko do Prezydenta Miasta Zamość.

Powstał komitet społeczny „**Nie dla spalarni śmieci w Zamościu**”, zaczęliśmy nierówną walkę z dużym podmiotem, który starał się ośmieszyć nasze działania. Nagłaśnialiśmy sprawę, informując media, organizując konferencje prasowe, zbierając podpisy pod stanowiskiem przeciw powstaniu spalarni. Pisaliśmy pisma do naszych przedstawicieli w Parlamencie Rzeczypospolitej Polskiej oraz w Sejmiku Województwa Lubelskiego przedstawiając im nasz problem. Dzięki zaangażowaniu Radnych: Rady Miasta Zamość, Rady Gminy Zamość, Rady Powiatu Zamojskiego oraz Rady Gminy Sitno przyjęły jednoznaczne stanowiska przeciw inwestycji. Zorganizowaliśmy blokadę drogi krajowej nr 74, aby zwrócić uwagę opinii społecznej na nasz problem. Braliśmy udział w debacie przygotowanej przez lokalne media, gdzie przedstawiliśmy brak pozytywnych stron forsowanego przedsięwzięcia. Zainteresowaliśmy Stowarzyszenie „Towarzystwo na Rzecz Ziemi”, które bardzo pomogło w procedurach prawnych związanych z inwestycją. Stało się również stroną postępowania administracyjnego i na każdym jego etapie ma możliwość wskazywania braków w dokumentacji i składania stosownych wniosków. Dzięki tej organizacji pozarządowej raport

o oddziaływaniu inwestycji na środowisko przedstawiony przez inwestora był wielokrotnie poprawiany i uzupełniany. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, po rocznym postępowaniu wydała blisko 100 szczegółowych warunków. Szczególnym osiągnięciem jest to, że nie można będzie sprowadzać odpadów do spalania spoza województwa lubelskiego, a pierwszy projekt nie miał tych ograniczeń. Planowana moc przerobowa spalarni jest większa niż to, co wyprodukuje Zamość i okolice. To dobrze, że nie będzie można tutaj spalać odpadów np. z Warszawy, ale czy to dobrze że np. Lublina już tak? Pozostaje pytanie, czy tak naprawdę da się sprawdzić skąd będą pochodzić transporty odpadów?

Zwolennicy powstania spalarni argumentują, że jej uruchomienie będzie miało wpływ na koszty, jakie mieszkańcy płacą za zagospodarowanie odpadów. Niestety, jest to nieprawda, ponieważ już teraz to, co ma być spalane, jest spalane w cementowni Chełm. Trudno sobie wyobrazić, żeby przedsiębiorstwo, które wyda znaczne środki na budowę instalacji, robiło to poniżej kosztów rynkowych. Zapłacimy tyle samo co w Chełmie. Różnica może być w kosztach transportu, ale czy to się opłaci? Istnieje ryzyko, że miasta, które będą miały bliżej do nas, niż do Chełma będą w stanie zapłacić więcej. Przedsiębiorstwo na pewno na tym nie straci, bo raz weźmie pieniądze za spalanie śmieci, a drugi raz za wyprodukowane w tym procesie ciepło – złoty interes. Kolejnym argumentem jest rzekomy wpływ na ekologię. Jakoś nie mogę zrozumieć, że spalarnie odpadów da się wyposażyć

w odpowiednie filtry i technologię, a już ciepłownie na węgiel nie. Polityka ekologiczna krajów rozwiniętych już od dawna opiera się o recykling i wydaje się, że Polska powinna też iść tą drogą. Niestety w Sejmie i Senacie trwają aktualnie prace legislacyjne, które znoszą dotychczasowe limity możliwości budowy nowych spalarni. To duży błąd, który będzie miał wpływ na życie przyszłych pokoleń. Tak jak wspominałem lobby spalarniowe, o tych planach wiedzieli już dwa lata temu.

Do napisania tych słów i niejako podsumowania dotychczasowej działalności, skłoniły mnie pytania mieszkańców odnośnie do konsultacji, jakie ogłosił Prezydent miasta jako organ odpowiedzialny za wydanie decyzji środowiskowej. Możliwość składania wniosków w sprawie istniała do 14.12.2020 r. Zachęcałem wszystkich do składania stosownych wniosków. Osobiście też złożyłem taki wniosek, w którym, między innymi, zwracałem uwagę na praktyczną niemożliwość niezależnego nadzoru nad niektórymi szczegółowymi zaleceniami RDOŚ.

Komitet „Nie dla spalarni śmieci w Zamościu” w ramach konsultacji złożył wszystkie stanowiska, podpisy, petycje, które udało się zebrać w ciągu blisko 2-letniej działalności. Działalności Komitetu, która miała według Nas charakter konsultacji społecznych i powinna być brana pod uwagę przez organ administracji przy wydawaniu decyzji.

Mimo niesprzyjających okoliczności ciągle wierzę, że głos społeczeństwa może być ważniejszy niż chęć zysku...

Konrad Dziuba

SZOPINEK – 570 LAT HISTORII

Niestety, okres pandemii koronawirusa SARS CoV-2 uniemożliwił w roku 2020 r. organizację uroczystości z okazji 570 – lecia istnienia Szopinka. Pozostaje mieć nadzieję, że opracowany szczegółowy scenariusz, którego centralnym elementem miało być odsłonięcie tablicy pamiątkowej, uda się zrealizować przy okazji kolejnych jubileuszy. Na pewno Szopinek i jego mieszkańcy na to zasłużyli. Warto jednak, na podsumowanie mijającego roku, z okazji tak zacnego jubileuszu, napisać kilka słów naszej miejscowości.

Grupa Mieszkańców Szopinka w czasie uroczystości obchodu pól, 1960 r.

Historia wsi Szopinek

Nazwa wsi Szopinek w dokumentach przedstawiana była w różnych formach. Pisano ją jako: **Szeppino** w 1450 r. **Szopyn** w 1541 r. **Sepin** w 1564 r. **Szopinek** w 1618 r., znowuż **Szepin** w 1732 r., **Szupinek** w 1743 r., **Szczepinek** w 1751 r., i wreszcie w 1786 roku **Szypinek**. Po raz pierwszy wzmiankowano o istnieniu wsi w 1450 r., kiedy jej dziedzicem był Andrzej (Jan) „*de Szeppino*”.

W 1531 r. wieś należała do parafii Sitaniec i była najdalej na zachód położoną częścią staropolskiego powiatu grabowieckiego województwa bełskiego. W połowie XVI stulecia poszczególne części wsi były własnością różnych rodów szlacheckich. Tak jak większość miejscowości dzisiejszej Gminy Zamość, została z czasem przejęta przez rodzinę Zamoyskich, która założyła tutaj folwark. Aż do końca XIX wieku rozwój wsi był powiązany z działalnością folwarku. Według opisu z ok. 1892 r., w Szopinku były 2 domy dworskie, 31 domów chłopskich, zamieszkałych przez 261 osób wyłącznie wyznania rzymsko-katolickiego. Zarówno wieś, jak i folwark obejmowały łącznie 528 mórg ziemi ornej i łąk.

We wsi działał wiatrak, będący własnością Franciszka Kozaka.

W 1921 r. we wsi notowano 54 domy i 319 mieszkańców, natomiast w folwarku 3 domy i 77 mieszkańców. W 1938 roku odbyła się w Szopinku komasacja gruntów wskutek, której wieś otrzymała dzisiejszy kształt. W czasie II wojny światowej działała tu konspiracja AK-owska. W grudniu 1942 r. Niemcy wysiedlili część mieszkańców Szopinka i zamierzali osiedlić tu osadników niemieckich.

Położenie i charakterystyka

Wieś jest położona na wschód od miasta Zamościa, przy drodze krajowej nr 74 prowadzącej do przejścia granicznego w Zosinie. Od 1977 roku administracyjnie należy do Gminy Zamość. Wcześniej znajdowała się w granicach administracyjnych Gmin: Nowa Osada, Jarosławiec, Kalinowice.

Większa część wsi znajduje się na północ od drogi krajowej 74. Część położona na południe od drogi krajowej graniczy ze wsiami Kalinowice, Jatutów i Wólka Panieńska. Na wschodzie granicę Szopinka stanowi droga we wsi Jarosławiec Reforma, na północy środek rzeki Czarny

Potok – są to jednocześnie granice gminy Sितno i Gminy Zamość. Na zachodzie granica przebiega w okolicach drogi gminnej nr 110444L, za którą znajdują się tereny Miasta Zamość.

Charakterystykę zabudowy wsi można określić jako kolonijną. Większość zabudowań położonych jest wzdłuż dróg biegnących ze wschodu na zachód, prawie równoległych w stosunku do siebie. Noszą one nazwy kolonii. Łączą je 3 drogi: główna o nr 100382L zwana dawniej wygonem, biegnąca w zachodniej części wsi o nr 100444L zwana infułącką oraz droga położona administracyjnie w Gminie Sितno na skraju wschodnim.

Najczęściej rozróżnia się III kolonię i Starą Wieś. Wydaje się jednak, że część Szopinka położona na jej południowym skraju na granicy Kalinowic też ma charakter kolonii. Taką formę osadnictwa wieś przybrała na skutek scalenia gruntów i ich ponownego podziału, który miał miejsce prawdopodobnie w 1938 r. Pierwotnie całe zabudowania wsi skupiały się gdzieś w okolicach dzisiejszych torów LHS, na granicy łąk, a pola poszczególnych właścicieli ciągnęły się aż po teren, gdzie znajduje się

obecnie droga krajowa nr 74. Wskutek wspomnianego podziału wytyczono drogi, o szerokości 9 m nazwane koloniami, a każdy gospodarz otrzymał jakąś część ziemi, na której mógł swobodnie rozwijać swoje gospodarstwo. Często przenoszono wówczas całe drewniane domy i budynki gospodarcze na nowe miejsce lokalizacji. Niektóre z nich stoją do dziś. Ustalono i wskazano również wtedy tereny, które stały się własnością wspólnoty wiejskiej, na których w późniejszych czasach wybudowano szkołę, zlewnię mleka, sklep i remizę OSP (obecną świetlicę wiejską). Taka forma osadnictwa ma swoje zalety, jednak jej podstawową wadą jest trudność w zapewnieniu odpowiedniej infrastruktury dla wszystkich mieszkańców ze względu na koszty jej budowy.

Mieszkańcy

W Szopiniku na dzień **31.01.2020 r.** zameldowane są **943** osoby – **469** płci żeńskiej i **474** płci męskiej, w tym **749** mieszkańców pełnoletnich. Najstarsza osoba mieszkająca obecnie w Szopiniku urodziła się w 1924 roku. W **256** domach funkcjonuje **275** gospodarstw domowych. W praktyce zamieszkuje tutaj znacznie więcej osób, którym z różnych przyczyn nie zależy na meldunku, a w fazie budowy jest około 20 domów. Według danych z referatu podatków Gminy Zamość, w Szopiniku jest 285 płatników podatku rolnego i 312 podatku od nieruchomości.

W przeciągu ostatnich 5 lat liczba ludności wzrosła o około 100 osób. Pod względem ilości mieszkańców Szopinek w Gminie Zamość zajmuje 7 miejsce na 35 sołectw Gminy Zamość. Szopinek pełni funkcję przedmieść Zamościa, więc wielu mieszkańców zamojskich bloków decyduje się na budowę domów właśnie w Szopiniku. Skutkiem rozwoju budownictwa mieszkalnego jest wzrost liczby mieszkańców, gęstości zaludnienia, zmniejszenie się powierzchni upraw rolnych i zmiana charakteru wsi z typowo rolniczego na osiedlowo mieszkaniowy. Na przykładzie wpływu podatku do Urzędu Gminy widać, że z roku na rok proporcje pomiędzy podatkami: rolnym i od nieruchomości stale się zmieniają. W 2019 roku należny przypis podatku od nieruchomości w Szopiniku wyniósł 65 582,00 zł, a od podatku rolnego 65 737,00 zł. To stała tendencja. Wyłącznie z pracy w rolnictwie utrzymuje się dziś w Szopiniku kilka rodzin.

Zdecydowana większość mieszkańców czerpie dochód z pozarolniczych źródeł. W większości przypadków jest to praca najemna (ponad 40%), co na ogół wiąże się z dojazdem do miasta – miejsca pracy. Część osób prowadzi działalność gospodarczą, przedsiębiorstwa lub małe firmy

takie, jak: zakłady stolarskie, usługi to-karskie, czy zakłady mechaniki pojazdowej. Na własny rachunek pracuje ok. 23% mieszkańców. Pozostałe źródła dochodu są podstawą utrzymania dla ok. 36% ogółu społeczności Szopinika.

Infrastruktura przemysłowa.

Charakterystyczne dla Szopinika jest położenie na jego obszarze dwóch linii kolejowych. Pierwsza z nich, od północnej strony, to słynna Linia Hutnicza Szerokotorowa, wybudowana w końcu lat 70 ubiegłego

i stanowczo wypowiedziała się przeciwko tym planom. Przez Szopinek przebiega też nitka gazociągu wysokiego ciśnienia oraz ważne punkty przesyłowe energii.

Jeżeli chodzi o infrastrukturę przyszłości, to w Urzędzie Gminy Zamość opiniowane były projekty planów dotyczące budowy, przez teren łąk należących w części do gruntów wsi Szopinek drogi ekspresowej E17 Lublin – Hrebenne. O tej inwestycji mówi się już od co najmniej 20 lat. Ostatnie informacje wskazują, na jej realizację w najbliższych latach. Opiniowany był tak-

Szkoła Podstawowa w Szopiniku

wieku. Jest to połączenie międzynarodowe wykorzystywane głównie do transportu towarów i surowców. Kiedyś były to dwa równoległe tory. Dziś jeden z nich jest całkowicie zdemontowany, podobnie jak charakterystyczny relikwiarz kolejowego. LHS jest także swoistą granicą zabudowy wsi na jej północy. Druga to linia łącząca Zamość z Hrubieszowem, wybudowana jeszcze przed II wojną światową. Do niedawna na zachodnim skraju wsi istniała też trzecia linia kolejowa, która miała stanowić kolejową obwodnicę Zamościa. Powstała na przełomie lat 70/80 ubiegłego wieku z myślą o wyłączeniu ruchu kolejowego z miasta: Tory ułożone były na wielkich nasypach. Obwodnica nigdy w praktyce nie spełniła swojej roli. Do dziś dnia pozostały po niej relikty dwóch wiaduktów, bo materiał z nasypów został użyty na budowę obwodnicy hetmańskiej w Zamościu.

Przy omawianiu infrastruktury nie sposób nie wspomnieć o ciepłowni, zarządzanej obecnie przez firmę Veolia sp. z o.o., która w Szopiniku jest tylko z nazwy. W całości jest zlokalizowana w granicach Miasta Zamość. Jej komin jest najlepiej rozpoznawalną i charakterystyczną budowlą w okolicy. Większości osób Szopinek kojarzy się właśnie z nią. Wiele kontrowersji i protestów wśród mieszkańców budzi projekt urządzenia w tym miejscu spalarni odpadów. Lokalna społeczność bardzo mocno

że projekt przebudowy drogi krajowej nr 74 o dość znacznym zakresie, tzn. włącznie z chodnikami i oświetleniem. To zadanie też ma być wkrótce realizowane przez administrację rządową. Z pewnością miałyby to bardzo duży wpływ na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców.

Infrastruktura służąca bezpośrednio mieszkańcom wsi

Można stwierdzić, że o ile rozwój wsi poprzez osadnictwo odbywał się z północy na południe, o tyle rozbudowa infrastruktury odbywała się w kierunku odwrotnym. Proces ten w okresie powojennym, w czasach tak zwanej demokracji ludowej, cechował się tym, że mieszkańcy prawie wszystkie prace związane z budową infrastruktury wykonywali własnoręcznie, często finansując też zakup trudno dostępnych materiałów budowlanych. Tak było z budową szkoły, remizy, zlewni mleka, elektryfikacją wsi i budową dróg. Bardzo interesującym przykładem ówczesnej myśli społecznej mieszkańców jest dokument pod nazwą „*Księga Uchwał Gromady Szopinek gmina Nowa Osada*”, który jest zbiorem protokołów z zebrania wiejskich odbywanych w latach 1948 – 1951. Ileż z tych protokołów można się dowiedzieć o problemach mieszkańców. Obowiązkowe dostawy, plany produkcji rolnej, zwalczanie analfabetyzmu i stonki ziemniaczanej, przymusowe zobowiązania do odśnieżania zimą drogi do Hru-

bieszowa, budowa szkoły we wsi, to tylko niektóre z ujętych tam spraw...

Ogromna potrzeba zaspokojenia tych podstawowych potrzeb bytowych była w tym okresie motorem działania wielu społeczników. Aby poprawić dojazd do nieodległego miasta, wspólnym wysiłkiem zaczęto budować główną drogę od ul. Hrubieszowskiej. Własną pracą, dostępnymi zaprzęgami konnymi wożono materiał i wspólnym wysiłkiem, metr po metrze, powstawała pierwsza utwardzona wiejska droga. Jej budowę rozpoczęto na przełomie lat 60 i 70. Powszechnie znany jest fakt, że w czasie tym brakowało większości materiałów budowlanych, dlatego ówczesni mieszkańcy musieli się wykazać nie tylko siłą fizyczną, ale też i sprytem, aby przekonać władze, że cement i inne deficytowe materiały niezbędne są właśnie w Szopiniku. Ogromnym wysiłkiem większości mieszkańców wsi, którzy w czynnie społecznym budowali tę drogę do 1971 roku, udało się wybudować jej pierwszy około 700-metrowy odcinek do szkoły w Szopiniku. Wcześniej, w latach 60. XX wieku, z udziałem finansowym mieszkańców wieś została zelektryfikowana.

Pod koniec lat siedemdziesiątych nawierzchnia asfaltowa drogi dotarła do Starej Wsi. Na wybudowanie 2 km odcinka potrzeba było około 10 lat. Lecz pozosta-

łe trakty wzdłuż, poszczególnych kolonii, dalej pozostawały bez utwardzenia. Ich mieszkańcy własnym sumptem organizowali materiał, aby je zmodernizować. Dobrymi pod tym względem były lata, kiedy budowano LHS. Można wtedy było „ogarnąć” sporo materiałów. Organizowano składkę wśród mieszkańców, ktoś szedł, „załatwiał” sprawę i część tłuczni, który miał być na torach, znajdowała się na szopinieckich drogach. Takie to były czasy. Trudno było wtedy liczyć na pomoc Gromadzkiej Rady Narodowej. W tym okresie, tzn. w latach 1960 – 1980, budowano też w czynnie społecznym remizę dla prężnie działającej OSP. Powstało Kółko Rolnicze, które świadczyło usługi dla mieszkańców, oraz zbudowano zlewnię mleka i sklep. Niezbędną infrastrukturę dla rolnictwa także budowano w czynach społecznych. Pod koniec lat osiemdziesiątych rozpoczęto zabiegi o ułożenie we wsi gazociągu.

Rozwój infrastruktury po przemianach ustrojowych w kraju

Zupełnie odmienny pod względem rozwoju infrastruktury na wsi był czas, w którym Gminy odzyskały podmiotowość. Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym i powołanie nowych struktur samorządowych spowodowały, że pieniądze na inwestycje zaczęto dzielić na dole. Wie-

le lokalnych zadań mogło stać się faktem. Co prawda, na początku lat dziewięćdziesiątych zakładano w budowie infrastruktury, zwłaszcza sieciowej, wpłaty mieszkańców i ich osobisty udział w postaci włożonej pracy, to jednak ich realizacja była znacznie łatwiejsza. Wszyscy chętnie angażowali się w tego typu przedsięwzięcia. Z wielkim entuzjazmem podchodzono do budowy sieci gazociągowej i telefonicznej. W ramach tak zwanego udziału własnego, każdy zainteresowany miał wykonać określony odcinek wykopu. Mimo tego wszyscy się cieszyli i zgadzali na wejście z siecią we własne działki, na udział własnych środków. Telekomunikacja jak przystało na monopolistę, pospinała kable i kazała sobie płacić, przejmując na swój majątek cały materiał, który przecież my sfinansowaliśmy. Aż się wierzyc nie chce, że dzisiaj 98% mieszkańców nosi telefon przy sobie. A przed 1990 r., jeśli się chciało z Szopinika zadzwonić, to był tylko jeden telefon na wsi. Podobnie wyglądała gazyfikacja, jeśli chodzi o udział społeczny i późniejsze zachowanie dystrybutora gazu. Zdecydowana większość mieszkańców z ogromnym zaangażowaniem podchodziła do tych inwestycji. Panował wtedy ogólny klimat sprzyjający wszelkim oddolnym inicjatywom. Był to okres transformacji ustrojowej, gdzie bardzo mocno stawiano na rozwój społeczeństwa obywatelskiego. Szkoda, że dzisiaj stworzono takie warunki prawne, gdzie nie ma praktycznie możliwości inwestycyjnego działania grup obywateli.

Po 1990 r. przyszedł też czas rozwoju infrastruktury drogowej w Szopiniku. Od połowy lat dziewięćdziesiątych zaczął do II kolonii Szopinika dojeżdżać autobus MZK. Stało to się na skutek usilnych zabiegów mieszkańców u zarządu zakładu. Przedtem trzeba było do autobusu chodzić do ul. Hrubieszowskiej, pod elektrociepłownię lub na ulicę Majdan w Zamościu.

Droga na Starej Wsi w Szopiniku to chyba ostatnia droga w wiosce budowana z udziałem mieszkańców tzn. jej betonowa podbudowa. Wybudowano w tym okresie również chodnik przy Hrubieszowskiej oraz oświetlenie tej ulicy. Wykonano nawierzchnię z emulsji asfaltowej na I kolonii. Oczekiwania mieszkańców rosły z każdą kolejną inwestycją drogową jednocześnie gaść zapał do współudziału w pracach. Coraz częściej też inwestycje napotykały opór, kiedy trzeba było uzgodnić przejście przez czyjąś działkę, wykopać rów itp. Coraz trudniej też było zakładać przy planowaniu inwestycji, że mieszkańcy wezmą w nich aktywny udział, dlatego ta forma pomocy stopniowo zanikała.

Już od roku 1998 nie pamiętam, aby jakkolwiek inwestycja w Szopiniku prowadzona była z udziałem mieszkańców, a w moim odczuciu działa się sporo. Odnowiono na-

Mapa Szopinika © autorzy OpenStreetMap

wierzchnię całej głównej drogi nr 110382L w Szopiniku. Odcinek między II kolonią a Starą Wsią został poszerzony. Nawierzchnię asfaltową uzyskały drogi na II kolonii. Podobnie i cała III kolonia. Wybudowano oświetlenie uliczne na wszystkich koloniach od ulicy Hrubieszowskiej aż po starą wieś. Zaniedbany plac po byłym Kółku Rolniczym zamieniono w boisko, na którym odbywały się mecze młodzieżowej ligi piłkarskiej. Odnowiono i zmodernizowano budynek byłej remizy OSP. Zyskał on docieplenie, elewację, wymieniono okna, drzwi i podłogi, wentylację mechaniczną. Doprowadzono wodę, urządzono łazienkę i zainstalowano ogrzewanie. Świetlica wiejska zyskała też nowoczesne wyposażenie współfinansowane przez środki pochodzące z Unii Europejskiej. Obecnie ze świetlicy mogą korzystać dzieci, młodzież, a także dorośli.

Najmniej widoczne gołym okiem są inwestycje prowadzone w okolicach drogi krajowej nr 74 i na południe od niej, ponieważ dotyczą budowy kanalizacji sanitarnej. Na ten cel wyłożono również znaczne środki finansowe. Niestety, kanalizacja sanitarna jest niedostępna w pozostałej części wsi. W kolejnych latach zrealizowano przebudowę chodnika wzdłuż drogi krajowej 74, dokonano remontów nawierzchni asfaltowych w znacznych zakresach między innymi ze środków funduszu sołeckiego. Wybudowano i rozbudowano plac zabaw dla najmniejszych mieszkańców Szopinika. Na placu po szkole powstała altana z grill-

lem i infrastrukturą do organizacji spotkań. Poprzez wykorzystanie środków funduszu sołeckiego plac ten stał się wizytówką sołectwa. Niedawno zbudowano też drogę asfaltową o nr 110444L tzw. infułacką. Utwardzono tłuczniem i wybudowano oświetlenie na najbardziej na południe wysuniętej drodze w Szopiniku o nr 110438L. Sporządzono i uchwalono plan przestrzennego zagospodarowania miejscowości, dzięki czemu znacznie ułatwiono procedury zmiany sposobu przeznaczenia gruntów z rolnych na budowlane. W zeszłym roku poszerzenie i nową nawierzchnię otrzymała droga nr 110381L, na przebiegu do granicy z gminą Sitno. Środki funduszu sołeckiego przeznaczone w 2020 roku na przeprowadzenie remontu w świetlicy wiejskiej. Mieszkańcy akcentują potrzebę rozbudowy tego obiektu. W opracowywaniu znajduje się koncepcja przebudowy dróg nr 110381L oraz 110382L na odcinku od ulicy Majdan w Zamościu, do drogi krajowej nr 74. Wraz z budową drogi planuje się budowę chodnika, na odcinku od drogi krajowej 74 do świetlicy.

Podsumowanie

Ale Szopinek to nie inwestycje i infrastruktura, to ludzie, którzy znaleźli w tej miejscowości swoje miejsce na ziemi. Marzeniem i dążeniem tych ludzi od pokoleń jest stworzenie jak najlepszych warunków do życia. Ten cel stanowił i stanowi spoiwo każdej społeczności lokalnej, ponieważ łączy cele indywidualne z grupowymi. Mimo

wielu różnic i antagonizmów istnieją w każdej społeczności jednostki, które potrafią budować wokół różnych pomysłów grupy ludzi. Bez nich nie ma postępu i rozwoju. Tworzą oni związki zrzeszające aktywistów w różnego rodzaju organizacjach takich jak OSP, KGW, SKR, Kluby Sportowe, zespoły artystyczne, działają w ramach Rad Sołeckich i jako reprezentanci swoich społeczności we władzach różnego szczebla. W historii Szopinika było bardzo wielu ludzi, którzy swoim zapałem porywali do działań innych. Tacy ludzie są tutaj i dzisiaj. Oni poprawiali kiedyś i dzisiaj swoją rzeczywistość dla siebie i innych, nie licząc na to, że w przyszłości ktoś będzie o tym pamiętał. Często niesprawiedliwie oskarżani o to, że z pracy społecznej czerpią dla siebie korzyści, robili i robią po prostu to, co uważali i uważają za ważne i słuszne. Zdając sobie sprawę, że działalność taka przynosi korzyści ogółowi mieszkańców. Trudno jest dzisiaj z imienia i nazwiska przywołać wszystkich społeczników czy też aktywistów Szopinika. Można kogoś pominąć, a przecież wszyscy w jakiś sposób wpisali się w budowę tej społeczności...

Powinnością kolejnych pokoleń mieszkańców Szopinika jest szacunek dla poprzedników, którzy w trudnych historycznie czasach własną pracą kształtowali rzeczywistość wokół siebie. Przygotowywali bazę dla następnych pokoleń. Ta pamięć musi trwać....

Konrad Dziuba

SIŁOWNIA W CHYŻEJ JUŻ GOTOWA : NARODOWE ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI : SYMBOLICZNE ZŁOŻENIE KWIATÓW

W dniu 23 listopada 2020 r. nastąpił odbiór inwestycji pn. „Wykonanie siłowni zewnętrznej (dokumentacja i montaż elementów) w m. Chyża.”. W ramach zadania inwestycyjnego powstał obiekt, w skład którego wchodzi następujące urządzenia: Biegacz i wioślarz – na wspólnym pylonie, przywodziciel/odwodziciel i wahadło – na wspólnym pylonie, krzesło do wyciskania i wyciąg górny – na wspólnym pylonie, narciarz i orbiterek – na wspól-

ny pylonie, motyl B – urządzenie pojedyncze. Ponadto zamontowana została tablica informacyjna z regulaminem. Wykonawcą inwestycji wyłonionym w postępowaniu przetargowym była firma HERKULES Sp. z o.o. Sp. k., ul. Pogorska 34C, 32-500 Chrzanów. Wartość całej inwestycji to 37 490,07 zł brutto, w tym środki Funduszu Sołeckiego na 2020 rok w wysokości 30 000,00 zł. Obiekt objęty jest 60 miesięczną gwarancją. **UGZ**

Pandemia koronawirusa spowodowała, że tegoroczne Święto Odzyskania przez Polskę Niepodległości świętowaliśmy inaczej niż w latach ubiegłych. W obchodach 102. Rocznicy Odzyskania Niepodległości każdy z nas mógł uczestniczyć indywidualnie i symbolicznie, poprzez chwilę zadumy oddać hołd Wszystkim Bohaterom, którzy walczyli o wolność naszego Kraju. Swoją patriotyzm i przywiązanie do barw narodowych Mieszkańcy Naszej Gminy wyrazili również poprzez wywieszenie biało – czerwonych flag na budynkach swoich domów. Święto Niepodległości uczcili także Strażacy Ochotnicy. Pomimo istniejącego zagrożenia epidemicznego Jednostki OSP w Białowoli i Wólce Wieprzeckiej za pośrednictwem ARiMR pozyskały znaczną ilość kwiatów. W 102 rocznicę tych wydarzeń przedstawiciele jednostek złożyli je w miejscach symbolizujących walkę o wolną i niepodległą Ojczyznę. **UGZ i OSP: Bożena Koziół**

ROZMOWY O GMINNYCH FINANSACH I SAMORZĄDOWYM ZARZĄDZANIU

Długie jesienne wieczory i wywołane pandemią koronawirusa ograniczenia w codziennej aktywności pozostawiają nieco czasu do zagospodarowania. Dla zainteresowanych gminnymi sprawami może to być okazją do pogłębienia wiedzy o uwarunkowaniach zarządzania nimi. Także możliwość innego spojrzenia na to, co przekazują nam każdego dnia Media i Politycy, porównania kształtowanego w ten sposób obrazu Polski 2020 roku z realiami widzianymi z pozycji polskich Gmin. Kilkanaście dni temu, w trakcie konferencji prasowej, Premier Mateusz Morawiecki powiedział, że w ostatnich pięciu latach Rząd uporządkował finanse publiczne. Nie powiedział co to oznacza dla budżetów Gmin, dla rozwoju miejsc, w których żyjemy? Może poniższy tekst będzie częścią odpowiedzi na to pytanie.

Na początku miesiąca lipca przedłożyłem Radzie Gminy i upubliczniłem RAPORT O STANIE GMINY za 2019 rok (dostępny na www.gminazamosc.pl) Debata nad tym co on zawiera i o czym świadczy miała miejsce w trakcie obrad sesji Rady Gminy jaka miała miejsce w dniu 25 sierpnia 2020 roku. Warto ją kontynuować, gdyż ma ona ścisły związek z projektowaniem budżetowym 2021 roku. Za nami zebrania wiejskie, składanie wniosków budżetowych przez Sołtysów oraz przedłożony przez Wójta projekt budżetu przyszłego roku. Nad tym ostatnim dokumentem trwają teraz prace czterech stałych Komisji Rady Gminy. Zdalna forma obrad Radnych pozwala na udział w nich także Mieszkańcom, z czego o choczko korzysta Pan Ryszard Puchacz. Sesja Rady Gminy, na której będzie przyjmowana ostateczna wersja budżetu Gminy 2021 roku planowana jest na dzień 30 grudnia 2020 roku.

Projekt budżetu 2021 roku Wójt przyjął zarządzeniem z dnia 12 listopada 2020 roku. Został on przedłożony Przewodniczącemu Rady Gminy i Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Lublinie. Zawartość projektu prezentuję w zestawieniach tabelarycznych zamieszczonych pod niniejszym tekstem. Obejmują one tylko zadania własne – bez zleconych, które nie mają żadnego wpływu na budżetowe decyzje i analizy. Wnioski z informacji w nich zawartych są dalekie od optymizmu i moim zdaniem wskazują, że prezentowane w mediach uporządkowanie finansów publicznych stało się kosztem między innymi budżetów Gmin, a więc kosztem możliwości realizacji oczekiwanych przez Mieszkańców zadań.

Podstawowym źródłem dochodów bieżących własnych projektu budżetu 2021 roku są środki przekazywane z budżetu Państwa – tabela nr 1 wiersz nr 1. To aż 71,90% wszystkich dochodów. Drugie źródło dochodów budżetu to podatki i opłaty lokalne oraz dochody z gospodarki mieniem gminnym – tabela nr 1 wiersz nr 2. Udział ich w całości dochodów to 16,62%. Te dwa źródła dochodów projektu budżetu przyszłego roku to 88,98% wszystkich dochodów. Ich wzrost w stosunku do planowanego wykonania budżetu 2020 roku to kwota ± 1 632 440 zł. Popatrzmy teraz na to co zawiera tabela nr 2 wiersze nr 1 i 2. Prezentują one budżetowe wydatki bieżące w realizacji dwóch zadań – z zakresu oświaty i wychowania przedszkolnego, oraz z zakresu pomocy społecznej. To łącznie 55,99% wszystkich wydatków bieżących własnych projektu budżetu 2021 roku. Ich wzrost w stosunku do planu wydatków 2020 roku to łączna kwota +1 999 752 zł. Porównanie dwóch powyższych kwot daje wynik ujemny – 367 312 zł. Taka sytuacja w projektowaniu budżetowym Gminy Zamość ma miejsce po raz pierwszy. **Cały planowany wzrost dochodów bieżących budżetu 2021 roku przeznaczamy na wzrost wydatków bieżących w realizacji zadań z zakresu oświaty i wychowania przedszkolnego**, a więc na funkcjonowanie 12 publicznych Szkół. Tak wygląda finansowanie kosztów reformy oświatowej lat 2016-2019 i tak wygląda rządowe uporządkowanie finansów publicznych. **Z dochodów bieżących budżetu 2021 roku nie ma pieniędzy na rozwój Gminy, nie ma pieniędzy na gminne inwestycje** – tabela nr 3. Na dodatek trzeba było podejmować decyzje o dużych cięciach w pozostałych wydatkach bieżących własnych. Z takiego mało ciekawego punktu startowego Wójt rozpoczął podejmowanie decyzji o ostatecznym kształcie projektu budżetu przyszłego roku. Nie ma w nich nowych inwestycji i innych zadań. Są zmiany w podjętych wcześniej decyzjach, oraz pytania na które projekt budżetu nie daje odpowiedzi. Opisana w skrócie sytuacja projektowania budżetowego przyszłego roku to efekt tego, co dzieje się w gminnych budżetach od 2016 roku. Zainteresowanych odsyłam do RAPORTU O STANIE GMINY (dostępny na www.gminazamosc.pl) Na jego stronach 44-50 przedstawiam własną ocenę stanu gminnych finansów.

W projekcie budżetu 2021 roku po stronie wydatków inwestycyjnych figuruje kwota

13 472 864 zł. Obejmuje ona realizację 49 zadań inwestycyjnych. Jak już wspomniałem powyżej wszystkie są kontynuacją wcześniej podjętych decyzji – 18 z nich to przedsięwzięcia Wieloletniej Prognozy Finansowej lat 2020-2023, kolejne 28 to zadania wybrane przez Mieszkańców w procedurze programu Fundusz Sołecki 2021 roku, a pozostałe 3 są kontynuacją zadań realizowanych również w latach wcześniejszych. Źródła finansowania inwestycji przyszłego roku prezentuję w tabeli nr 4. Podstawą ich są pozyskane unijne i krajowe dotacje oraz nowy kredyt. **Brak na inwestycje środków z dochodów bieżących skutkuje nie tylko niemożliwością wprowadzenia do realizacji nowych zadań**. Poważnym problemem przyszłego roku mogą być decyzje w sprawie budowy nawierzchni dwóch dróg gminnych, nr 112221L Sitaniec – Sitaniec Wolica (za cmentarzem), oraz nr 112227L w m. Pniówek (za szkołą). Zadania te były przewidziane do realizacji w 2021 roku z dotacją rządowego programu Fundusz Dróg Samorządowych. W miesiącu sierpniu złożyliśmy wnioski o dotację, ale do dnia dzisiejszego Wojewoda Lubelski nie zdecydował kto otrzyma pieniądze. Łączna kwota realizacji tych zadań to aż 5 300 000 zł (przed przetargiem) – z tego 2 100 000 zł środki budżetu Gminy i 3 200 000 zł planowane dotacje. Aby pozostawić te dwa zadania w projekcie budżetu przyszłego roku konieczne było zaplanowanie dodatkowego zadłużenia Gminy o kwotę 2 100 000 zł. W sytuacji grudnia 2020 roku nie jest to taka prosta i oczywista decyzja – stan zadłużenia budżetu prezentuję w tabeli nr 5. Stąd też w sytuacji braku informacji o dotacji z programu rządowego zdecydowałem się nie ujmować zadań w przedłożonym Radzie Gminy dokumencie. Proponuję powrócić do decyzji jeśli otrzymamy informację o dofinansowaniu, moim zdaniem nie będzie to wcześniej jak w lutym – marcu przyszłego roku. **Dla tych i innych decyzji budżetowych przyszłego roku ważnym będzie jak finansowo zakończymy 2020 rok**. Na kilkadziesiąt dni przed sylwestrową nocą nie wiemy czy Minister Finansów przekaze nam wszystkie zaplanowane dochody budżetowe. **W innych warunkach będziemy podejmować decyzje jeśli będziemy mieli szczęście u Polityków, którzy decydują o dotacji dla Gmin z rządowego programu Fundusz Inwestycji Lokalnych**. We wrześniu złożyliśmy trzy wnioski o dotacje, w tym o kwotę 4 000 000 zł na budowę sali gimnastycz-

nej w Kalinowicach. Pozytywne decyzje w tym zakresie zmieniłyby mało ciekawy obecnie obraz możliwości finansowania inwestycji 2021 roku. **W przyszłym roku rozpoczynamy największe wyzwanie inwestycyjne lat 2021 – 2022, budowę sali gimnastycznej przy Zespole Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Kalinowicach.** Związane z tym planowane wydatki to łącznie kwota 5 500 000 zł (przed przetargiem). Na realizację zadania mamy już podpisaną umowę o dotację 2 736 00 zł z rządowego programu Sportowa Polska. **Inwestycje przyszłego roku to także cztery inne duże zadania z podpisanymi umowami na unijną dotację** – Odnawialne źródła energii w Gminie Zamość część III (2 063 411 zł dotacji, 386 zestawów solarowych na posesjach Mieszkańców), Modernizacja oświetlenia ulicznego w Gminie Zamość (1 448 675 zł dotacji), Budowa sieci wodociągowej w m. Płoskie – etap III (710 000 zł dotacji), oraz Budowa Centrum Kultury Dawnej w m. Wysokie (392 178 zł dotacji). **Projekt budżetu przyszłego roku to także:** dotacja dla Powiatu Zamojskiego na budowę chodnika Wierzchowiny – Skaraszów (250 000 zł), dotacja dla Powiatu na budowę chodnika w m. Zawada (180 000 zł), budowa chodnika przy ul. Targowej w Skokówce (302 549 zł), rozbudowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami w m. Żdanówek (150 000 zł) oraz 28 zadań inwestycyjnych programu Fundusz Sołecki (wykaz w dalszej części Biuletynu). W projekcie budżetu zabezpieczono także środki na opracowanie dokumentacji projektowych budowy dróg w sołectwach: Szopiniek (główna droga), Sitaniec (tzw. ul. Słoneczna), Płoskie – Zawada (pod lasem), Płoskie (nowa droga od powiatowej do m. Siedliska w kier. Zawady), Wólka Panień-

ska (przy Kościele), Żdanów (biały wygon), Skokówka (północna część ul. Ogrodniczej i Granicznej). Propozycje budżetowe zawierają także opracowanie dokumentacji połączenia istniejących gminnych wodociągów w sołectwach Płoskie i Zawada, oraz Żdanówek i Zarzecze.

Trwające jeszcze prace nad projektem budżetu 2021 roku oraz jego uchwalenie przez Radę Gminy nie zakończą finansowych decyzji przyszłego roku. Wspomniałem już powyżej, że dokumenty, które przedłożyłem Radzie w ramach projektowania budżetowego nie odpowiadają na wszystkie ważne pytania z zakresu gminnego gospodarowania. Najważniejsze z nich to – plan nowego zadłużenia budżetu w latach 2021-2024, gminne projekty lat 2022 – 2029 planowane do realizacji z dotacją programów unijnych, najważniejsze gminne inwestycje lata 2022 – 2023, program Fundusz Sołecki 2022 roku, realizacja zadań z zakresu transportu zbiorowego w 2022 roku i kolejnych latach, połączenie gminnych wodociągów, o których powyżej. Trzeba do tych i innych spraw powrócić w pierwszym kwartale nowego roku. Stary 2020 rok już prawie za nami – rok Jubileuszu 30 lat istnienia samorządowych gminnych wspólnot. Dla mnie i wielu Innych bezpośrednio odpowiedzialnych za stan gminnych spraw nie kończy się on optymistycznie, chociaż sukcesów oraz powodów do radości było w nim sporo. Przytacza jednak prezentowany powyżej i w Raportcie o stanie Gminy obraz samorządowych finansów, który budzi niepokój o możliwości zaspokojania potrzeb Mieszkańców. To skutek sytuacji, jaka wytworzyła się w gminnych budżetach lat 2018 – 2020. Zachwiały nimi decyzje Rządu i Polityków podejmowane po 2015 roku. Tak musiało

skończyć się przerzucenie na budżety Gmin skutków finansowych reformy oświatowej lat 2016-2019, znaczny wzrost cen towarów i usług, oraz niewspółmierny do zwiększonych wydatków wzrost dochodów bieżących (własnych) przekazywanych przez Ministra Finansów. Dzisiejsze spojrzenie na stan gminnych spraw, to także efekt ciągłego ograniczania decyzji podejmowanych w gminach, czego najlepszym przykładem są czekające nas po nowym roku zmiany w organizacji odbioru odpadów komunalnych z gospodarstw domowych (piszę o tym w innym miejscu Biuletynu). Co musi się wydarzyć, aby w przyszłość patrzeć bardziej optymistycznie? Moim zdaniem muszą zdarzyć się bardzo poważne zmiany w politycznym spojrzeniu na rolę samorządów gminnych w polskich zmianach lat 1989 – 2020. Powrót do roli samorządowych wspólnot wynikających z Konstytucji i ustawy o samorządzie gminnym. Powrót do myśli twórców samorządowej reformy z 1990 roku. Czy to możliwe? Wydarzenia 2020 roku sugerują ostrożną odpowiedź. Przypominam sobie 2018 rok i ówczesną próbę utworzenia ogólnopolskiego ruchu obrony samorządowej idei. W Gminie Zamość zrobiliśmy wówczas bardzo dużo, ale też nie mówiliśmy jednym głosem. Innych z: Powiatu i Województwa nie udało się zaprosić do współpracy, więc i efekt głośnych wydarzeń tamtych dni był połowiczny. Teraz takie szerokie publiczne działania utrudnia pandemia COVID-19. Nie ma jednak innej drogi do zmian w samorządowej rzeczywistości przyszłych lat. W nowym 2021 roku wszystkim Mieszkańcom i sobie życzę dużo optymizmu. Zapraszam do kontaktu poprzez www.gminazamosc.pl/zadaj-pytanie-wojtowci/

08.12.2020 r. Ryszard Gliwiński

Tabela nr 1. Dochody bieżące własne i przychody projektu budżetu Gminy Zamość 2021 roku

Lp.	Opis źródła dochodów	Łączna kwota dochodów w zł	Procentowy udział w całości dochodów bieżących własnych	Różnica w stosunku do planu budżetu 2020 roku w zł
1	Dochody przekazywane z budżetu Państwa – udziały w podatku dochodowym PIT i CIT, subwencja oświatowa, subwencja wyrównawcza, dotacje na realizację zadań z zakresu wychowania przedszkolnego, dotacje na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej	49 893 198	71,90 %	+ 1 423 724
2	Podatki i opłaty lokalne, dochody z gospodarki mieniem gminnym	11 534 940	16,62 %	+ 208 716
3	Wpłaty za odpłatne usługi komunalne – woda i ścieki, odbiór odpadów komunalnych z gospodarstw domowych	6 779 919	9,77 %	+ 1 798 506
4	Wpłaty mieszkańców i innych Gmin Na realizację zadań z zakresu oświaty i wychowania przedszkolnego oraz pomocy społecznej	1 019 160	1,47 %	- 173 889
5	Pozostałe dochody bieżące	167 252	0,24 %	
6	ŁĄCZNIE DOCHODY BIEŻĄCE WŁASNE	69 394 469	100 %	+ 2 417 984
7	Przychody budżetu – kredyt (nowe zadłużenie na realizację zadań inwestycyjnych)	5 000 000		Bez zmian
8	Przychody – planowane wolne środki z rozliczenia budżetu 2020 roku	601 889		
9	Przychody budżetu – niewykorzystane dotacje 2020 roku pozostające na wydzielonym rachunku bankowym (Fundusz Inwestycji Lokalnych)	1 993 989		
10	Przychody – środki unijne projektu SP Płoskie	56 085		
11	ŁĄCZNIE DOCHODY BIEŻĄCE WŁASNE I PRZYCHODY	77 046 432		

Tabela nr 2. Wydatki bieżące własne i rozchody projektu budżetu Gminy Zamość 2021 roku

Lp.	Opis źródła wydatków	Łączna kwota wydatków w zł	Procentowy udział w całości wydatków bieżących własnych	Różnica w stosunku do planu budżetu 2020 roku w zł
1	Realizacja zadań z zakresu oświaty i wychowania przedszkolnego (bez projektów unijnych)	31 111 362	48,82 %	+ 1 843 133
2	Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej (dział 852 budżetu)	4 570 500	7,17 %	+ 156 619
3	Realizacja zadań z zakresu gospodarki komunalnej Utrzymanie bieżące dróg i innych obiektów gminnych (z remontami), energia oświetlenia ulicznego, energia i zakupy w obiektach gminnych, utrzymanie czystości i porządku, Fundusz sołecki (wydatki bieżące), Gminny Zakład Obsługi Komunalnej.	7 649 722	12,00 %	+ 157 183
4	Dotacja dla Miasta Zamościa na realizację zadań z zakresu transportu zbiorowego (komunikacja podmiejska – autobusy MZK)	1 130 000	1,77 %	+ 130 000
5	Obsługa długu publicznego (Odsetki od niespłaconych kredytów)	400 000	0,63 %	Bez zmian
6	Administracja	6 090 845	9,56 %	+ 757 590
8	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego; Kultura fizyczna; Turystyka; Promocja Jednostek Samorządu Terytorialnego	3 070 300	4,82 %	+ 3 479
9	Zaopatrzenie w wodę, odprowadzanie ścieków, odbiór odpadów komunalnych z gospodarstw domowych	6 871 943	10,78%	+ 1 805 465
10	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	315 000	0,49 %	- 25 108
11	Ochrona zdrowia	295 000	0,46 %	- 147 830
12	Gospodarka gruntami i nieruchomościami oraz plany zagospodarowania przestrzennego	411 652	0,65 %	+ 4 361
13	Projekty unijne	409 585	0,64 %	- 598 001
14	Rezerwy budżetu (ogólna budżetu, zarządzanie kryzysowe, transport, gospodarka komunalna)	530 000	0,83 %	- 1 716 067
15	Pozostałe wydatki bieżące	875 746	1,38 %	- 728 603
ŁĄCZNIE WYDATKI BIEŻĄCE WŁASNE		63 731 655	100 %	+ 1 642 221
16	Rozchody/spłata rat kredytów	6 263 440		+ 671 680
ŁĄCZNIE WYDATKI BIEŻĄCE WŁASNE I ROZCHODY		69 995 095		

Tabela nr 3. Wynik finansowy budżetów Gminy Zamość lat 2018 - 2021

Opis	2017 rok w zł	2018 rok w zł	2019 rok w zł	2020 rok w zł Stan 30.10.2020	2021 rok w zł Stan 15.11.2020
Dochody bieżące własne	53 943 199	57 582 773	63 545 862	66 976 485	69 394 469
			13 033 286		+ 2 417 984
minus					
Wydatki bieżące własne	44 301 812	49 236 083	53 340 225	62 089 434	63 731 655
			17 787 622		+ 1 642 221
minus					
Rozchody – spłata rat kredytów	3 541 308	4 172 308	4 501 720	5 591 760	6 263 440
			2 050 452		+ 671 680
Otrzymujemy wynik finansowy budżetu					
Środki wolne na inwestycje	+ 6 100 079	+ 4 174 383	+ 5 703 918		- 600 626

Tabela nr 4. Źródła finansowania inwestycji projektu budżetu 2021 roku

Lp	Opis	Środki w zł
1	Dotacje z programów unijnych	3 733 598
2	Dotacje z programów krajowych (w tym środki 2020 roku)	3 493 989
3	Kredyt	5 000 000
4	Dochody majątkowe własne	381 700
5	Dochody bieżące własne	0
6	Wpłaty mieszkańców	806 229
7	Pozostałe środki własne z rozliczenia projektu budżetu	57 348
8	ŁĄCZNIE WYDATKI INWESTYCYJNE	13 472 864

Tabela nr 5. Zadłużenie budżetów Gminy lat 2016 - 2021

Lp.	Opis	2016 rok w zł	2017 rok w zł	2018 rok w zł	2019 rok w zł	2020 rok w zł 30.10.2020 r.	2021 rok w zł
1	Dochody budżetu Gminy w zł	71 394 892	83 353 563	96 793 517	97 900 921	107 925 891	109 972 031
							2 046 140
2	Zadłużenie budżetu Gminy na koniec roku	20 393 536	21 852 228	23 679 920	25 178 200	24 586 440	23 323 000
		735 789	1 458 692	1 827 692	1 498 280	- 591 760	- 1 263 440
3	% udział zadłużenia w dochodach Gminy	28,56%	26,22%	24,46%	25,72%	22,78%	21,21%
4	Spłata rat kredytów i pożyczek	4 264 211	3 541 308	4 272 308	4 501 720	5 591 760	6 263 440
		- 487 139	- 722 903	731 000	229 412	1 090 040	671 680
	Odsetki od zadłużenia	471 266	485 793	534 003	600 000	400 000	400 000
		- 9 047	14 527	48 210	65 997	- 200 000	-
	Uśrednione oprocentowanie zadłużenia	2,31%	2,22%	2,26%	2,38%	1,65%	1,72%
RAZEM OBSŁUGA DŁUGU PUBLICZNEGO	4 735 477	4 027 101	4 806 311	5 101 720	5 991 760	6 663 440	
		- 496 186	- 708 376	779 210	295 409	890 040	671 680
5	% udział obsługi długu w dochodach Gminy	6,63%	4,83%	4,97%	5,21%	5,55%	6,06%
6	Nowe zadłużenie budżetu Gminy	5 000 000	5 000 000	6 000 000	6 000 000	5 000 000	5 000 000

Zadania Funduszu Sołectkiego 2021 roku

Lp.	Sołectwo	Nazwa zadania	Wydatki inwestycyjne (zł)	Wydatki bieżące (zł)	Łączne wydatki FS 2021 (zł)
	Białobrzegi		13 000,00	19 388,83	
1.	1. Remont dróg dojazdowych do pól w m. Białobrzegi.		0	7 500,00	32 388,83
	2. Wykonanie odwodnienia świetlicy wiejskiej w m. Białobrzegi (strona północna + łącznik; kostka).		0	9 388,83	
	3. Organizacja lokalnych wydarzeń w m. Białobrzegi.		0	2 500,00	
	4. Zakup i montaż elementów placu zabaw oraz zakup i montaż grilla w m. Białobrzegi.		13 000,00	0	
	Białowola		34 653,80	0	
2.	5. Budowa chodnika przy drodze gminnej 112228L w m. Białowola - II etap*.		34 653,80	0	34 653,80
3.	Borowina Sitaniecka		26 000,00	6 187,50	
	6. Wykonanie ogrodzenia wschodniej części działki Szkoły Podstawowej w Borowinie Sitanieckiej.		26 000,00	0	32 187,50
	7. Wymiana lamp oświetlenia ulicznego na energooszczędne przy drogach gminnych na terenie sołectwa Borowina Sitaniecka.		0	6 187,50	
	Bortatycze		0	27 103,91	
4.	8. Remont drogi koło cmentarza w m. Bortatycze.		0	22 603,91	27 103,91
	9. Zakup i montaż grilla betonowego przy altance w m. Bortatycze.		0	2 000,00	
	10. Zakup opryskiwacza spalinowego do gaszenia łąk dla OSP Bortatycze.		0	2 500,00	
	Bortatycze Kolonia		23 781,96	0	
5.	11. Budowa oświetlenia ulicznego drogi gminnej nr 110431L w m. Bortatycze Kolonia.		23 781,96	0	23 781,96
	Hubale		20 711,67	0	
6.	12. Budowa oświetlenia ulicznego w Kolonii Hubale przy drodze gminnej nr geod. 590.		20 711,67	0	20 711,67
	Chyża		34 502,80	0	
7.	13. Budowa altany na boisku sportowym w m. Chyża.		34 502,80	0	34 502,80
	Jatutów		44 418,32	0	
8.	14. Urządzenie terenu przy świetlicy wiejskiej w m. Jatutów - budowa parkingu.		44 418,32	0	44 418,32
	Kalinowice		61 224,16	0	
9.	15. Realizacja budowy kanalizacji w m. Kalinowice na odcinku drogi gminnej i powiatowej - kontynuacja wniosku z 2019 r.		61 224,16	0	61 224,16
	Lipisko		48 956,62	0	
10.	16. Podziały geodezyjne i wykup nieruchomości pod realizację zadania inwestycyjnego „Budowa drogi gminnej nr 110449L w m. Lipisko”.		48 956,62	0	48 956,62
	Lipisko Kosobudy		14 722,09	0	
11.	17. Budowa oświetlenia ulicznego drogi gminnej nr 110388L w m. Lipisko-Kosobudy - II etap (zakup materiałów).		14 722,09	0	14 722,09
	Lipisko Polesie		28 160,89	0	
12.	18. Budowa oświetlenia ulicznego drogi gminnej nr 112225L przy świetlicy w Lipisku Polesiu.		28 160,89	0	28 160,89

	Łapiguz	37 875,09	0	
13.	19. Budowa zbiornika bezodpływowego z instalacją kanalizacyjną i umywalką w m. Łapiguz.	13 875,09	0	37 875,09
	20. Budowa studni wraz z instalacją sanitarną, hydroforem, umywalką z baterią w m. Łapiguz.	11 000,00	0	
	21. Ocieplenie budynku gospodarczego z wykonaniem elewacji w m. Łapiguz.	13 000,00	0	
	Mokre	48 000,00	1 983,76	
14.	22. Budowa placu utwardzonego przy kaplicy św. Kazimierza w m. Mokre.	35 000,00	0	49 983,76
	23. Budowa systemu monitoringu wokół budynku świetlicy wiejskiej w Mokrem.	13 000,00	0	
	24. Dofinansowanie Festynu Rodzinnego z Susłem, jak również Święta Rodziny w m. Mokre.	0	1 983,76	
	Płoskie	60 607,90	3 000,00	
15.	25. Budowa parkingu obok świetlicy wiejskiej, wraz z odwodnieniem budynku świetlicy, w m. Płoskie.	60 607,90	0	63 607,90
	26. Zakup i ustawienie dwóch masztów flagowych przy pomniku ofiar II Wojny Światowej i obok posągu Jana Pawła II w m. Płoskie.	0	3 000,00	
	Pniówek	0	50 100,04	
16.	27. Położenie asfaltu na istniejącej drodze gminnej nr 110413L w m. Pniówek (Kol. Górna) – remont.	0	50 100,04	50 100,04
	Siedliska	0	36 264,44	36 264,44
17.	28. Remont łazienek świetlicy wiejskiej w m. Siedliska i uzdatnienie wody.	0	36 264,44	
	Sitaniec	20 000,00	37 541,96	57 541,96
18.	29. Remont kuchni w świetlicy wiejskiej w m. Sitaniec.*	0	28 000,00	
	30. Wykonanie otwartej strefy aktywności w m. Sitaniec na działce nr 238/2 (dokończenie).	20 000,00	0	
	31. Montaż 2 progów zwalniających i lustra szerokokątnego w m. Sitaniec (Ferencówka) na drodze gm. nr 110435L.	0	9 541,96	
	Sitaniec Kolonia	15 895,93	10 000,00	25 895,93
19.	32. Remont kuchni w świetlicy wiejskiej w m. Sitaniec.*	0	10 000,00	
	33. Wykonanie otwartej strefy aktywności w m. Sitaniec na działce nr 238/2 (dokończenie).	15 895,93	0	
	Sitaniec Wolica	45 072,65	0	45 072,65
20.	34. Przebudowa dróg gminnych nr 110433L i nr 110397L w m. Sitaniec Wolica w zakresie budowy chodnika - opracowanie dokumentacji budowlanej.	45 072,65	0	
	Szopinek	45 751,20	4 000,00	49 751,20
21.	35. Zakup i montaż monitoringu.	0	4 000,00	
	36. Budowa boiska wielofunkcyjnego do siatkówki i koszykówki o nawierzchni poliuretanowej wraz z kompletem koszy do koszykówki, komplet słupków aluminiowych do siatkówki na placu gminnym przy placu zabaw.	45 751,20	0	
	Skaraszów	18 479,96	5 000,00	23 479,96
22.	37. Zakup szafy chłodniczej do świetlicy wiejskiej Skaraszów.	0	5 000,00	
	38. Utwardzenie dojazdu do świetlicy i wykonanie dojścia do altanki.	18 479,96	0	
	Skokówka	40 000,00	8 646,54	48 646,54
23.	39. Wykonanie monitoringu placu zabaw, siłowni zewnętrznej i świetlicy wiejskiej w m. Skokówka.	0	6 000,00	
	40. Zakup piły spalinowej i łomu na potrzeby OSP Skokówka.	0	2 646,54	
	41. Budowa oświetlenia ulicznego drogi gminnej nr 110450L (ul. Rzemieślnicza między ul. Łąkową, a Ordynacką).	40 000,00	0	

23.	Wieprzec	15 275,75	0	15 275,75
	42. Budowa parkingu publicznego w m. Wychody - II etap.*	15 275,75	0	
24.	Wierzchowiny	16 584,40	0	16 584,40
	43. Urządzenie placu przy świetlicy wiejskiej w m. Wierzchowiny – rekreacja.	16 584,40	0	
25.	Wólka Panieńska	47 488,61	0	
	44. Budowa oświetlenia ulicznego w m. Wólka Panieńska przy drogach gminnych wewnętrznych - posesje 40b, 40c, 50o-50r, 52c - 52e, 53m - 53z, 56L.	47 488,61	0	47 488,61
26.	Wólka Wieprzecka	0	22 221,65	
	45. Remont pomieszczeń w dolnej części świetlicy wiejskiej w sołectwie Wólka Wieprzecka.	0	22 221,65	22 221,65
27.	Wysokie	0	45 928,30	
28.	46. Wykonanie i montaż stołów, ławek do altany (donice, kosze na śmieci).	0	10 000,00	45 928,30
	47. Tablica informacyjna ozdobiona rękodziełem, tematyczna, + 3 drewniane drogowskazy do Regionalnej Izby Pamięci.	0	15 000,00	
	48. Wykonanie i montaż drewnianych okiennic i żaluzji w Regionalnej Izbie Pamięci.	0	14 000,00	
	49. Montaż progów zwalniających przy drodze gminnej nr 110434L.	0	5 000,00	
	50. Remont obiektów małej architektury.	0	1 928,30	
29.	Wychody	20 359,34	0	
	51. Budowa parkingu publicznego w m. Wychody (II etap).*	20 359,34	0	20 359,34
30.	Zarzecze	18 295,71	0	
	52. Zagospodarowanie placu wiejskiego na cele rekreacji i wypoczynku w m. Zarzecze - elementy placów zabaw i siłowni terenowej.	18 295,71	0	18 295,71
31.	Zwódne	0	18 899,70	
	53. Zakup wyposażenia do budynku pełniącego funkcję świetlicy wiejskiej w m. Zwódne.	0	18 899,70	18 899,70
32.	Zalesie	11 903,47	0	
	54. Budowa chodnika przy drodze gminnej 112228L w m. Białowola.*	11 903,47	0	11 903,47
33.	Zawada	20 000,00	39 121,43	
	55. III Festiwal Piosenki Biesiadnej w m. Zawada.	0	8 000,00	59 121,43
	56. Inicjatywy lokalne integrujące mieszkańców w m. Zawada.	0	1 121,43	
	57. Remont dróg dojazdowych do pól materiałem trwałym w m. Zawada.	0	30 000,00	
	58. Wykonanie klimatyzacji sali w świetlicy wiejskiej w m. Zawada.	20 000,00	0	
34.	Żdanów	0	49 072,90	
	59. Remont i doposażenie świetlicy wiejskiej w m. Żdanów (monitoring, malowanie, zagospodarowanie powierzchni na parterze budynku oraz zakup wyposażenia)	0	49 072,90	49 072,90
35.	Żdanówek	21 550,25	5 000,00	
	60. Urządzenie placu wiejskiego (altana) w m. Żdanówek.	21 550,25	0	26 550,25
	61. Organizacja Jubileuszu 100-lecia OSP Żdanówek.	0	5 000,00	
Łącznie: 61 wniosków		Łączne wydatki inwestycyjne: 853 272,57 zł	Łączne wydatki bieżące: 389 460,96 zł	Łączne wydatki FS 2021: 1 242 733,53 zł
		Łącznie: 28 zadań inwestycyjnych	Łącznie: 29 zadań wydatków bieżących	Łącznie: 57 zadań FS 2021 roku

* To samo zadanie zgłoszone do realizacji przez Mieszkańców różnych Sołectw.

Zebrania wiejskie 2020 r. - frekwencja

Lp.	Nazwa Sołectwa	Liczba Mieszkańców (stan na 30.06.2020 r.)	Zebrania wiejskie VIII-IX 2020 rok		
			Liczba uprawnionych	Liczba uczestników	Frekwencja (%)
1.	Wólka Wieprzecka od nr 68 do 156	280	226	32	14.16
2.	Zalesie	75	59	8	13.60
3.	Wierzchowiny	168	135	17	12.59
4.	Bortatycze	377	314	39	12.42
5.	Zwódne	214	179	22	12.29
6.	Hubale	250	213	24	11.26
7.	Zarzecze	202	159	16	10.06
8.	Wychody	243	210	18	8.57
9.	Wólka Panieńska	782	584	49	8.39
10.	Bortatycze Kolonia	311	257	21	8.17
11.	Łapiguz, Sitaniec od 464 do nr 510	591	464	36	7.75
12.	Wieprzec	142	120	9	7.50
13.	Pniówek	976	761	57	7.49
14.	Lipisko	858	685	51	7.44
15.	Żdanówek	366	305	22	7.21
16.	Chyża	524	459	31	6.75
17.	Białowola	527	439	26	5.92
18.	Lipisko Kosobudy	131	102	6	5.88
19.	Wysokie	751	639	37	5.79
20.	Szopinek	940	739	41	5.54
21.	Mokre od nr 1 do 311	964	806	37	4.71
22.	Żdanów	870	703	33	4.69
23.	Borowina Sitaniecka, Sitaniec Kol. Od nr 125 do 190	478	400	18	4.50
24.	Siedliska, Siedliska - Kolonia od nr 64 do nr 92	559	454	19	4.18
25.	Skaraszów od nr 1 do nr 67ż	305	239	9	3.76
26.	Płotkie od nr 1 do 544, Mokre od nr 312 do nr 319	2370	1914	61	3.18
27.	Lipisko Polesie	398	317	10	3.15
28.	Sitaniec Wolica	734	601	17	2.82
29.	Sitaniec Kolonia od nr 1 do nr 124	353	286	8	2.79
30.	Sitaniec od nr 1 do nr 463ż	1744	1475	37	2.50
31.	Skokówka	826	678	15	2.21
32.	Jatutów	721	567	12	2.11
33.	Kalinowice	2124	1639	34	2.07
34.	Białobrzegi	482	391	8	2.04
35.	Zawada od nr 1 do nr 607 Siedliska Kolonia od nr 1 do nr 63	1907	1568	32	2.04
Razem:		23 543	18 887	913	4.83 %

KALENDARZ SAMORZĄDOWYCH WYDARZEŃ SOŁECKICH 2021 ROKU

realizowanych w ramach zadania

„Wspieranie i upowszechnianie idei samorządowej poprzez wdrażanie programów pobudzania aktywności obywatelskiej”

Lp.	Sołectwo	Wydarzenie	Termin wydarzenia
I kwartał 2021 roku			
1	Hubale	Sołeckie Kolędowanie w Hubalach	styczeń - marzec 2021 r.
2	Bortatycze Kol.	Sołeckie Kolędowanie w Bortatyczach Kolonii	styczeń - marzec 2021 r.
3	Chyża	Noworoczne Kolędowanie w sołectwie Chyża	styczeń - marzec 2021 r.
4	Siedliska	Sołeckie Kolędowanie w Siedliskach	styczeń - marzec 2021 r.
5	Wierzchowiny	Sołeckie Spotkanie Opłatkowe w Wierzchowinach	styczeń - marzec 2021 r.
6	Sitaniec	Kolędowanie z Chórem „Sitanianie”	styczeń - marzec 2021 r.
7	Wysokie	Sołeckie Kolędowanie w Wysokiem	styczeń - marzec 2021 r.
8	Żdanówek	Sołeckie Kolędowanie w Żdanówku	styczeń - marzec 2021 r.
9	Szopinek	Sołeckie Kolędowanie w Szopinku	styczeń - marzec 2021 r.
10	Jatutów	Sołeczka Choinka dla Dzieci	styczeń - marzec 2021 r.
11	Szopinek	Sołeczka Choinka dla Dzieci	styczeń - marzec 2021 r.
12	Białobrzegi	Sołeczka Choinka dla Dzieci	styczeń - marzec 2021 r.
13	Sitaniec Kolonia	Dzień Babci i Dziadka w Sitańcu Kolonii	styczeń - marzec 2021 r.
14	Skaraszów	Dzień Babci i Dziadka w Skaraszowie	styczeń - marzec 2021 r.
15	Szopinek	Sołeczki turniej tenisa stołowego	styczeń - marzec 2021 r.
16	Zawada	Spotkanie Opłatkowe	styczeń - marzec 2021 r.
17	Bortatycze	Sołeczki Dzień Kobiet	styczeń - marzec 2021 r.
18	Wierzchowiny	Sołeczki Dzień Kobiet	styczeń - marzec 2021 r.
19	Bortatycze Kol.	Sołeczki Dzień Kobiet	styczeń - marzec 2021 r.
20	Białobrzegi	Sołeczki Dzień Kobiet	styczeń - marzec 2021 r.
21	Chyża	Sołeczki Dzień Kobiet	styczeń - marzec 2021 r.
22	Hubale	Sołeczki Dzień Kobiet	styczeń - marzec 2021 r.
23	Jatutów	Sołeczki Dzień Kobiet	styczeń - marzec 2021 r.
24	Lipsko	Sołeczki Dzień Kobiet	styczeń - marzec 2021 r.
25	Płoskie	Sołeczki Dzień Kobiet	styczeń - marzec 2021 r.
26	Łapiguz	Sołeczki Dzień Kobiet	styczeń - marzec 2021 r.
27	Sitaniec	Międzysołeczki Dzień Kobiet	styczeń - marzec 2021 r.
28	Szopinek	Sołeczki Dzień Kobiet	styczeń - marzec 2021 r.
29	Wysokie	Sołeczki Dzień Kobiet	styczeń - marzec 2021 r.
30	Wychody	Sołeczki Dzień Kobiet	styczeń - marzec 2021 r.
31	Zawada	Sołeczki Dzień Kobiet	styczeń - marzec 2021 r.
32	Żdanówek	Sołeczki Dzień Kobiet	styczeń - marzec 2021 r.

II kwartał 2021 roku			
33	Mokre	Sołeckie Spotkanie z wiosną	kwiecień - czerwiec 2021 r.
34	Bortatycze	Sołeckie Spotkanie Pokoleń	kwiecień - czerwiec 2021 r.
35	Płoskie	Sołecki Dzień Rodziny	kwiecień - czerwiec 2021 r.
36	Pniówek	Sołeckie Święto Rodziny	kwiecień - czerwiec 2021 r.
37	Bortatycze Kol.	Sołecki Dzień Seniora	kwiecień - czerwiec 2021 r.
38	Chyża	Sołeckie spotkanie - Powitanie Lata	kwiecień - czerwiec 2021 r.
39	Jatutów	Sołeckie spotkanie „Poznaj Swojego Sąsiada”	kwiecień - czerwiec 2021 r.
40	Łapiguz	Sołeckie Powitanie Lata	kwiecień - czerwiec 2021 r.
41	Szopinek	Sołeckie Powitanie Lata	kwiecień - czerwiec 2021 r.
42	Wierzchowiny	Sołeckie Powitanie wakacji	kwiecień - czerwiec 2021 r.
43	Skaraszów	Sołeckie Spotkanie Pokoleń	kwiecień - czerwiec 2021 r.
44	Białowola	Sołeckie spotkanie pokoleń	kwiecień - czerwiec 2021 r.
45	Bortatycze	Bortatycze pełne historii i tradycji	kwiecień - czerwiec 2021 r.
46	Lipisko	Sołeckie Spotkanie Pokoleń	kwiecień - czerwiec 2021 r.
47	Żdanówek	Sołeckie Spotkanie Pokoleń	kwiecień - czerwiec 2021 r.
48	Pniówek	Sołeckie Powitanie Lata	kwiecień - czerwiec 2021 r.
49	Żdanówek	Sołecki Dzień Dziecka	kwiecień - czerwiec 2021 r.
III kwartał 2021 roku			
50	Mokre	Festyn Rodzinny z Susłem	lipiec - wrzesień 2021 r.
51	Lipisko	Lipskie Lato Plenerowe	lipiec - wrzesień 2021 r.
52	Jatutów	Międzysołeckie Spotkanie z kulturą	lipiec - wrzesień 2021 r.
53	Bortatycze	Sołeckie Spotkanie przy altanie	lipiec - wrzesień 2021 r.
54	Zawada	III Festiwal Piosenki Biesiadnej	lipiec - wrzesień 2021 r.
55	Białobrzegi	Sołeckie Zakończenie Wakacji	lipiec - wrzesień 2021 r.
56	Szopinek	Sołeckie Spotkanie - Jesienny Szopinek	lipiec - wrzesień 2021 r.
57	Łapiguz	Sołeckie Spotkanie z Jesienią w Łapiguzie	lipiec - wrzesień 2021 r.
58	Białobrzegi	Spotkanie Pokoleń w Białobrzegach	lipiec - wrzesień 2021 r.
59	Wysokie	Sołeckie Spotkanie Pokoleń w Wysokiem	lipiec - wrzesień 2021 r.
60	Żdanów	Sołeckie Spotkanie Pokoleń w Żdanowie	lipiec - wrzesień 2021 r.
IV kwartał 2021 roku			
61	Kalinowice	Sołeckie Obchody Święta Niepodległości	październik - grudzień 2021 r.
62	Pniówek	Sołeckie Spotkanie „Tradycje Świąt Bożego Narodzenia”	październik - grudzień 2021 r.
63	Zawada	Sołeckie Obchody Święta Niepodległości	październik - grudzień 2021 r.
64	Szopinek	Sołeckie Spotkanie Pokoleń	październik - grudzień 2021 r.
65	Sitaniec Kolonia	Sołeckie Spotkanie Pokoleń	październik - grudzień 2021 r.
66	Białobrzegi	Sołeckie Mikołajki	październik - grudzień 2021 r.
67	Hubale	Sołeckie Spotkanie Pokoleń w Hubalach	październik - grudzień 2021 r.
68	Żdanów	Sołeckie Spotkanie Patriotyczne	październik - grudzień 2021 r.
69	Kalinowice	Sołeckie Spotkanie Opatkowe w Kalinowicach	październik - grudzień 2021 r.

JUBILEUSZ ISTNIENIA KOŁA GOSPODYŃ WIEJSKICH WIEPRZEC - WYCHODY

Aktywne członkinie Koła na zdjęciu m.in. dwie przewodniczące lat 2005-2020: Halina Sowa oraz Teresa Kostur

Koło Gospodyń Wiejskich Wieprzec - Wychody w tym roku świętuje swój kryształowy jubileusz. Członkinie podążają wytrwale śladami swoich historycznych poprzedniczek, które zrzeszyły się w 1918 roku, pod wspólnym krajowym szyldem działaczek Kół Gospodyń Wiejskich w Polsce. Aktywne Kobiety z Wieprzca i Wychodów zebrały się zimą 2004 roku i podczas pierwszego wspólnego zebrania wybrały swoją liderkę, a była nią Małgorzata Majda. Swoją urzędową piastowała zaledwie dwa miesiące, gdyż już w styczniu 2005 roku na przewodniczącą została wybrana Halina Sowa. Obecny kierownik grupy jest Teresa Kostur, wybrana została w 2018 roku i swoją funkcję pełni do dzisiaj. Koło podczas swojej ponad 15-letniej działalności zastąpiło z wielką otwartością i empatią. Od pierwszych dni powstania, Panie z zaangażowaniem udzielały się w życiu sołectwa oraz gminnym. Przez lata organizowały pomoc charytatywną dla potrzebujących dzieci i ludzi chorych w potrzebie. Rokrocznie uczestniczą w akcji „Pomóż dzieciom przetrwać zimą”. Entuzjastycznie biorą udział we wszelkich organizowanych konkursach gminnych, wojewódzkich, a nawet krajowych. Udział w wydarzeniach kulturalnych przyniósł

im wiele nagród, wyróżnień i dyplomów. Panie swoimi działaniami prospołecznymi scalają i aktywizują mieszkańców. Organizują wiele wydarzeń społecznych np.: Dni Dziecka, mikołajki czy spotkania sołectkie, ale również kursy rolnicze dla mieszkańców, akcję nasadzeń czy sprzątania miejscowości. Udzielają się w przedsięwzięciach kościelnych, dbają o lokalne, przydrożne krzyże i figury. Miały swój intensywny udział w organizacji między innymi Światowych Dni Młodzieży w Krakowie w 2016 roku. Od dwóch lat Panie bardzo angażują się

w promocję wartości kulinarnej Gminy Zamość. Przekazują tradycyjne przepisy i starodawne receptury na łamach wielu regionalnych gazet. Uczestniczą w krajowych konkursach kulinarnych, promujących dziedzictwo kulinarne i zachowujących tradycje różnorodności regionalnej Polski. Obecnie, w 2020 roku, Panie rozpoczęły roczną promocję kulinarną w audycjach Katolickiego Radia Zamość. Od 1 września 2020 roku, codziennie, od poniedziałku do piątku, o godzinie 12:45 prezentują swoje tradycyjne receptury potraw. Warto włączyć radio i posłuchać, jakie skarby dla nas mają. Dziś w roku tak trudnym, pandemicznym, zechcemy im złożyć najserdeczniejsze życzenia i gratulacje. Dziękujemy Wam Panie za wieloletnią, społeczną pracę. Życzymy

dalszej twórczej działalności, aktywizacji lokalnego społeczeństwa, przekazywania wartości wspólnotowych i działań kolektywnych. Ogromne słowa uznania i podziękowania za prowadzoną działalność kulturalną, nieustanną pracę i dbałość oraz zaangażowanie w upowszechnianie bogatej regionalnej tradycji i pogłębianie pozytywnej współpracy z Samorządem Gminy Zamość. Życzymy Wam wszelkiej pomyślności, kolejnych sukcesów i dalszej satysfakcji z prowadzonej działalności. GOK: AW

Koło Gospodyń Wiejskich Wieprzec-Wychody

Rolada szpinakowa

(KGW Wieprzec-Wychody)

Składniki ciasto:

- 1 opakowanie mrożonego szpinaku
- 4 jajka
- 1 łyżka tłuszczu
- kilka ząbków czosnku do smaku
- sól i pieprz

Składniki farsz:

- 20 dkg masła
- 20 dkg serka topionego
- 2 jajka
- 1 mała marchewka
- 1 mały ogórek kiszony

- 3 lub 4 marynowane pieczarki
- sól i pieprz

Wykonanie:

Szpinak usmażyć na tłuszczu i doprawić czosnkiem, solą i pieprzem. Ostudzić. Do chłodnej masy dodać żółtka oraz ubite na sztywną pianę białka. Upiec placek. Jajka i marchewkę ugotować oraz drobno pokroić. Ogórka oraz pieczarki zetrzeć na tarce o dużych oczkach. Masło utrzeć, stopniowo dodając serki topione. Następnie dodać przygotowane warzywa, jajka i grzybki. Masę rozsmarować na chłodnym placku i ciasno zawinąć. Roladę odstawić do lodówki na kilka godzin, aby stężała.

KALENDARIUM NAJCIĘKAWSZYCH/NAJWAŻNIEJSZYCH WYDARZEŃ Z JUBILEUSZU KGW WIEPRZEC - WYCHODY

- 25 XI 2004 r. – powstanie Koła, pierwsze spotkanie założycielskie, wybór zarządu i przewodniczącej, którą zostaje Małgorzata Majda
- 19 XII 2004 r. – pierwsza wspólna lokalna inicjatywa, organizacja sołectkiej wigilli
- 21 I 2005 r. – wybór nowej przewodniczącej Haliny Sowy
- 30 I 2005 r. – organizacja szkolenia rolniczego dla mieszkańców sołectwa Wychody
- 16 III 2005 r. – udział w konkursie „Palmy i pisanki wielkanocne” zorganizowanym przez Muzeum Zamojskie
- III 2005 r. – udział w Kiermaszu Wielkanocnym na Rynku Wielkim w Zamościu
- 11 XI 2005 r. – reprezentacja gminy na Jarmarku Hetmańskim w Zamościu
- 21 XII 2005 r. – wyróżnienie w gminnym konkursie „W święta Bożego Narodzenia”
- 5 IV 2006 r. – wyróżnienie w gminnym konkursie na najurodzivszy „Koszyk wielkanocny”
- 15 X 2006 r. – organizacja festynu „Święto pieczonego ziemniaka” w Wychodach
- 19 XII 2006 r. – zdobycie III m. w konkursie „W święta Bożego Narodzenia” w kategorii „Stroik Bożonarodzeniowy”
- 29 III 2007 r. – zdobycie III m. w gminnym konkursie „Stroiki, palmy i pisanki wielkanocne” w kategorii „Palma”
- 1 IV 2007 r. – prezentacja rękodzieła na Kiermaszu Wielkanocnym na Rynku Wielkim w Zamościu
- 1 VII 2007 r. – współorganizacja festynu rodzinnego „Wakacje z Gminą Zamość”
- 19 XII 2007 r. – udział w gminnym konkursie „Pokazać tradycję”
- 8 III 2008 r. – wyróżnienie w gminnym konkursie „Pisanki Wielkanocne”
- 27 III 2009 r. – organizacja spotkania dla dzieci, warsztaty świątecznych dekoracji i tradycyjnych koszyków wielkanocnych
- 5 IV 2009 r. – udział w Kiermaszu Wielkanocnym, organizacja stoiska wraz z SP Mokre
- 23 IV 2010 r. – promocja stoiska sołectkiego na spotkaniu zorganizowanym w ramach projektu „Zielone Serca Europy- promocja walorów kulturowych i turystycznych terenów Gminy Zamość”
- 25-29 VII 2011 r. – współorganizacja zajęć dla dzieci i młodzieży „Wakacje z Gminą Zamość”
- II 2012 r. – organizacja ferii zimowych dla dzieci
- V 2012 r. – współudział w lokalnej akcji sadzenia drzewek w sołectwie Wychody
- VII 2012 r. – organizacja festynu z okazji otwarcia boiska sportowego w Wychodach
- IV 2013 r. – organizacja akcji sprzątania sołectwa Wychody, okolicznościowe sadzenie drzewek przy przydrożnych krzyżach w swojej miejscowości
- II 2014 r. – organizacja zimowego wypoczynku dla dzieci w postaci feryjnych spotkań animacyjnych
- XII 2014 r. – organizacja spotkania mikołajkowego dla najmłodszych mieszkańców sołectwa
- XII 2014 r. – udział w charytatywnej akcji „Pomóż dzieciom przetrwać zimę”
- IV 2015 r. – udział w projekcie wspólnego pisania książki pt: „Przygody Mamutka”, napisanie bajki „Wędrówka w poszukiwaniu tajemniczego zamku”
- 29 VI 2015 r. – pomoc w organizacji obchodów odpustu w sołectwie Wychody
- 9 II 2016 r. – udział w charytatywnej akcji „Dar Serca”
- VI 2016 r. – pomoc w organizacji Świątowych Dni Młodzieży
- 3 IX 2017 r. – współorganizacja Dożynek Gminno – Parafialnych w Wychodach
- XII 2017 r. – organizacja spotkania świątecznego dla mieszkańców sołectwa
- IV 2018 r. – udział w konkursie kościoła parafialnego na przygotowanie palmy wielkanocnej
- 11 X 2018 r. – wybór nowej przewodniczącej Koła Teresy Kostur
- 27 I 2019 r. – organizacja „Spotkania międzypokoleniowego z kołędą” w Wychodach
- 29 V 2019 r. – prezentacja w „Tygodniku Zamojskim” potraw ze szpinakiem
- 4 VIII 2019 r. – organizacja pikniku rodzinnego na placu zabaw w Wychodach
- III-V 2020 r. – udział w charytatywnej akcji szycia maseczek ochronnych
- 30 VI 2020 r. – udział w charytatywnej akcji #gaszynchallenge
- IX 2020 r. – udział w audycji Katolickiego Radia Zamość – prezentacja przepisów
- 25 IX 2020 r. – udział w akcji charytatywnej #dzieńszpilek

PASJA OCALENIA PAMIĘCI

Wanda Szpuga – żona, mama, babcia na pełnym etacie, a jednocześnie Przewodnicząca Koła Gospodyń Wiejskich w Wysokiem i Opiekunka gminnej Regionalnej Izby Pamięci w Wysokiem. Dzięki takim ludziom kwitnie życie kulturalne wsi. Członkinie Koła kreatywnie spędzają czas i realizują swoje zainteresowania. Działają wolontarystycznie, poświęcają swój czas, energię, a nawet prywatne życie. Po co? Aby sprawić radość innym, skłonić do myślenia i uczynić świat lepszym. Nieczęsto się o nich mówi, same są niezwykle skromne. Mowa tu o działaczkach lokalnych z naszej Gminy Zamość. Co o nich wiemy? Czym się zajmują? Jak „zarażają” innych swoją pasją? Jedną z reprezentantek tego grona jest Wanda Szpuga z Wysokiego, z którą rozmowę przeprowadziła Elżbieta Stankiewicz – dyr. Biblioteki Publicznej Gminy Zamość, ponieważ jeden z nowych pomysłów dotyczy bibliotekarstwa.

Wanda Szpuga w Regionalnej Izbie Pamięci w Wysokiem

Motto rozmowy: „Miłość do regionu to doskonała droga do nauczania miłości Ojczyzny. (...) Za to kształcenie pozostajemy odpowiedzialni przed Bogiem i historią.” – Florian Plit, „Święta miłości kochanej ojczyzny...”, Geografia w Szkole 2005, nr 3, s. 3-4.

Elżbieta Stankiewicz: Co jest Pani pasją?

Wanda Szpuga: Moja pasja to ocalenie dawnych sprzętów, dlatego w 2005 roku założyłam razem z Paniami z Koła Gospodyń Wiejskich w Wysokiem Regionalną Izbę Pamięci. Mieściła się w starej remizie z lat 30. Miałymy przy tym stałe wsparcie Wójta. Stare sprzęty zbierałyśmy, myłyśmy i naprawiałyśmy wraz z mężami, wysockimi strażakami z Ochotniczej Straży Pożarnej i Sottyssem.

Jak zrodził się pomysł rozbudowy czy budowy nowego obiektu?

Kiedy już było brak miejsca na eksponaty w remizie, to pracownicy Urzędu Gminy złożyli wniosek i otrzymali dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Wybudowano budynek drewniany na kształt pałacyku, do którego przenieśliśmy eksponaty i dalej intensywnie zbieramy przedmioty z dawnych lat.

Co jest najbardziej satysfakcjonujące w tej pracy?

Nasze Koło reaktywowało swoją działalność w 2001 r. Funkcję przewodniczącej pełni od początku naszej działalności (brak dokumentów na wcześniejszą działalność). Praca nasza w Izbie daje nam dużo satysfakcji, mamy dużo pomysłów, które sukcesywnie realizujemy. Panie chętnie się angażują i lubią ze sobą pracować. Wykonujemy samodzielnie m.in. gadzety dla zwiedzających.

Jakie jeszcze podjęła Pani inicjatywy?

W miesiącach letnich przyjmujemy dużo wycieczek szkolnych, grup zorganizowanych oraz osób indywidualnych. W Izbie organizuję warsztaty pieczenia wiejskiego chleba na zakwasie lub rogalików drożdżowych w piecu chlebowym. Jesienią po wykopkach rozpalamy ognisko i urządzamy „pieczenie ziemniaków”.

Izba Pamięci to nie tylko eksponaty znajdujące się w jej wnętrzu.

Plac przed Izbą zdobią bociany w gnieździe, dekoracja przedstawiająca świecące słońce, są także ozdoby z kamieni: tj. żaby, biedronki, żółw, jeź, mysz, kot. Ciekawostką jest również zegar słoneczny, wokół którego zasadzone są kwitnące kwiaty. Za Izbą jest altanka z piecem chlebowym, kuchnia letnia i wędzarnia.

Można powiedzieć, że wszystko już zostało zrobione.

Nie, jeszcze nie. Na tę chwilę jest nam już za ciasno w Izbie i nie możemy odpowiednio wyeksponować naszych zbiorów. Jeżeli będzie więcej miejsca, to zamierzamy stworzyć bibliotekę. W tym celu już zaczęliśmy zbierać książki wydane w latach 40. 50. czy 60. Mamy już ponad 1100 eksponatów. Zaczęliśmy się starać o więcej pomieszczeń i w tej chwili Gmina buduje obok Izby stodołę i kuźnię. Bardzo się cieszymy z tych pomieszczeń, bo nasze zbiory będą lepiej wyeksponowane i będzie można ciekawiej je zaprezentować zwiedzającym.

Czy Pani zainteresowania tradycją skupiają się tylko na Izbie?

Każda osoba ma jakieś zainteresowania. W młodych latach to rodzina jest na pierwszym planie. Swoje pasje człowiek ma w głowie i czeka, kiedy w ten wolniejszy czas je wykorzysta. Będąc jeszcze młodą dziewczynką mama nauczyła mnie haftowania, robienia na szydełku i drutach. Dzisiaj to rękodzieło we mnie się odezwało i bardzo chętnie wykonuję różne prace szydełkiem, np. parasolki, serwetki, poduszczyki, kołnierzyki i pamiątki do izby.

Izba, to tradycja, ale nie tylko.

Nasza działalność, to nie tylko starocia, idziemy z duchem czasu i wiele naszych prac przenosimy do sieci. Założyłyśmy Facebooka (<https://www.facebook.com/regionalnaizbapamieci/>). Udało nam się

już nagrać kilka filmów, m.in. „Wykopki”, „Pieczenie chleba” czy „Żniwa”. Mamy jeszcze dużo planów i pracy, i bardzo się z tego cieszymy.

Otrzymała Pani za swoją działalność nagrody i wyróżnienia.

Tak, z okazji Dnia Animatora Kultury, Dyplom Starosty Zamojskiego w 2008 r. za upowszechnianie kultury, w tym tradycji obrzędowej i sztuki ludowej na Zamojszczyźnie, i szczególne słowa uznania dla determinacji w organizacji i utworzeniu Regionalnej Izby Pamięci w Wysokiem. Są jeszcze dyplomy za udział w gminnym konkursie na najpiękniejszy ogródek w latach 2007 i 2009.

Działalnością Izby interesuje się również radio i telewizja.

Brałam udział w audycjach w Katolickim Radiu Zamość o tym, jak wyglądały żniwa; w Programie II w audycji na długie wieczory. W Telewizji Lublin w Panoramic Lubelskiej, w programie „Afisz”, w Radiu Lublin – Na własne uszy – wieczór z reportażem, audycja, pt. Nasza perełka. Kalejdoskop Regionalny – reportaż, pt. „Echa pokoleniowej tęsknoty”. Udzieliłam wywiadów do gazet odnośnie zwyczajów i tradycji dla Tygodnika Zamojskiego i Kroniki Tygodnia.

Czy czas zimy to odpoczynek?

A czas zimy to czas renowacji i niezbędnych napraw. Mamy czas na uzupełnianie np. kroniki Koła. Cały czas też zbieramy i poszukujemy cennych starych eksponatów, których jeszcze nie mamy w swoich zbiorach.

Najcenniejszy przedmiot?

To żarna z 1900 roku i szafa drewniana, rzeźbiona, z szufladami.

Pierwszy przedmiot?

To kołowrotek.

A sentymentalny?

To wózek dziecięcy głęboki, drewniany, bardzo ciężki. Tu ciekawostka – wózek posiada specjalny pojemnik na pieluszki i butelki.

A co jest marzeniem Pani Wandy Szpugi?

Moim marzeniem jest powiększenie zbiorów o gramofon, zegar stojący i drewniany globus. A kto jeszcze nie był w Regionalnej Izbie Pamięci w Wysokiem, to po zniesieniu obostrzeń zapraszamy.

P.S. Regionalna Izba Pamięci w Wysokiem od 2016 r. funkcjonuje pod skrzydłami Gminnego Ośrodka Kultury Gminy Zamość z/s w Wysokiem.

WIRTUALNE ZWIEDZANIE IZBY

Obecna sytuacja epidemiologiczna i związane z nią ograniczenia są źródłem istotnych zmian w codziennym funkcjonowaniu. Przed trudnym wyzwaniem stanęły instytucje kultury, poszukujące nowych sposobów dotarcia do odbiorców, którzy jeszcze do niedawna mogli korzystać z oferty kulturalnej na zasadzie bezpośredniego kontaktu. Regionalna Izba Pamięci w Wysokiem, działająca pod skrzydłami Gminnego Ośrodka Kultury Gminy Zamość, poszerzyła ostatnio swój wachlarz internetowego przekazu o kanał w serwisie YouTube.

Od kilku miesięcy ciekawostki i nowości związane z Izbą można śledzić m.in. w mediach społecznościowych – profile na Facebooku i Instagramie zyskują coraz większą popularność. Jednak, podejmując wyzwanie narzucone przez okoliczności pandemii, i wychodząc naprzeciw oczekiwaniom odbiorców, zwłaszcza tych młodszych, do których zdecydowanie bardziej trafia słowo mówione niż pisane, opiekunki Izby wyszły z propozycją wyprodukowania cyklu filmików edukacyjnych publikowanych w internecie. „Podróże

w czasie z Regionalną Izbą Pamięci” to przedsięwzięcie, którego celem jest prezentacja wybranych eksponatów, dopełniona interesującymi komentarzami, nawiązującymi do dawnych tradycji i zwyczajów. Co tydzień prezentowany jest inny eksponat. Wszystkie filmy powstają we wnętrzach wysokiej Izby, zaś przewodniczką po dawnych czasach jest Wanda Szpuga – Przewodnicząca Koła Gospodyń Wiejskich w Wysokiem. Pierwsze dwa odcinki dostępne są już w internecie dla wszystkich zainteresowanych. Pierwszy z nich poświęcony został rodzajom i zastosowaniu dawnego obuwia. W drugim można prześledzić proces domowego leczenia poprzez stawianie baniek. W planie są również odcinki specjalne, nawiązujące do tradycji świątecznych. Zachęcamy do odwiedzania internetowych środków przekazu i śledzenia działalności naszej „gminnej perełki” za pośrednictwem internetu. **GOK: Małgorzata Wołoszyn**

FB: Regionalna Izba Pamięci w Wysokiem
Instagram: @regionalna_izba_pamieci
YouTube: Regionalna Izba Pamięci w Wysokiem

MIKOŁAJKI W IZBIE

Regionalna Izba Pamięci w Wysokiem jako skarbnica tradycji w Gminie Zamość, symbolicznie uczciła wspomnienie biskupa z Miry. Obchody Dnia Świętego Mikołaja sięgają kilka stuleci wstecz. Przyszły Święty, tj. Mikołaj z Miry, żył na przełomie III i IV wieku, zaś jego święto zostało szczególnie rozpowszechnione w IX wieku. I tak do dzisiaj 6 grudnia w naszej kulturze jest dniem wyjątkowym. Znany z wielu cudów i dobroczynności, Święty Mikołaj jest dziś kojarzony

przez dzieci przede wszystkim z prezentami. Spotkanie Świętego Mikołaja z dziećmi i rodzicami odbyło się na placu przed Regionalną Izbą Pamięci w dniu 5 grudnia 2020 r. Ze względu na panujące obostrzenia, spotkanie było krótkie, plenerowe i bardzo kameralne, aby zachować bezpieczeństwo sanitarne w dobie pandemii. Święty Mikołaj przybył do Wysokiego saniami zaprzęgniętymi tym razem w dwa renifery. Zaparkował obok wysokiej Izby. Podpierając się drewnianą łaską, z workiem słodkości na plecach, odbył krótki spacer po okolicy, budząc entuzjastyczne reakcje przejeżdżających. Kto miał szczęście i akurat natknął się na Świętego, mógł liczyć nie tylko na pamiątkowe zdjęcie. O ustalonej

godzinie grupka dzieci zgromadziła się na placu i po wysłuchaniu krótkiej opowieści nt. historii mikołajkowego zwyczaju, najmłodszy został obdarowany słodkościami. Mikołaj pamiętał również o rodzicach, wręczając im... różgi! Nikt się jednak nie obrażał, za to dzieci ożywił ten widok i wzbudził sporo radości i nieskrywanej satysfakcji, więc chyba to nie była taka wielka pomyłka ze strony Mikołaja. Relację z wizyty w postaci filmiku można obejrzeć w mediach społecznościowych Regionalnej Izby Pamięci oraz Gminnego Ośrodka Kultury Gminy Zamość. Serdecznie do tego zachęcamy! **GOK: Małgorzata Wołoszyn.**

YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=XTkxv4LnRLO>

WSPOMNIENIA Z WYSOCKIEJ IZBY NA RADIOWYCH FALACH

Ponownie Katolickie Radio Zamość poprosiło Opiekunkę Regionalnej Izby Pamięci w Wysokiem o ubarwienie porannej audycji na żywo, co miało miejsce dnia 12 października 2020 r. Przewodnicząca wysockiego Koła Gospodyń Wiejskich, Wanda Szpuga, opowiadała o kreatywnych sposobach na spędzanie długich, jesiennych wieczorów, nawiązując rzecz jasna do tradycji i dawnego życia zamojskiej wsi.

Jednym z poruszanych zagadnień było szydełkowanie, będące nieodzowną umiejętnością każdej szanującej się gospodyni. Bogactwo wzorów pozwalało na realizację twórczych zamierzeń autorek rękodziela – od ozdób pokojowych, poprzez poduszki, serwety, obrusy, po ozdoby świąteczne i elementy garderoby. Jesień i zima były jedynym okresem, kiedy gospodynie mogły sięgać po robótki ręczne nieco częściej – pozostałe pory roku obfitowały w inne zajęcia – prace polowe, przetwory, obrządek przy zwierzętach czy żniwa. Oprócz

szydełkowania, czas upływał paniom na robieniu na drutach – to zajęcie najczęściej zwieńczone było bardzo praktycznymi efektami – sprawnie i licznie powstawały swetry, czapki, szaliki czy rękawiczki. W czasach, gdy nie było telewizji, internetu i telefonów komórkowych, domowe robótki ręczne były niemal koniecznością, zwłaszcza że nie każdy mógł sobie pozwolić na zakup gotowych przedmiotów. Normalnością był własnoręczny wyrób np. zabawek, odzieży, obrusów czy pościeli. Szycie lalek czy misiów, które często łądowały

pod świąteczną choinką było prawdziwym popisem kreatywności tamtych czasów. Najbardziej precyzyjną umiejętnością było haftowanie – zajmowało ono mnóstwo czasu, jednak efekty wynagradzały ciężką i żmudną pracę. Pani Wanda opowiedziała o dawnym i współczesnym podejściu do haftu dawniej i dziś, opisując szczególnie tajniki haftu komputerowego, co nie jest jej wcale takie obce. Otóż, maszyna-hafciarka używana jest już w Izbie przez gospodynie z Wysokiego od dłuższego czasu. To efekt realizacji jednego z projektów. Panie tworzą przy jej użyciu niepowtarzalne serwety, poszewki i gadżety promujące m.in.

Koło i Izbę. Ułamek twórczych domowych robótek oraz różnice haftu ręcznego i maszynowego można zaobserwować na widocznych zdjęciach z Izby. Podczas audycji wielokrotnie podkreślano konieczność przetrwania tradycji, toteż Pani Wanda przeprowadziła krótki radiowy instruktaż rękodziela oraz zaprosiła wszystkich chętnych do nauki w Regionalnej Izbie Pamięci. Służąc swoimi umiejętnościami Opiekunka Izby podkreśliła, iż każdy może się nauczyć poszczególnych technik, jeśli tylko będzie miał do tego chęci i czas.

Link do audycji: <https://www.radiozamosc.pl/wiadomosci/14219,jak-kreatywnie-spedzac-jesienne-wieczory-wanda-szpuga>

ANIOŁY POWERTEX W JATUTOWIE WARSZTATY ZDALNO-DOMOWE

Organizator: Stowarzyszenie Kobiet na rzecz promocji i rozwoju środowisk lokalnych 28+. W ramach „Wspieranie i upowszechnianie idei samorządowej poprzez wdrażanie programu pobudzania aktywności obywatelskiej”

Na początku grudnia, w Jatutowie, odbyły się anielskie warsztaty zdalno-domowe pt. „Anioł powertex”. Realizacja tych zajęć była możliwa dzięki współpracy z KGW Jatutów, które częściowo sfinansowało materiały na figurki aniołów. Powertex jest dość drogą i wymagającą techniką, dlatego część materiałów uczestnicy otrzymali od Stowarzyszenia Kobiet 28+, a część KGW zakupiło ze swoich środków. Aby stworzyć postać anioła potrzebujemy specjalnego stelaża, główki z gipsu, drutu, tkanin, płynu powertex itp. Panie pracowały w swoich domach, a instruktażu udzielała na bieżąco Pani Agata Piwko, która od wielu lat zajmuje się wyrobem rękodzieła. Dzięki rzetelności i stosowaniu się do instrukcji, prace zosta-

ły wykonane profesjonalnie. Krok po kroku powstawała figura dostojnego anioła. Najpierw mocowanie do stelaża, potem suknie, a następnie skrzydła. Wszystko to wymagało wielkiego zaangażowania i poświęcenia około 3 godzin. Zobaczcie, co udało nam się wspólnymi siłami zrobić. **Brawa dla uczestniczek.**

tekst: Agata Piwko prezes Stowarzyszenia Kobiet 28+

foto: Uczestniczki warsztatów domowych

KOMPOZYCJE KWIATOWE MOBILNE I ZDALNE WARSZTATY DOMOWE W GMINIE ZAMOŚĆ

Organizator: Stowarzyszenie Kobiet na rzecz promocji i rozwoju środowisk lokalnych 28+. Listopadowe warsztaty florystyczne. Aktywizujemy mieszkańców Gminy Zamość.

W ramach „Wspieranie i upowszechnianie idei samorządowej poprzez wdrażanie programu pobudzania aktywności obywatelskiej”

Jak wiemy trudny okres pandemii spowodował zablokowanie spotkań grupowych, szkoleń, warsztatów. My jednak wyszliśmy naprzeciw tym utrudnieniom. Od listopada ponownie wdrożyliśmy program spotkań tematycznych o charakterze warsztatowym. Teraz spotkania odbywają się w formie warsztatów domowych, gdzie każdy uczestnik pracuje indywidualnie. Nie chcemy narażać tych, którzy deklarują uczestnictwo w tego rodzaju zajęciach. Bezpieczeństwo najważniejsze.

W miesiącu listopadzie pakiety warsztatowe (gotowe artykuły florystyczne do stworzenia stroika świątecznego) otrzymały sołectwa Łąpiguz, Wólka Wieprzecka, Sitaniec Wolica, Sitaniec, Zawada, Skaraszów oraz osoby indywidualne, które zgłosiły chęć uczestnictwa, poprzez naszą stronę na Facebooku (mieszkańcy Kalinowic, Sitańca Wolicy, Wychodów, Płoskiego, Wierzchwin). Zestawy florystyczne dostarczone zostały bezpośrednio do zainteresowanych osób bądź do lokalnych liderów, które z ochotą zajęły się bezpośrednią dystrybucją do domów kursantów. Każdy uczestnik pracował według przekazanej instrukcji, bądź według własnego pomysłu. Dowodem wykonanej pracy

były amatorskie, liczne fotorelacje wysyłane smsem, messengerem lub e-mailem oraz potwierdzenie odbioru materiałów na liście obecności. Napłynęło mnóstwo zdjęć. Kreatywność naszych lokalnych społeczności nie zna granic. Praca w odosobnieniu ma swoje pluse, bowiem każda praca wychodzi inna, pracując z nami dzieci, wnuki, dziadki, babcie. Jest międzypokoleniowo. Dziękujemy naszym liderom i warsztatowym florystom.

tekst: Agata Piwko prezes Stowarzyszenia Kobiet 28+

foto: Uczestnicy warsztatów z poszczególnych miejscowości

POCZUJMY KLIMAT ŚWIĄT

Zdalne warsztaty domowe... rękodzieło, bombki, serca, śnieżynki, ornamenty, perełki, brokaty, farby.... Organizator: Stowarzyszenie Kobiet na rzecz promocji i rozwoju środowisk lokalnych 28+

W ramach „Wspieranie i upowszechnianie idei samorządowej poprzez wdrażanie programu pobudzania aktywności obywatelskiej”

Przed nami okres świąteczny, dlatego warto już dzisiaj pomyśleć o udekorowaniu choinek, drzwi, stołów. Nie ma to jak ozdoba bożonarodzeniowa wykonana ręcznie, posiadająca duszę, w którą wkładamy całą swoją kreatywność.

Listopadowe warsztaty cieszyły się olbrzymim zainteresowaniem. Mieszkańcy Gminy Zamość mieli możliwość samodzielnego wykonania ozdób świątecznych. Tematami indywidualnych, zdalnych zajęć były „Bombki z ornamentem”,

„Szkłane serca z ornamentem”, „Śnieżynki z wyciskiem” oraz „Szkłane gwiazdy z ornamentem”. W warsztatach wzięły udział sołectwa: Białobrzegi, Szopinek, Kalinowice, Wychody, Bortatycze Kolonia, Bortatycze, Sitaniec Wolica, Skaraszów. Każdy uczestnik otrzymał pakiet warsztatowy zawierający potrzebne materiały, aby mógł spokojnie w warunkach domowych stworzyć dekorację bożonarodzeniową. To taka odrobina normalności w tym pandemicznym, trudnym okresie. Ze zdalnych spotkań skorzystały osoby zamieszkujące teren Gminy Zamość, które zgłosiły się indywidualnie oraz KGW Gminy Zamość. Warsztaty miały charakter otwarty i mógł w nich wziąć udział każdy. Bardzo cieszy fakt, że w wykonywanie bombek zaangażowały się również dzieci oraz młodzież. Pakiety z materiałami plastycznymi zawierały farby, kleje, perełki,

brokaty, wyciski, formy, powertex, potrzebne narzędzia, pasty, sznureczki itp. Zapewne zastanawiacie się jak to możliwe, że osoby będące amatorami same wykonały takie cuda? Wyjaśniamy... Każdy kto zadeklarował swoje uczestnictwo otrzymał instrukcję słowną, telefoniczną bądź podejrzaną ze strony Stowarzyszenia Kobiet 28+ na Portalu Społecznościowym Facebook. Prezentujemy Wam zdjęcia prac, które przesłali Ci, którzy wzięli udział w zajęciach zdalno-domowych. Dziękujemy za obszerną i sumienną fotorelację. Życzymy Wam zdrowych i spokojnych Świąt Bożego Narodzenia.

Zarząd Stowarzyszenia Kobiet 28+

tekst: Agata Piwko prezes Stowarzyszenia Kobiet 28+

foto: Uczestnicy zdalnych, domowych warsztatów

OGŁOSZENIE! WARSZTATY W GMINIE ZAMOŚĆ!

Ze względu na zaistniałą sytuację spowodowaną Covid 19 wdrażamy program „Mobilnych i zdalnych warsztatów domowych” w Gminie Zamość. Ponieważ obowiązuje zakaz organizowania zgromadzeń, będą one przebiegać w formie indywidualnej. Każdy uczestnik otrzyma zestaw potrzebnych materiałów, z których wykonana narzucony wcześniej temat. Dokumentem potwierdzającym wykonanie zadania będą

dzie podpisanie listy obecności, zrobienie zdjęcia lub nakręcenie amatorskiego filmiku. Materiały warsztatowe oraz instrukcje (słowne, papierowe lub filmowe- fb) będą dostarczone do poszczególnych sołectw i przekazane liderom, czyli osobom upoważnionym przez Stowarzyszenie Kobiet 28+. Lider ma obowiązek wydania pojedynczym uczestnikom, pakietu warsztatowego. Dokumentację fotograficzną i

filmową prosimy przekazywać na e-mail: agatapiwko1@wp.pl lub sms.

Pytania oraz porady instruktazowe: Agata Piwko 665 766 310

Nie poddajemy się. Pracujemy w swoich domach. Udział w indywidualnych, domowych warsztatach jest dobrowolny i bezpłatny. Dziękujemy za pomoc i zrozumienie.

Organizator: Stowarzyszenie Kobiet na rzecz promocji i rozwoju środowisk lokalnych 28+

INFORMACJE ZE SZKÓŁ GMINY ZAMOŚĆ

SP w Borowinie Sitanieckiej

SP W BOROWINIE SITANIECKIEJ

11 LISTOPADA, ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI – PRZEDSZKOLAKI PAMIĘTAJĄ!

W dniu 10 listopada 2020 roku w Oddziale Przedszkolnym Szkoły Podstawowej im. Ks. J. Twardowskiego w Borowinie Sitanieckiej obchodziliśmy Narodowe Święto Niepodległości. Przedszkolaki, choć było ich niewiele, wyglądały bardzo odświętnie i uroczysto, a na ich piersi widniały kotyliony w barwach narodowych. Dzieci wspólnie odśpiewały hymn państwowy Mazurek Dąbrowskiego, recytowały wiersz Cz. Janczarskiego „Barwy ojczyzny”, kolorowały Godło Polski. Głównym celem zajęć było kształtowanie miłości i przywiązania do kraju ojczystego, jego kultury i tradycji oraz poznanie symboli narodowych naszego kraju. Dzięki udziałowi w tego typu uroczystościach przedszkolaki od najmłodszych lat uczą się patriotyzmu, kształtują pozytywne postawy i uczucia patriotyczne. **Elżbieta Jaworska – Wytupek**

AKCJA BOHATERON

Dzieci z Oddziału Przedszkolnego Szkoły Podstawowej im. Ks. Jana Twardowskiego w Borowinie Sitanieckiej włączyły się do akcji BohaterON – wyślij kartkę do Powstańca. Jest to ogólnopolska kampania o tematyce historycznej, mająca na celu upamiętnienie i uhonorowanie uczestników Powstania Warszawskiego poprzez wystawienie im plakatu lub laurki wspólnie wykonanej przez grupę wraz z życzeniami. W grupie zostały przeprowadzone zajęcia dydaktyczne, które pozwoliły wprowadzić dzieci, na miarę swoich możliwości, w tematykę Powstania Warszawskiego i losy Powstańców. Dzieci obejrzały zdjęcia Warszawy z czasu wojny, poznały symbole narodowe. Wspólnie z grupą został wykonany plakat dla Powstańców. **Elżbieta Jaworska – Wytupek**

ANDRZEJKI W PRZEDSZKOLU

W ostatnich dniach listopada w Oddziale Przedszkolnym Szkoły Podstawowej im. Ks. J. Twardowskiego w Borowinie Sitanieckiej zapanowała magiczna atmosfera „Wieczór Andrzejkowy”. Ten dzień był dniem radosnych zabaw i wróżb, które przeplatane były tańcami oraz zabawami przy skocznej muzyce. Przedszkolaki poznały tradycję wróżb andrzejkowych. Nie zabrakło wróżenia z butów, losowania serc, rzucania kostką, magicznych kubeczków, zaczarowanego wiaderka, proroczych koralików czy magicznych gwiazd. Dzieci dowiedziały się, co czeka je w niedalekiej przyszłości... i tej bardziej odległej. Czy wróżby się spełnią – tego nie wie nikt. Pewne jest to, że przyniosły one wszystkim wiele radości i były okazją do wspólnej zabawy. Ten magiczny dzień wróżb i czarów andrzejkowych bardzo spodobał się wszystkim przedszkolakom. Zakończyły go wspólną zabawą przy dźwiękach wesolej muzyki. **Elżbieta Jaworska – Wytupek**

MIKOŁAJKI W KL. IV

W tym roku do klasy IV Szkoły Podstawowej im. Ks. J. Twardowskiego w Borowinie Sitanieckiej Święty Mikołaj zawitał nawet mimo trudności związanych z pandemią. Wiadomo! Skoro komin mu nie straszny, to i przez Internet też nie miał problemu odwiedzić naszych czwartoklasistów. Grzeczni uczniowie z radością oczekiwali na przygotowane przez Mikołaja niespodzianki, ukryte w interaktywnych prezentach. Każdy otrzymał link do strony internetowej, na której oczekiwał Święty Mikołaj. Strona była również wyświetlana podczas zajęć wychowawczych, aby wszyscy mogli zobaczyć krok po kroku jak rozpakować swoje prezenty. Dzieci z zaciekawieniem otwierały podarki. W pierwszym ukrył się link do audiobooka „Dynastii Miziołków” Joanny Olech – lektury, którą czwartokla-

siści będą omawiać w tym roku szkolnym. Po kliknięciu w drugi prezent uczniowie uzyskali dostęp do bajki świątecznej o Rudolffie. Kolejna niespodzianka kryła w sobie grę świąteczną PACMAN, którą można było przejść wykazując się wiedzą na temat Świętego Mikołaja. Otworzenie następnego prezentu przeniosło uczniów do kalendarza adwentowego. Mikołaj chciał wynagrodzić dzieciom brak możliwości zjedzenia czekoladki i w każdym okienku schował niespodziankę, np. w formie puzzli świątecznych, krzyżówek, quizów, itp. Czwartoklasiści byli zachwyceni swoimi prezentami. Mikołaj miał również do każdego prośbę. W ostatnim prezencie zamieścił liścik. Polecił, aby każdy z uczniów w ramach mikołajkowej zabawy, wylosował jedną osobę z klasy i napisał o niej miłe słowa w formie wierszyka. Pomysły dzieci były świetne! Każdy, mimo odległości, poczuł magię zbliżających się świąt. **Katarzyna Paczowska**

„OWOCOWE WITAMINKI

DLA CHŁOPCZYKA I DZIEWCZYNIKI”

Przez kilka ostatnich dni w Oddziale Przedszkolnym Szkoły Podstawowej im. Ks. J. Twardowskiego w Borowinie Sitanieckiej było smacznie i przede wszystkim zdrowo! Dzieci dowiedziały się jak ważne jest spożywanie owoców i warzyw dla naszego organizmu, jaką rolę odgrywają witaminy, które są w nich zawarte. Była to świetna okazja do powtórzenia nazw owoców krajowych i zagranicznych, poznania ich zapachów i smaku. Jednak najlepszym sposobem na przekonanie przedszkolaków do spożywania owoców są działania praktyczne, dlatego też dzieci na zajęciach własnoręcznie przygotowywały sok z marchewki i jabłek oraz pyszne szaszłyki owocowe. Samodzielnie kroїły owoce na kawałki oraz nadziewały na patyczki, tworząc pyszne i zdrowe przekąski. Praca zakończyła się degustacją, wszystkie owoce zostały skonsumowane z apetytem. Przygotowanie szaszłyków dało dzieciom wiele satysfakcji i radości. **Elżbieta Jaworska – Wytupek**

ŚWIATOWY DZIEŃ PLUSZOWEGO MISIA

Dnia 24 listopada w oddziale przedszkolnym Szkoły Podstawowej im. Ks. Jana Twardowskiego w Borowinie Sitanieckiej obchodziliśmy Światowy Dzień Pluszowego Misia. Przedszkolaki poznały historię pluszowego misia, wysłuchały wiersza pt. „Miś”, obejrzały prezentację multimedialną i dowiedziały się w jakich bajkach występują misie, rozpoznawały ich imiona. Dzieci zostały zaproszone do wspólnych zabaw tanecznych przy piosenkach: „Dwa malutkie mi-

nie”, „Jadą, jadą misie”, „Niedźwiadek”, brały udział w różnych zabawach ruchowych, konkursach, układały puzzle, degustowały miodek. Wykonały prace plastyczne „Kolorowe misie”, które zostały wyeksponowane na tablicy w sali. Na zakończenie zajęć dzieci otrzymały od Pani Dyrektora słodki poczęstunek – Misia Lubisia. Ten dzień w przedszkolu pełen był uśmiechu, radości oraz wspólnej zabawy. **Elżbieta Jaworska - Wytupek**

TYTUŁ LAUREATA W KONKURSIE „RAZEM CHRONIMY ŚRODOWISKO DLA SZKÓŁ PODSTAWOWYCH”

Szkoła Podstawowa im. ks. J. Twardowskiego w Borowinie Sitanieckiej otrzymała tytuł laureata w konkursie „Razem chronimy środowisko dla szkół podstawowych!”. Konkurs organizowany był przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie przy współpracy Kuratorium Oświaty w Lublinie i Gminy Zamość. Nagrodą dla szkoły jest pozyskanie dodatkowych funduszy w kwocie 14.000 tys. zł. na wyposażenie pracowni biologicznej. Dla naszej szkoły jest to uznanie i zwięźczenie dotychczasowych działań ekologicznych, jakie podejmujemy na rzecz ochrony środowiska. To również jeszcze większa motywacja do wychowywania uczniów w poczuciu poszanowania przyrody. Do sukcesu w szczególności przyczynili się uczniowie z klasy ósmej: Dawid Złomańczuk, Helena Hojda, Kinga Małocha i Julia Naworol, którzy pod kierunkiem pani Aleksandry Saputa dokonali podsumowania naszych działań na rzecz środowiska. Do sukcesu w projekcie przyczyniła się również pani Elżbieta Jasina, nauczyciel geografii.

Najważniejsze działania naszej szkoły na rzecz poprawy ochrony środowiska:

1. „Atmosferę chronimy, śmieci nie palimy”, III edycja. Zwiększenie świadomości wśród społeczeństwa lokalnego na temat szkodliwości spalania śmieci. Nasze działania były prowadzone pod kierunkiem pani E. Mientus, nauczyciela przyrody i obejmowały liczne prelekcje dla uczniów i mieszkańców, konkursy dla uczniów oraz wydanie folderów, które rozdawane były mieszkańcom i napotkanym przechodniom podczas ulicznych przemarszów z transparentami. Projekt organizowany był przy współpracy Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie i Gminy Zamość oraz sołectwa wsi Borowina Sitaniecka i Łapiguz.

2. „Pszczółki ratujemy – dłużej żyjemy”. Uświadczenie społeczności lokalnej o potrzebie ochrony pszczół i ich roli w życiu człowieka. Projekt realizowany pod kierunkiem A. Saputy, nauczyciela biologii, przy współpracy Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie i Gminy Zamość oraz sołectwa

wsi Borowina Sitaniecka i Łapiguz. W ramach projektu wydano foldery informacyjne, przeprowadzono prelekcje dla mieszkańców i uczniów, z udziałem zaproszonego do szkoły pszczelarza.

3. „Czyste Powietrze Wokół Nas” – projekt realizowany w oddziale przedszkolnym. Organizator SANEPID w Zamościu.

4. Liczne zbiórki makulatury.

5. Dbanie o naturalne środowisko wokół szkoły. Zawieszanie karmników i budek lęgowych w pobliskim szkolnym parku.

6. Udział w akcjach sprzątania świata.

7. Obchody Dnia Ziemi.

8. Segregowanie śmieci.

Wymieniono tylko najważniejsze działania podejmowane przez szkołę w ostatnich latach na rzecz ochrony środowiska. **Krystyna Ptak, dyrektor szkoły**

ZABAWY MIKOŁAJKOWE

7 grudnia 2020 r. w Oddziale Przedszkolnym Szkoły Podstawowej im. Ks. J. Twardowskiego w Borowinie Sitanieckiej odbyły się Mikołajki. Tego dnia przedszkolaki przeżyły niezapomniane chwile i mnóstwo pozytywnych emocji. Były quizy, zagadki o Mikołaju, Świętach Bożego Narodzenia, tradycji, choince. Dzieci poznały historię związaną z postacią Św. Mikołaja biskupa. Nie mogło obyć się bez konkursów, tańca i super zabaw, na koniec zajęć dzieci wykonały pracę plastyczną. Mikołaj oczywiście nie zapomniał o drobnych prezentach dla grzecznych dzieci. **Elżbieta Jaworska – Wytupek**

SP W LIPSKU

CODE WEEK 2020

W dniach 12 – 23 października 2020 uczniowie Szkoły Podstawowej w Lipsku wzięli udział w Europejskim Tygodniu Kodowania Code Week 2020, którego celem jest popularyzacja i promocja nauki programowania wśród dzieci, młodzieży i dorosłych. W ramach tego wydarzenia przeprowadzono kilkanaście zajęć z programowania w oddziałach przedszkolnych, klasach młodszych

jak i klasach 4-8. Uczniowie z klas starszych na lekcjach informatyki budowali programy korzystając ze środowiska Scratch, Python, oglądali filmy edukacyjne dotyczące bezpiecznego Internetu. Uczniowie z klas I – III brali udział w zajęciach „Kodowanie na dywanie”, na których korzystali z maty i kolorowych kubeczków. Układali obrazki z kubeczków na macie zgodnie z instrukcją słowną, budowali wieże oraz kodowali tęczę (na całej macie). Grupy 3- 4- 5- 6 latków pod opieką swoich wychowawczyń kodowały offline. Były to zajęcia „Lego i ja”, gry i zabawy z kubeczkami, szarfami, rozwiązywały ciekawe karty pracy. Oprócz tego w ramach zajęć pozalekcyjnych z Robotyki uczniowie konstruowali i programowali mini roboty. Kodowanie, to nie tylko rozwijanie umiejętności logicznego myślenia, kreatywności, skupiania uwagi czy współpracy w grupie, to również wielka satysfakcja i frajda z własnoręcznie stworzonych aplikacji czy gier. Mijmy nadzieję, że dzięki takim wydarzeniom narodzili się w naszej szkole młodzi programiści.

DZIECI LUBIĄ MISIE, MISIE LUBIĄ DZIECI

25 listopada obchodzony był Światowy Dzień Pluszowego Misia. W tym roku również w kalendarzu naszych przedszkolnych uroczystości znalazło się to święto. Tego dnia dzieci opowiadały o swoich maskotkach oraz słuchały wierszy J. Brzechwy „Niedźwiedź”, W. Chotomskiej „Sen niedźwiedzia”. Po przeczytaniu utworu Cz. Janczarskiego „Naprawiamy misia” każdy przedszkolak miał ułożyć wizerunek misia z poszczególnych elementów i przykleić na karton. To zajęcie sprawiło dzieciom dużo satysfakcji. Wiele emocji i radości dostarczyła również wspólna zabawa w starego niedźwiedzia oraz inscenizacja pt. „Niezwykłe podróże małego misia”. Dzieci wysłuchały ciekawostek o historii pluszowej maskotki, o misiach bajkowych i tych prawdziwych, które zamieszkują różne części świata. Przedszkolaki poznały jadłospis, co wywołało niemałe zaskoczenie, że nie

SP w Lipsku

do końca prawdą jest, iż miód to ulubiony przysmak misia. Nie zabrakło zagadek, quizów i prac plastycznych związanych z bohaterem dnia. Święto najpopularniejszego pluszaka zakończyła rozmowa na temat szanowania zabawek oraz wspólnie zaśpiewana piosenka „My little Teddy bear”. **Zespół redakcyjny SP w Lipsku**

DZIEŃ POSTACI Z BAJEK

W październiku dzieci z grup przedszkolnych Szkoły Podstawowej w Lipsku obchodziły Dzień Postaci z Bajek. Jest to święto wszystkich bajkowych postaci i okazja do rozwijania zainteresowań czytelniczych. Bajki towarzyszą nam od najmłodszych lat, rozveselają i bawią, ale też przekazują ważne prawdy życiowe. Dla przedszkolaków przygotowano zabawy, które były źródłem bogatych przeżyć i wrażeń, ale również doskonałym sposobem wzbogacania wyobraźni. Dzieci rozwiązywały zagadki, rozpoznawały bajkę po rekwizycie oraz po przeczytaniu fragmentu utworu. Były muzyczne zgadywanki, zabawy ruchowe oraz prezentacja bajkowych przebrań. Następnie przedszkolaki wykonały plakaty na temat wybranej bajki oraz rysowały swoich ulubieńców. Podczas wspólnej zabawy wszyscy zaśpiewali piosenkę „Witajcie w naszej bajce”. Był to niezwykle dzień dla dzieci, pełen uśmiechów i radości. **Zespół redakcyjny SP w Lipsku**

EKOLOGIA W KRAJOBRAZIE

Działalność ekologiczna w naszej szkole prowadzona jest od wielu lat. Realizujemy projekty mające na celu kształcenie postaw proekologicznych w zakresie zdrowego stylu życia, dbania o czyste powietrze, wspólną przestrzeń i komfort życia. Już we wrześniu podjęliśmy się realizacji działań związanych z ochroną środowiska. Aktywną formą edukacji ekologicznej był udział w akcji „Sprzątanie Świata”. Natomiast w październiku mieliśmy dwa ważne święta, które zmotywowały nas do realizacji kolejnych zadań. W tym czasie obchodziliśmy Święto Drzewa i Dzień Krajobrazu. Postanowiliśmy połączyć te święta i przystąpić do programu edukacji ekologicznej Klubu Gaja. To ważny projekt, a nadrzędnym jego celem jest podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatu na Ziemi. Uczniów z naszej szkoły nie trzeba było długo namawiać do udziału w tym projekcie. Natychmiast włączyli się do akcji i postanowili zmienić krajobraz. Udało się pozyskać sadzonki dębów i zasadzić na terenie szkoły. Mamy nadzieję, że będą rosły przez wiele pokoleń! W ten sposób uczniowie przyczynili się do kształtowania lokalnego krajobrazu w ramach działań ekologicznych Klubu Gaja. **Zespół redakcyjny SP w Lipsku**

LITERACKIE SUKCESY

Uczniowie Szkoły Podstawowej w Lipsku odnieśli niebywały sukces w IX Wojewódzkim Konkursie Literackim „Mój Anioł”, który organizowany był przez Młodzieżowy Dom Kultury w Krasnymstawie pod patronatem Lubelskiego Kuratora Oświaty oraz Starosty Krasnostawskiego. Do konkursu zgłosiło się 82 uczestników z 31 placówek z terenu województwa lubelskiego i podkarpackiego. Nagrodę w kategorii klas I-IV/proza/zdobył Michał Gajak (kl.I) oraz wyróżnienia otrzymali: Miłosz Łapa (kl.I) i Damian Kawalec (kl. I). Natomiast nagrodę w kategorii klas V-VIII/proza/uzyskał Bartosz Łyś (kl.VII). Tematyka prac związana była z aniołami, z ich działalnością w życiu człowieka oraz z różnymi zadaniami jakie mają do spełnienia. Prace literackie uczniów dotyczyły osobistych skojarzeń i refleksji wywołanych określeniem „Mój Anioł”. Wszystkim zwycięzcom GRATULUJEMY! **Zespół redakcyjny SP w Lipsku**

PĘDZLEM MALOWANE

18 listopada 2020 r. w Bibliotece Publicznej Gminy Zamość w Mokrem została podsumowana XII edycja Konkursu Plastycznego pod patronatem Wójta Gminy Zamość „Poezja i bajka słowem i pędzlem malowana”. Uczestnicy wykonali prace inspirowane wybranym tekstem polskiego poety. Natomiast motywem przewodnim konkursu była setna rocznica urodzin Jana Pawła II, 30 lat Samorządności w Polsce oraz 100 – lecie Bitwy pod Komarowem. Uczniowie, którzy otrzymali nagrody to: Przemysław Ścibak (kl. I) i Michał Gajak (kl. IV). Natomiast wyróżnieni zostali: Szymon Smyk (kl. I), Karolina Sokolińska (kl. IV) oraz Michał Gmitrzuk (kl. IV). Prace nagrodzone i wyróżnione wezmą udział w ogólnopolskim konkursie „Poezją malowane” w Gminnej Bibliotece Publicznej w Aleksandrowie. Serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów! **Zespół redakcyjny SP w Lipsku**

SZKOŁA DO HYMNU

„Szkoła do hymnu” to kolejna edycja akcji MEN polegająca na odśpiewaniu „Mazurka Dąbrowskiego” 10 listopada o godz. 11:11. W tym roku, ze względu na ograniczenia wynikające ze stanu epidemii, hymn odśpiewano w formie online podczas zdalnych zajęć lekcyjnych. Nauczyciele rozmawiali ze starszymi uczniami o drogach narodu polskiego do odzyskania niepodległości, poczynając od rozbiorów 1772, 1793, 1795, przez walki powstańcze XIX wieku, aż po upragniony dzień 11 listopada 1918 roku. Była to okazja przypomnienia o niezłomnej walce Polaków o zachowanie swojej świadomości narodowej, religii i obyczajów, pomimo intensywnej rasyfikacji i germanizacji stosowanej przez zaborców. 102

lata temu stało się to, co przez długie lata wydawało się niemożliwe – Polska ponownie zaistniała na mapach Europy. Młodszym uczniom wychowawcy wyjaśniali trudne słowa takie jak: rozbiór, niepodległość, zabory oraz przedstawili historię pokolenia, które oddawało życie w bitwach i powstaniach, aby nasza Ojczyzna była wolna. **Zespół redakcyjny SP w Lipsku**

SP W PŁOSKIEM

Dzień Pluszowego Misia w Szkole Podstawowej w Płoskiem

„Miś jest mały i puchaty
Miś jest fajny i kudłaty
Miś jest gruby jak ta kula
Misia zawsze się przytula.”

25 listopada przypada jedno z najsympatyczniejszych uroczystości. Tego dnia obchodzony jest Światowy Dzień Pluszowego Misia. Miś Paddington, Coralgol, Uszatek, Jogi, Puchatek – wszystkie misie obchodzą swoje święto.

Tegoroczne święto nieco różniło się od poprzednich. Niestety w związku z panującą sytuacją epidemiologiczną przedszkolaki nie mogły przynieść ze sobą swoich misiaczek. Jednak pomimo panujących warunków przedszkolaki uczciły święto swoich małych przyjaciół. Przedszkolaki zostały zaproszone do wspólnej zabawy w misiowej krainie. Poznały historię Święta Pluszowego Misia, wspólnie bawiły się przy piosenkach m. in: „Jadą, jadą misie”, „Pluszowy miś”. Dla dzieci w tym dniu przygotowano wiele atrakcji: zabawy ruchowe, plastyczne, konkursy, quizy, misiove tańce. Tego dnia został również rozstrzygnięty konkurs „Ja i mój Miś - Selfie z Pluszowym Misiem”, w którym najmłodszy również zdobył nagrody. Dzień ten był pełen wrażeń. Na pewno powtórzymy go w przyszłym roku.

MALI PATRIOCI

Już od 102 lat dzień 11 listopada to dzień bardzo wyjątkowy dla każdego Polaka. To święto Państwowe w Polsce, które co roku obchodzone jest dla upamiętnienia odzyskania niepodległości przez Polskę, po 123 latach zaborów. O tym święcie pamiętały również przedszkolaki z oddziałów przedszkolnych Szkoły Podstawowej w Płoskiem. Z tej okazji w poświęconych strojach odśpiewały Państwowy Hymn, dumnie powiedziały że są małymi Polakami, którzy szczerze kochają swój kraj a także wesóło zaśpiewały o tym, że są Polką i Polakiem, fajną dziewczynką i chłopakiem. Koncert został wyśpiewany wzorowo, jak na wzorowego przedszkolaka przystało. Dzieci do tej pięknej uroczystości zostały przygotowane przez wychowawczynie grup przedszkolnych, Panią Renatę Zbyręt, Panią Magdalenę Kowalik, Panią Edytę Zając oraz Panią

Joannę Koczupa. Nad całością czuwała dyrektorka szkoły Pani Jolanta Adamczuk oraz czujne oko kamer, które ani trochę nie onieśmieliły małych Patriotów.

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W tym roku po raz pierwszy nasza szkoła dołączyła do obchodów Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych. Dzień ten przypada na 3 grudnia i ma na celu przybliżenie społeczeństwu problemów osób z niepełnosprawnościami. W związku z tym, że do naszej szkoły uczęszcza dziewczynka niepełnosprawna ruchowo, chcieliśmy naszej społeczności szkolnej zwrócić szczególną uwagę na problem integracji z osobami niepełnosprawnymi.

Zaangażowaliśmy się w obchody tego dnia w formie zdalnej i stacjonarnej. Pierwszym krokiem przygotowań było utworzenie plakatu, który był zaproszeniem do zaplanowanych działań i został wywieszony w przedsiionku naszej szkoły. Dodatkowo został nagrany wywiad z naszą uczennicą na temat jej funkcjonowania w naszej społeczności

się również wszystkie grupy przedszkolne i starsze klasy, przekazując nam z dłoni serduszka w myśl cytatu „Dobrze widzi się tylko sercem, najważniejsze jest niewidoczne dla oczu”. Tematyka zajęć została również poruszona na lekcjach wychowawczych, by uwrażliwić uczniów na potrzeby osób niepełnosprawnych. Chcemy, aby nasi uczniowie wzrastali w przekonaniu, że każdy człowiek jest wartościowy, niepowtarzalny i może osiągać sukcesy, mimo napotkanych problemów.

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ POSTACI Z BAJEK

Z okazji Międzynarodowego Dnia Postaci z Bajek przedszkolaki ze Szkoły Podstawowej im. Papieża Jana Pawła II w Płoskiem wzięły udział w bajkowym spotkaniu, podczas którego opowiadały o swoich ulubionych bajkowych postaciach. Później były zabawy wymagające wykazania się znajomością treści bajek, tych znanych i mniej znanych, m.in. dzieci rozwiązywały zagadki, rozpoznawały bajkę po rekwizycie. Były muzyczne zgadywanki bajkowe, zabawy rucho-

na do widzenia dzieciaczkom, które z przejęciem odwzajemniły gest ze szkolnych okien. Tego dnia było mnóstwo emocji i zaangażowania ze strony najmłodszych. Przedszkolaki dla Mikołaja śpiewały piosenki, recytowały wiersze, rysowały jego portret, słuchały historii o ogromnym sercu tego wspianego człowieka, a nawet zatańczyły mikołajkowe tańce. Miejmy nadzieję, że już w następnym roku Święty Mikołaj lepiej się poczuje i osobiście odwiedzi oddziały przedszkolne naszej szkoły.

PIERWSZE SUKCESY W MEGA MISJI!

W roku szkolnym 2020/2021 Szkoła Podstawowa w Płoskiem zakwalifikowała się do Ogólnopolskiego projektu Fundacji Orange „Mega Misja”. Zajęcia realizuje klasa I i II, prowadzi je Katarzyna Borys oraz Justyna Burdzy. Od początku roku szkolnego udało się już zrealizować 3 obszary kompetencji cyfrowych, medialnych i informacyjnych. Uczniowie poznawali źródła informacji, odróżniali media wiarygodne od niepewnych i rozwijali umiejętność znajdowania informacji. Dowiedzieli się o tym jak w sieci widzą nas inni, poznali sposoby skutecznej komunikacji. Zapoznali się ze sposobami wyrażania opinii i prezentowania faktów w różnych mediach. Realizacja zajęć odbywa się na mechanizmie gry edukacyjnej. Pojawiają się w niej animowani bohaterowie, Julka i Kuba oraz Psotnik, którego każda z klas tworzy samodzielnie. Dzieci, pracując w grupie, podejmują kolejne zadania w Mega Misji zdobywając punkty i nagrody. Dzięki zaangażowaniu naszych uczniów w zajęcia, od września już udało się zdobyć piórniki dla każdego ucznia, zestaw kreatywny oraz tablet. Jest to ogromne osiągnięcie, które bardzo ich cieszy i motywuje do dalszej pracy. Wszystkie działania w projekcie nie tylko wzbogacają wyposażenie placówki, ale przede wszystkim rozwijają umiejętność współpracy w grupie, zachęcają do twórczej dyskusji i zabawy, która przyspieszy nabywanie cyfrowych kompetencji.

SP w Płoskiem

szkolnej, przeprowadzony przez Panią pedagog i wyświetlony uczniom na zajęciach. Podczas zajęć uczniowie dowiedzieli się w jaki sposób można pomagać ludziom z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Poznali również lokalne placówki zajmujące się edukacją i opieką nad takimi osobami. Zaakcentowany został sukces, jaki osiągnęło w swoim życiu wiele osób z różnego rodzaju deficytami. Uczniowie nauczyli się kilku znaków z języka migowego i mieli okazję doświadczenia trudności z jakimi spotykają się na co dzień osoby niewidome, niesłyszące, bez kończyn czy niepełnosprawne ruchowo. Podczas zajęć praktycznych „Gdybym był ...”, poznali namiastkę sposobu poznania i odbierania świata przez osobę niepełnosprawną. Efektem działań stały się plakaty i rysunki wykonane przez uczniów „Trzymamy się razem!” jako wyraz życzliwości i tolerancji wobec osób niepełnosprawnych. Do naszych działań włączyły

we, układanie puzzli i malowanie ulubionego bohatera. Nie zabrakło też zdjęć z naszymi ulubieńcami. W tym dniu przypominamy bajki, które są nieodzownym elementem każdego dzieciństwa. Wybrana data nie jest przypadkowa – jest to dzień urodzin jednego z największych twórców bajek – Walta Disney’a. To spotkanie sprawiło dzieciom bardzo wiele radości. Przedszkolaki były aktywne, otwarte i bardzo wesołe.

ODWIEDZINY ŚWIĘTEGO MIKOŁAJA

6 grudnia, jak co roku jest bardzo wyjątkowym dniem w życiu każdego dziecka. To czas wyczekiwania Świętego, który rozdaje prezenty. Święty Mikołaj, bo to o nim mowa, w tym roku nie mógł osobiście odwiedzić przedszkolaków, ale napisał do nich list, nagrał video, a nawet na chwilę pojawił się pod oknami Szkoły Podstawowej w Płoskiem. Prezenty ukradkiem zostawił w przedszkolnych szatniach i pomachał

DZIEŃ PLUSZOWEGO MISIA W SZKOLNEJ BIBLIOTECE SP PŁOSKIE

Już trzeci raz w naszej szkolnej bibliotece został ogłoszony konkurs plastyczny i twórczy z okazji dnia pluszowego misia pt. „Selfie z pluszowym misiem, czyli ja i mój miś”. Selfie to inaczej mówiąc autoportret, a więc praca miała przedstawiać autora ze swoim misiem. W kategorii plastycznej należało wykonać pracę dowolną techniką w formacie dowolnym. W kategorii twórczej zadaniem było stworzenie treści literackiej w formie wiersza, opowiadania lub krótkiej historii o autorze i jego misiu. Konkurs był podzielony wiekowo, dla przedszkolaków, uczniów klas 1-3 oraz uczniów klas 4-8. W kategorii plastycznej otrzymaliśmy pra-

wie 30 prac, natomiast w kategorii twórczej niestety nie było żadnych zgłoszonych dzieł. Oprócz prac plastycznych otrzymaliśmy również zdjęcia z misiem, co skłoniło jury do przemyśleń nad stworzeniem jeszcze jednej kategorii na przyszły rok. Tym razem, ze względu na zdalną naukę, konkurs odbył się nieco inaczej niż dotychczas. Wykonane prace należało uwiecznić zdjęciem i przesłać na adres mailowy biblioteki. Uczestnicy pomimo przeciwności, jakie niesie za sobą forma zdalna, wykazali się ogromnym zaangażowaniem i kreatywnością.

Jury w składzie: Alina Szpyra, Joanna Greszta oraz Edyta Zając jednogłośnie przyznały miejsca:

Kategoria wiekowa przedszkole: I miejsce – Julia Głąb grupa Biedronki; II miejsce – Maksymilian Waga grupa Puchatki; III miejsce – Lena Dąbrowska grupa Puchatki

Wyróżnienia: Fabian Niewiadomski grupa Biedronki, Kornelia Długosz grupa Sówki, Zofia Fusiara grupa Puchatki. **Kategoria wiekowa klasy 1-3:** I miejsce – Lena Bojarczuk klasa 2; II miejsce – Emilia Krupa klasa 1; III miejsce – Emilia Mołdoch klasa 1

Wyróżnienia: Dominik Magryta klasa 1, Oliwia Mil klasa 1, Igor Sendłak klasa 1. **Kategoria wiekowa klasy 4-8:** I miejsce – Małgorzata Bożek klasa 4; II miejsce – Alicja Janiga klasa 4; Wyróżnienie – Aleksandra Szura klasa 6.

Uczestnikom serdecznie gratulujemy i zapraszamy do kolejnych wydarzeń.

Gręce podziękowania kierujemy do tych, którzy pomogli dopiąć wszystko na ostatni guzik. Dyrektor Szkoły Podstawowej w Płoskiem Pani Jolancie Adamczuk za nagrody, a także firmom „Elfi Cinema Rajmund Gredys” oraz „Filmowanie i Fotografia Dariusz Kusy” za pomoc przy realizacji nagrania filmu podsumowującego konkurs.

SP W PNIÓWKU

INNOWACJA PEDAGOGICZNA PROWADZONA W KLASIE III

Uczniowie klasy III ze szkoły w Pniówku uczestniczą w Międzynarodowym Projekcie Edukacyjnym, który wspiera rozwój czytelnictwa wśród uczniów klas I-III – „CZYTAM Z KLASĄ lekturki spod chmurki”. Jest to kontynuacja innowacji pedagogicznej o zasięgu ogólnopolskim, rozpoczętej w ubiegłym roku szkolnym przez koordynatora projektu panią Wiesławę Gawlik. Innowacja opiera się na zmianie sposobu omawiania czytanych lektur szkolnych, na zaangażowaniu uczniów w aktywne działania oraz na upowszechnianiu czytelnictwa wśród dzieci poprzez atrakcyjne formy pracy z tekstem. W dobie dzisiejszych czasów, gdzie prym wiodą gry komputerowe i smartfony, bardzo ciężko jest zachęcić dzieci do czytania książek, a tym bardziej

lektur. Aby zminimalizować problem i zainspirować dzieci do czytania, od października 2019 r. wprowadzony został w klasie drugiej, a obecnej trzeciej projekt edukacyjny autorstwa Honoraty Szaneckiej, upowszechniający czytelnictwo wśród uczniów klas młodszych. Założeniem jego jest zachęcenie dzieci do czytania książek poprzez aktywną działalność edukacyjną. Główne cele projektu to: rozbudzenie wśród dzieci ciekawości literackiej, rozwijanie aktywności czytelniczej, doskonalenie czytania ze zrozumieniem oraz aktywnego słuchania, zachęcanie rodziców do czytania dzieciom, integracja zespołu klasowego, współpraca placówek oświatowych z terenu całego kraju i zagranicznych szkół polonijnych, wzmocnienie więzi ze środowiskiem przyrodniczym, rozwijanie poczucia troski i odpowiedzialności za bliższe i dalsze otoczenie. W tym roku szkolnym postacią przewodnią po projekcie jest mała chmurka Tosia, która będzie ukazywała dzieciom nurtujące ją problemy, związane z zanieczyszczeniem środowiska oraz zachęci ich do rozwiązania bardzo ważnych problemów natury ekologicznej. Wszystko będzie spójne z czytaną lekturą. Projekt składa się z trzech MODUŁÓW, z których każdy jest bezpośrednio związany z porą roku (jesień, zima, wiosna).

- I MODUŁ – jesienny trwa od 23.09.2020r. do 21.12.2020r. MAŁA CHMURKA W KRAINIE DRZEW
- II MODUŁ – zimowy trwa od 22.12.2020r. do 20.03.2021r. MAŁA CHMURKA W KRAINIE ŚNIEGU
- III MODUŁ – wiosenny trwa od 21.03.2021r. do 21.06.2021r. MAŁA CHMURKA W KRAINIE SŁOŃCA

W każdym z modułów wybierana jest jedna spośród zaproponowanych lektur, do której uczniowie wykonują co najmniej 4 zadania. Lektury są czytane przez nauczyciela i samodzielnie przez uczniów, a także przez zaproszonych gości. Projekt jest zgodny z podstawowymi kierunkami realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2020/2021, a udział w nim jest okazją do doskonałego rozwijania kompetencji kluczowych uczniów.

UCZNIOWIE UCZESTNICZYLI W E-LABORATORIACH W CENTRUM NAUKI KOPERNIK

20 listopada 2020r. uczniowie klas 4-8 wraz z nauczycielami uczestniczyli w e-laboratoriach prowadzonych przez edukatorów z Centrum Nauki Kopernik w Warszawie. Należy dodać, że zajęcia „Nauka dla Ciebie” były realizowane i finansowane w ramach wspólnego Programu Ministra Edukacji i Nauki oraz Centrum Nauki Kopernik. Tematy zajęć, w których brali udział uczniowie to: z biologii – Cukier krzepi, z chemii – Robimy kwasy, z fizyki – Skąd się

biorą barwy? oraz z robotyki – Poczuj (trój) wymiar. Były one ciekawie przygotowane i zainteresowały uczniów, pobudzając ich do aktywności. Z pewnością były atrakcyjną formą pracy online podczas nauki zdalnej. Uczniowie przystąpili do zajęć z dużym entuzjazmem i zaangażowaniem. Większość z nich dobrze przygotowała się do eksperymentów, zgromadzili potrzebne materiały. W trakcie zajęć z uwagą śledzili ich przebieg, wykonywali własne eksperymenty, w razie wątpliwości dopytywali prowadzących. Mogli też pochwalić się swoją wiedzą. Sprawdzali rozpuszczalności mąki i cukru w wodzie oraz odczytywali ilość węglowodanów na etykietach produktów spożywczych, aby następnie pokazać ich ilość w 100 g na podstawie liczenia faszolek. Rozmawiali na temat aktywności oraz o tym, jaka jest zalecana dzienna ilość cukrów i jakie są konsekwencje spożywania nadmiernej ilości cukru. Utrwalali też swoją wiedzę z chemii. Przypomnieli, jaki kolor ma odczyn kwasowy, zasadowy i obojętny powstały po dodaniu soku z czerwonej kapusty, buraka lub herbaty do rozpuszczonych w wodzie składników. Rozmawiali o tym, jak powstają kwaśne deszcze i dlaczego są szkodliwe, jak powstaje tęcza, światło widzialne i niewidzialne. Jednym z najciekawszych doświadczeń dla uczniów było obserwowanie, jak zmienia się kwasowość substancji, pokaz spalania siarki oraz samodzielne przygotowanie kwasu. Z kolei na robotyce poznali przestrzenny układ osi X, Y, Z, a także różne zastosowania obrazu 3D w nauce szkolnej.

Zainteresowaniem cieszyły się też tematy geograficzne, m.in. zniekształcenia map czy budowa i zastosowanie sekstantu. Uczniowie są zadowoleni z tego typu ćwiczeń. W przyszłości planujemy kolejne zajęcia w Centrum Nauki Kopernik. Należy również dodać, że w ramach udziału w tegorocznej edycji Programu „Nauka dla Ciebie” otrzymaliśmy Zestaw Multimedialnego Wsparcia Edukacji Zdalnej.

SP W WYSOKIEM

ANDRZEJKI 2020

W piątek (27 listopada) nasze Przedszkolaki przenieśli się w magiczny świat wróżb i zabaw andrzejkowych. Sale pięknie przystrojone balonami, napisami, symbolami wróżb i przepowiedni, świecące kule dodawały radości i nadawały tajemniczego nastroju.... Tego dnia dzieci mogły „poznać swoją przyszłość” – tą bliską „co dostanę od Gwiazdora” i tą daleką... „kim będę w przyszłości”. Pamiętając jednak, że wróżba to zabawa i nie należy traktować jej poważnie, chociaż nie jest wykluczone, że może się spełnić. Dzieci poznały znaczenie różnych kolorów, liczb, magicznych przedmiotów. Ustawia-

ły buty, aby sprawdzić, który chłopiec pierwszy się ożeni i która dziewczynka pierwsza wyjdzie za mąż. Uczestnicy andrzejkowych szaleństw przekuwali papierowe serce, dowiadując się, jak będzie miała na imię przyszła sympatia. Rzuciły pieniążkami do miski z wodą, aby spełniły się najskrytsze marzenia. Czy wróżby się spełnią? Przyszłość nam pokaże. Pewne jest to, że przyniosły przedszkolakom wiele radości i po raz kolejny były okazją do wspólnej, wesołej zabawy. Po wróżbach przyszedł czas na pąsy i tańce przy muzyce. Zmęczeni zasiadali do stołów na słodki poczęstunek przygotowany przez rodziców. Dzień ten dostarczył dzieciom wielu przeżyć i emocji, a przede wszystkim stał się okazją do rozbudzenia dziecięcej ciekawości oraz chęci poznawania naszej ludowej tradycji.

DZIEŃ MISIA

Jak co roku 25 listopada wszystkie misie na całym świecie obchodzą swoje święto. My także uczciliśmy ten dzień w naszym przedszkolu. Ze względu na pandemię, dzieci niestety nie mogły przynieść ze sobą swojego ukochanego pluszaka – honorowego gościa, by zaprezentować go swoim

nia został ogłoszony konkurs plastyczny pod hasłem: „Mój przyjaciel MIŚ”. Przedszkolaki ochoczo po obejrzeniu krótkiego filmu prezentującego etapy rysowania misia, zabrały się do kreślenia niedźwiadka na papierze. Powstały ciekawe i pomysłowe prace, które wezmą udział w konkursie. Kolejną atrakcją była zabawa ruchowa przy znanych wszystkim piosenkach „Stary niedźwiedź mocno śpi”, „Jadą, jadą misie” a także wykonywanie różnorodnych zadań. Ten dzień w przedszkolu pełen był uśmiechu, radości oraz wspólnej zabawy. Mamy nadzieję, że to wielkie misiowe przyjęcie zostanie w naszych wspomnieniach na długi czas.

ROCZNICA ODZYSKANIA PRZEZ POLSKĄ NIEPODLEGŁOŚCI

Rocznica odzyskania przez Polskę niepodległości, a wraz z nią uroczyste świętowanie tego wydarzenia na stałe wpisało się w kalendarz naszych szkolnych uroczystości. Tego roku niestety nie możemy wspólnie przeżywać tego święta w szkole. Nie przeszkodziło to uczniom klasy 3 w tym, by wzbudzić w sobie refleksję nad postawami patriotycznymi w czasie lekcji online i wykonać symboliczne kotyliony.

SP w Wysokiem

kolęgom, ale chętnie opowiadały o swoich przytulankach. „Pluszowy miś”, „Miś brązowy i miś biały” to tylko niektóre z utworów, które dziś zabrały naszych przedszkolaków do opływającej miodem, misiowej krainy a nas nauczycieli do czasów dzieciństwa. Nasza uroczystość rozpoczęła się przygotowaniem przez dzieci opasek z misiem. Po tym miłym wstępie, w przystępny dla dzieci sposób, zaprezentowana została historia pluszowego misia, który od ponad 100 lat jest ulubieńcem i towarzyszem nie tylko najmłodszych. Bardzo miłym akcentem było spotkanie z autorką książek dla dzieci – Panią Wiolettą Piasecką za pośrednictwem Fanpage. Pani Wioletta przeniósła ich w świat opowieści, ciekawie opowiadając dzieciom o bohaterze swojej książeczki „MIŚ” Na zakończenie spotka-

SZKOŁA DO HYMNU!

Szkoła do hymnu 2020 – 10 listopada o godz. 11:11. Już po raz kolejny uczniowie szkoły Podstawowej w Wysokiem włączyli się do akcji MEN „Szkoła do hymnu.” We wtorek 10 listopada o symbolicznej godzinie 11.11 nasi najmłodszy uczniowie z oddziałów przedszkolnych „zerówki” i 4-5 latków przy tablicy poświęconej patronowi szkoły wraz ze swoimi Paniami i dyrektorem szkoły oraz pracownikami administracji szkoły wspólnie odśpiewali 4 zwrotki naszego hymnu państwowego. „Mazurek Dąbrowskiego” w ustach przedszkolaków zabrzmiał niezwykle emocjonująco i wzruszająco. Takie wykonanie hymnu to dla naszego najmłodszego pokolenia wspaniała lekcja historii i patriotycznej postawy. Po odśpiewaniu hymnu Pan dyrektor serdecznie podzięko-

wał przedszkolakom za tak piękną postawę. Pamiętamy o poległych i pomordowanych 30 października, jak co roku, uczciliśmy pamięć poległych wychodząc grupowo klasa pierwsza i druga oraz trzecia naszej szkoły pod tablicę wmurowaną na ścianie budynku naszej szkoły. Jest ona poświęcona patronowi naszej szkoły Edwardowi Kasprzysiakowi. Pan dyrektor opowiedział krótko historię Edwarda Kasprzysiaka, po czym uczniowie zapalili znicze, ustawiając je w kształcie serca i uczciliśmy pamięć chwilą ciszy.

„MIKOŁAJU NASZ, DUŻO PACZEK MASZ. JAK CIĘ ŁADNIE POPROSIMY, TO NAM JEDNĄ DASZ!”

4 grudnia przedszkolaków z SP Wysokie odwiedził Święty Mikołaj. Co prawda nie było śniegu, ale Mikołajowi udało się przybyć. Wizyta świętego Mikołaja w naszym przedszkolu, to jeden z najbardziej oczekiwanych przez dzieci dni w roku. Dzieci z grup przedszkolnych czekały wspólnie na Białobrodego z wielką niecierpliwością. Czas oczekiwania umiliły wszystkim tańce, piosenki oraz wesołe zabawy w kole. Swoje wejście, jak na Mikołaja przystało, rozpoczął niezawodnym Ho, Ho, Ho! Oprócz pełnego prezentów worka, św. Mikołaj przywiózł ze sobą dużo uśmiechu. Zdjęcia zrobione z Mikołajem, będą wspaniałą pamiątką tego spotkania. Dzień ten na długo pozostanie w pamięci wszystkich przedszkolaków. Był to dzień pełen radości i uśmiechu, który niewątpliwie wprowadził wszystkich w okres oczekiwania na upragnione Święta Bożego Narodzenia. Mikołaju dziękujemy i zapraszamy do nas za rok! Na zakończenie wszystkie dzieci otrzymały od Mikołaja to, na co najbardziej czekały, czyli prezenty.

MIKOŁAJKI W KLASIE ÓSMEJ....

Mikołajki w tym roku są nietypowe – jesteśmy w szkole online, nie spotykamy się bezpośrednio.... Mimo to, w klasie ósmej jak co roku odbyły się Mikołajki Klasowe. Znacznie różniły się od tych, które organizowaliśmy w poprzednich latach – kiedyś jeździliśmy do kina, robiliśmy dla siebie prezenty, w ubiegłym roku byliśmy na wspaniałym Rajdzie z Mikołajem... W tym roku na godzinie wychowawczej online obejrzelśmy wspólnie film pt.: „Cyrk motyli” (były słodkie przekąski jak w kinie... oczywiście we własnym zakresie), później wywiązała się ciekawa dyskusja dotycząca samooceny człowieka, poczucia własnej wartości i tego, co w życiu najważniejsze. Mikołajkowa godzina wychowawcza upłynęła bardzo szybko, w miłej, sympatycznej atmosferze, wprowadziła nas w przedświąteczny nastrój i pozwoliła choć na chwilę zapomnieć o obstrzeniach i ograniczeniach związanych z pandemią... A zdjęcia

mikołajkowe z poprzednich lat wzbudziły wspólne wspomnienia...

SP W ŻDANOWIE

„KOLORY NIEPODLEGŁOŚCI”

„Kolory Niepodległości” to konkurs plastyczny, którego organizatorem był Poseł na Sejm p. Tomasz Zieliński, Wojewoda Lubelski, Lubelski Kurator Oświaty oraz Kuratorium Oświaty w Lublinie Delegatura w Zamościu. Celem tego przedsięwzięcia było przede wszystkim wspieranie postaw patriotycznych i szacunku dla symboli narodowych. Chcąc wzbogacić w dzieciach umiłowanie do Ojczyzny oraz przybliżyć historię Polski podejmowane są przeróżne działania. Jednym z takich działań jest organizowanie konkursów plastycznych. Zachęczone przez swoje wychowawczynie przedszkolaki licznie przystąpiły do postawionego im zadania. Dzieci z wielkim zaangażowaniem i precyzją wykonały swoje prace. Pokazały swój talent plastyczny, który dostrzegła tegoroczna komisja konkursowa i przyznała I miejsce Kornelii Radlińskiej oraz III miejsce Wiktorii Wiśniewskiej. Warto dodać, że sukces jest tym większy, gdyż odbywał się na etapie powiatowym. Serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów! **Zespół wychowania przedszkolnego**

„SZKOŁA DO HYMNU!”

W ODDZIAŁACH PRZEDSZKOLNYCH

„Jeszcze Polska nie zginęła, kiedy my żyjemy...” Dzień 11 listopada to szczególna data dla każdego Polaka. Czcimy tego dnia bohaterstwo, waleczność i męstwo wszystkich Polaków, dzięki którym Polska po 123 latach niewoli wróciła na mapę Europy. Święto Niepodległości zajmuje ważne miejsce również w kalendarzu przedszkolnych świąt. Dzieci już od najmłodszych lat wychowane są w umiłowaniu do Ojczyzny i jej historii. Jedną z form świętowania rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości jest nauka szacunku do symboli narodowych. Dnia 10 listopada 2020 r. przedszkolaki z naszej szkoły włączyły się do ogólnopolskiej akcji „Szkoła do hymnu!”, która jest kontynuacją akcji MEN z 2019 r. i 2018 r. – „Rekord dla Niepodległej”. O godzinie 11.11 przedszkolaki odśpiewały cztery zwrotki „Mazurka Dąbrowskiego”. Ze względu na stan epidemiologiczny każda grupa odśpiewała hymn we własnym gronie. Mimo to było wzniosłe i wzruszające, ponieważ dzieci wyśpiewały słowa naszego hymnu z wielkim uczuciem, powagą i szacunkiem. Dały w ten sposób wyraz dumy z bycia Polakami. Chcąc podkreślić wagę Święta Niepodległości dzieci ze wszystkich grup przedszkolnych tego dnia przyszły ubrane na galowo. Wzięły też udział w wyjątkowych, patriotycznych zaję-

ciach, które utrwaliły ich wiedzę na temat symboli narodowych – godła, flagi, hymnu. Poznały ciekawostki historyczne o początkach państwa polskiego, oglądając zaproponowany filmik edukacyjny. Wsłuchwały się w słowa wiersza Władysława Bełzy „Katechizm polskiego dziecka”. Na zakończenie wykonały prace plastyczno-techniczne związane z polskimi symbolami narodowymi. **Zespół wychowania przedszkolnego**

„TOTUS TUUS”

To hasło tegorocznego Dnia Papieskiego, które w Kościele Katolickim w Polsce przeżywalimy 11 października 2020 r. w niedzielę przed rocznicą wyboru Karola Wojtyły na Stolicę Piotrową. Społeczność Szkoły Podstawowej w Żdanowie również uczciła pontyfikat Papieża Polaka. Uczniowie każdej klasy mieli za zadanie przygotowanie wiadomości o życiu i nauczaniu Jana Pawła II oraz wykonanie gazetek ściennych w klasach.

Uczniowie klasy IV, pod opieką pani Doroty Marczuk, przygotowali uroczystą akademię w swojej klasie jak również gazetkę ścienną oraz pokaz zdjęć i materiałów z życia Jana Pawła II. Na szczególną uwagę zasługiwało wspomnienie wizyty papieża w Zamościu utrwalone na fotografiach. Uczniowie innych klas na godzinach wychowawczych i lekcjach religii deklamowali wiersze, wyświetlali na ekranach teksty i obrazy poświęcone nauczaniu Jana Pawła II. Chociaż Ojca Świętego nie ma pośród nas, to wierzymy, że wciąż czuwa nad nami. Pozostawił po sobie coś, czego nikt nam nie odbierze.

FESTIWAL DYNI

W piątek 30 października w oddziałach przedszkolnych przy Szkole Podstawowej w Żdanowie świętowano dzień dyni. W tym dniu królował kolor pomarańczowy. Wszyscy wyglądali niezwykle uroczowo w niecodziennych, pięknych, dyniowych strojach. Dzieci brały udział w różnorodnych zabawach muzycznych – ruchowych. Było mnóstwo śmiechu i zabawnych konkurencji. Maluchy wykonały

również prace plastyczne nawiązujące do tematu dnia-dyni. Na zakończenie zajęć odbył się bal dyniowy. **Zespół wychowania przedszkolnego**

PASOWANIE NA UCZNIĄ

Ślubuję być dobrym Polakiem, dbać o dobre imię swojej klasy i szkoły. Będę uczyć się w szkole jak kochać Ojczyznę, jak dla niej pracować, kiedy urosnę. Będę starał się być dobrym kolegą, swym zachowaniem i nauką sprawiać radość rodzicom i nauczycielom – takie przyrzeczenie 21 października 2020 roku składali pierwszoklasiści uczęszczający do Szkoły Podstawowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Żdanowie. Dzieci z klasy pierwszej przygotowywały się do tej uroczystości od początku roku szkolnego pod okiem swojej wychowawczynie - pani Diany Luchowskiej. Uczyły się dzielnie wierszy, piosenek i wytrwale ćwiczyły podczas prób. Tego dnia panowała podniosła atmosfera. Dzieci ubrane w świąteczne stroje galowe,

piękna dekoracja hali sportowej, przygotowany sprzęt nagłaśniający – to wszystko po to, aby ślubowanie pierwszaków wypadło jak najbardziej uroczyste. Mali bohaterowie dnia przedstawili montaż słowno-muzyczny. Wzorowo zaprezentowali swoje umiejętności recytatorskie i wokalne. Odśpiewani hymn Polski oraz hymn szkoły. Publiczność nagrodziła dzielnych pierwszaków gromkimi brawami. Najważniejszym momentem uroczystości było złożenie przez dzieci uroczystego ślubowania na sztandar Szkoły oraz Pasowanie na Uczniów, którego dokonał Dyrektor Szkoły – pani Anna Kowalczyk. W ten sposób pierwszoklasiści zostali oficjalnie włączeni do grona Uczniów Szkoły Podstawowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Żdanowie. Ukoronowaniem aktu pasowania było wręczenie pamiątkowych dyplomów przez Panią Dyrektor oraz ciepłe i miłe słowa skierowane do pierwszoklasistów. Te ważne chwile utkwą w pamięci dzieci na zawsze. Na pewno Uczniowie będą starali się swoim zachowaniem i nauką sprawiać radość Rodzicom i Nauczycielom.

W KRAINIE BAŚNI**- DZIEŃ POSTACI Z BAJEK**

Dzień Postaci z Bajek jest doskonałą okazją do rozwijania zainteresowań czytelnicych wśród dzieci. Wartościowe książki kształcą w dzieciach odpowiednie postawy moralne, rozwijają dziecięcą fantazję, pamięć, bogacą słownictwo. Warto wybierać więc bajki, gdzie dobro zwycięża, a zło zostaje ukarane. 5 listopada dzieci z oddziałów przedszkolnych ze Szkoły Podstawowej w Żdanowie radośnie obchodzili Dzień Postaci z Bajek. Tego dnia, każdy z nas przyszedł do przedszkola ze swoją ulubioną książeczką. Podczas zajęć wykonywaliśmy zadania związane z bajkami. Rozwiązaliśmy zagadki, układaliśmy puzzle, rozpoznawaliśmy postacie, rekwizyty i tytuły znanych nam baśni. Kolorowaliśmy wybranych baśniowych bohaterów. Były muzyczne zgadywanki bajkowe, zabawy ruchowe oraz prezentacja dziecięcych bajkowych przebrań. Dzieci bardzo dobrze znają baśnie i świetnie radziły sobie z zadaniami. Było wesoło, a ten dzień dostarczył nam wiele pozytywnych emocji. W tym dniu przypominamy bajki, które są nieodzownym elementem każdego dzieciństwa. Wybrana data nie jest przypadkowa – jest to dzień urodzin jednego z największych twórców bajek – Walta Disney'a. **Zespół wychowania przedszkolnego**

WRÓŻBY ANDRZEJKOWE

Niegdyś wróżby andrzejkowe miały charakter wyłącznie matrymonialny i przeznaczane były tylko dla niezamężnych dziewcząt. Traktowano je bardzo poważnie, a wróżby odprawiano indywidualnie, w odosobnieniu. W czasach późniejszych przybrały formę zbiorową, organizowaną w grupach rówieśniczych panien na wydaniu. Obecnie wróżby andrzejkowe mają jedynie charakter dobrej zabawy. Nasze przedszkolaki również nie mogły pominąć tego jakże wyjątkowego święta. Andrzejkowe wróżby i czary to doskonała okazja do rozbudzania zainteresowań bogactwem i różnorodnością tradycji ludowych. Tego wyjątkowego dnia dzieci przeniósły się do świata czarów i magii, a „przedszkolne wróżki” – wychowawczynie przygotowały dla nich mnóstwo atrakcyjnych zabaw. Było losowanie imion partnerów w magicznych serduszkach i wrózenie z kwiatów. Przepowiednie dotyczyły również przyszłego zawodu oraz czekających nas w przyszłości niespodzianek. Atrakcją dnia okazał się jednak wyścig butów, który przysporzył dzieciom wiele emocji. Dzieci poprzez wspólne zabawy zapoznały się z tradycjami ludowymi i jeszcze bardziej zintegrowały się ze sobą. Wszystkie zabawy przeplatane były tańcami i słodkim poczęstunkiem. **Zespół wychowania przedszkolnego**

ANIOŁY, ANIOŁKI, ANIOŁECZKI

REGULAMIN XV EDYCJI KONKURSU PŁASTYCZNEGO POD PATRONATEM WÓJTA GMINY ZAMOŚĆ

ORGANIZATOR

Biblioteka Publiczna Gminy Zamość z/s w Mokrem, Mokre 116, 22-400 Zamość tel./fax. 84 6166564, mail – biblioteka.mokre@bpgz.pl

UCZESTNICY

- Uczestnikami konkursu mogą być przedszkolaki, uczniowie szkół podstawowych, ponadpodstawowych, osoby dorosłe oraz całe rodziny.
- Każdy uczestnik może zgłosić do konkursu jedną pracę.

TECHNIKA I FORMAT

- Na konkurs można złożyć prace wykonane w różnych technikach plastycznych z następujących materiałów: masa solna, glina, modelina, gips, mydło, drewno, papier, tkanina, metal, drut i itp.
- Organizatorzy oczekują prac przestrzennych, malarskich, rzeźb i płaskorzeźb.
- Prace z gliny muszą być wypalone, a z masy solnej i modeliny utrwalone poprzez utwardzenie.
- Format prac jest dowolny.

TEMAT

- Celem konkursu jest wykonanie pracy plastycznej przedstawiającej **postać Anioła**.
- Konkurs ma na celu upowszechnienie inicjatyw twórczych, stworzenie możliwości prezentacji prac osób uzdolnionych manualnie, kształtowanie i rozwijanie zainteresowań mniej znanymi technikami plastycznymi oraz kultywowanie tradycji związanych ze Świętami Bożego Narodzenia.

OPIS PRAC

- Każdy uczestnik powinien wypełnić oświadczenie – zgodę na przetwarzanie danych osobowych oraz metryczkę, która stanowi załącznik do niniejszego regulaminu i dołączyć ją w sposób trwały do pracy (niezbędne druki dostępne są na stronie <https://www.facebook.com/Biblioteka-Publiczna-w-Mokrem> oraz na stronie Internetowej <http://bibliotekamokre.pl/>).
- Metryczka powinna zawierać następujące dane: imię i nazwisko, wiek uczestnika konkursu, adres szkoły, telefon szkoły/nauczyciela lub opiekuna/uczestnika. Imię i nazwisko nauczyciela/opiekuna. Proszę wypełnić czytelnie!

TERMIN SKŁADANIA PRAC

- Prace należy złożyć w terminie do 31 grudnia 2020 r. w siedzibie Biblioteki Publicznej Gminy Zamość w Mokrem 116; 22-400 Zamość. Od poniedziałku do piątku w godz. od 9:00 do 17:00.

WYSTAWA I WRĘCZENIE NAGRÓD

- Autorzy najlepszych prac ocenionych przez komisję konkursową powołaną przez Dyrektora Biblioteki otrzymają nagrody rzeczowe i dyplomy.
- O terminie wystawy i wręczeniu nagród organizator poinformuje na stronie Internetowej Biblioteki, Gminy Zamość oraz Facebooku.

INFORMACJE DODATKOWE

- Prace nie będą odsyłane. Poprzez zgłoszenie prac na konkurs autorzy bezpłatnie przenoszą na organizatorów prawa autorskie (art. 50 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r.).
- Udział w konkursie jest równoznaczny z akceptacją regulaminu. Wyniki konkursu są ostateczne i nie przysługuje od nich odwołanie. Organizator zastrzega sobie prawo do zmian w regulaminie.
- Wszelkie dodatkowe informacje można uzyskać pod numerem telefonu: 84 616 65 64.

serdecznie zapraszamy
Dyrektor Biblioteki Publicznej
Gminy Zamość z/s w Mokrem

DZIECI LUBIĄ MISIE...

KONKURS Z MISIEM W ROLI GŁÓWNEJ ROZSTRZYGNIĘTY!

25 listopada br., z okazji Światowego Dnia Pluszowego Misia, Biblioteka Publiczna Gminy Zamość ogłosiła konkurs plastyczny adresowany do najmłodszych czytelników, pod hasłem „MÓJ PRZYJACIEL MIŚ”. Zadaniem uczestników konkursu było wykonanie pracy tematycznej w dowolnie wybranej przez siebie technice, a następnie przesłanie jej zdjęcia na adres organizatora. Konkurs został nagłośniony podczas transmitowanego na żywo spotkania

z Wiolettą Piasecką – autorką wielu publikacji dziecięcych, w tym przesympatycznej bajki o przygodach misia (ze znaczącym tytułem – „Miś”). Informację zarówno o spotkaniu, jak i zaplanowanym konkursie wyemitowało dodatkowo Katolickie Radio Zamość.

Spotkanie okazało się niezwykle podróżą w świat zabawek, wśród których ta jedna, najbardziej rozpoznawalna i najbardziej ceniona przez dzieci od wieków – pluszowy miś – opowiada historię pełną miłości i nadziei; historię, w której marzenie o ciepłym domku staje się dla jej bohatera realne.

Nie tylko treść bajki okazała się hitem tego spotkania. Już sam styl opowieści zaprezentowanej przez Panią Wiolettę (pełen gestów, kolorowych obrazków, ciekawych efektów intonacyjnych) bezapelacyjnie zaangażował emocjonalnie wszystkich

słuchaczy w losy przesympatycznego, zagubionego misia. Idealne wczucie się w rolę przez autorkę książeczki, co więcej uruchomienie w sobie spontaniczności dziecka, dało efekt perfekcyjnego wystąpienia teatralnego, a w dalszej kolejności uruchomiło wyobraźnię dzieci. To ostatnie osiągnięcie zaowocowało liczną ilością „MISIÓW” w naszej bibliotece!

W ramach facebookowego konkursu wpłynęły do nas łącznie 84 prace z misiem w roli głównej. Komisja konkursowa, w składzie Dyrektor Biblioteki Elżbieta Stankiewicz oraz Pracownicy Biblioteki, przyznała 33 nagrody główne. Wyróżnione misie zostały zamieszczone w galerii zdjęć na stronie bibliotekamokre.pl, jak również na Facebooku Biblioteki. Zapraszamy do obejrzenia foto-relacji!

Należy jeszcze wspomnieć, że w tym konkursie nie ma mowy o przegranej, czy wygranej – zaprezentowane w pracach misie zostały szczęśliwie uhonorowane w dniu ich święta, a każdy z ich wiernych przyjaciół (uczestników konkursu) otrzymał drobny nagrodę!

Wszystkim PRZYJACIOŁOM PLUSZOWEGO MISIA serdecznie gratulujemy kreatywności i życzymy grona samych wiernych przyjaciół wokół siebie! **BPGZ; bibliotekarz Anna Dubel**

INFORMACJA O FUNKCJONOWANIU BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ GMINY ZAMOŚĆ ORAZ JEJ FILII OD GRUDNIA 2020 DO ODWOŁANIA

W związku z kolejnymi zmianami dotyczącymi funkcjonowania bibliotek publicznych, informujemy, że od 1 grudnia 2020 roku Biblioteki Gminy Zamość wznawiają udostępnianie księgozbioru wraz z wolnym dostępem do półek. Jednocześnie zachęcamy do korzystania ze zdalnego zamawiania książek poprzez system biblioteczny lub telefoniczną rezerwację.

Godziny pracy biblioteki w Mokrem i jej filiach

	PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA
Mokre	8 - 16	9 - 17	9 - 17	9 - 17	9 - 17	8 - 14
Kalinowice	-	-	9 - 17	9 - 18	-	-
Lipisko	-	8 - 17	-	9 - 12	9 - 12	8 - 14
Płoskie	-	-	-	9 - 17	9 - 17	-
Sitaniec	9 - 18	-	-	-	9 - 17	8 - 14
Wysokie	-	9 - 18	-	9 - 17	-	8 - 14
Zawada	9 - 17	9 - 17	9 - 17	-	-	-
Żdanów	-	-	8 - 17	12:30 - 17	12:30 - 17	-

Jednocześnie przypominamy o konieczności zachowania zasad bezpieczeństwa podczas odwiedzin w Bibliotece. W razie pytań i wątpliwości: tel. 84 616 – 65 – 64, lub biblioteka.mokre@bpgz.pl

TERAPEUTYCZNA MOC NATURY I SZTUKI

ROZMOWA Z PANIĄ STEFANIĄ WÓJCIK

Stefania Wójcik – w arkana sztuki wprowadziło ją PLSP w Zamościu (kierunek konserwacja zabytków), następnie studia i dyplom na UMCS w Lublinie. Od 16 lat jest członkiem Polskiego Stowarzyszenia Plastyków. Prowadziła zajęcia na Uniwersytecie Trzeciego Wieku.

Pracuje w technice olejnej, akwareli, pasteli i batiku. Uczestniczy w wystawach indywidualnych i zbiorowych. Jej prace znajdują się w kolekcjach w wielu domach w kraju i za granicą.

Pani Stefania, proszę opowiedzieć o swoich artystycznych początkach. Czy malowała Pani od najmłodszych lat? Czy talent i zamiłowanie do sztuki odziedziczyła Pani po kimś z rodziny?

Maluję od dziecka/jak każdy maluch, a wszystko zaczęło się od moich zachwytołów, które chyba wyssałam z mlekiem matki. Mama też potrafiła się zachwycać kolorami zachodzącego słońca, zapachem kwiatów czy kobiercem wiosennej łąki. Myślę, że zaciekawienie sztuką i malarstwem zaczęło się od tego, że tato za jakąś pomoc jako zapłatę otrzymał kilka obrazów od znajomych, którzy dostawali paczki amerykańskie. Wtedy w Polsce takie obrazy były nieosiągalne. Do dziś mam zachowany oleodruk w pracowni, choć to nawet nie było malarstwo na płótnie. Ale pokłamałam bakcyła tego, co piękne.

Jaką drogę przeszła Pani jako artystka od początku twórczości do chwili obecnej?

Moja droga do sztuki prowadziła przez liceum plastyczne, potem studia. Na kilka lat zawiesiłam malowanie, bo nie miałam warunków – małe dzieci i maleńkie mieszkanie. A młodszą córeczką była uczulona na terpentynę. Kiedyś sławny malarz widząc moje malowanie w Kazimierzu nad Wisłą powiedział tak: „widzę duży potencjał i ogromną wrażliwość, ale wy kobiety rzadko kiedy będziecie w tym dobre, bo poświęcacie się dzieciom, rodzinie itd.” Ziarno prawdy w tym jest.

Ale wracając do tworzenia – potem malowałam na zamówienia, dla tzw. „chleba”. Gdy zaproszono mnie do Klubu Plastyka w Lublinie zgodziłam się po namyśle i zaczęłam wyjeżdżać na plenery krajowe i międzynarodowe. To pozwoliło mi na potwierdzenie, że bardzo się zatrzymałam w swoim hobby. Ale moja pasja trwała i postanowiłam kontynuować, bo dzieci już były większe. To mi dawało radość tworzenia, ale też świadomość, że mam nadal duże braki. Trzeba ciągle rozwoju, poznawania – malarstwo to nieskończoność. Ciągle odkrywam coś nowego. Tak jak z poezją, którą tworzę do szuflady, choć kilka utworów było zamieszczonych w publikacjach Stowarzyszenia Nauczycieli Plastyków. Cenię w sztuce piękno,

delikatność, warsztat czyli mistrzostwo i to coś, co sprawia, że nam ten, a nie inny obraz zapisał się w pamięci.

Jak scharakteryzuje Pani swoją twórczość?

Moja twórczość malarska nie jest ani nowatorska, ani awangardowa. To konserwatywne umiłowanie natury, którą ofiarował człowiekowi Bóg, a jest tak piękna. Zachwycają mnie pola usiane krwistoczerwonymi makami, łąny kołyszających zbóż, bławaty wśród żyta, czy potacie piaszczystych zbocz sosnowych, pachnących żywicą lasów. Purpurowe niebo ze smugami pomarańcza, przetykane fioletem czy złotem. Aksamit granatu nieba upstrzonego srebrem gwiazd... – czyż to nie jest niesamowite? Tylko że współczesny człowiek zabiegany, otumaniony codziennością i techniką w galopującym tempie ma chwilę by się zatrzymać? By refleksyjnie spojrzeć wokół i zachwycić się? A to przecież daje wyciszenie, spokój i przeradza się w pogodę ducha. Kontemplacja natury daje dystans i uczy tak potrzebnej pokory wobec życia, relacji z innymi czy przemijania. Moje malarstwo nie jest może odkrywczym, nie szokującym, nie filozoficznym, brutalnym, czy agresywnym jak tendencje współczesne, ale cieszy się kolorem, emanuje witalnością i zachwytem nad naturą.

Jakiego artystę cenisz najbardziej? Czy jakiś nurt w sztuce malarstwa jest Ci szczególnie bliski?

Będąc w Paryżu w muzeum d'Orsay czy zwiedzając muzea włoskie zachwylił mnie impresjonizm, ale też malarstwo klasyczne. Podziwiam Chełmońskiego, Szyszkina, Courbetta i wielu innych. Ale mam świadomość, że to są mistrzowie, do których jak do kosmosu nie dam rady się zbliżyć.

Patrząc na Pani prace można powiedzieć, że odnalazła Pani swój styl, w którym czuje się dobrze. W Pani obrazach przewijają się motywy kwiatów, krajobrazy, pejzaże. Czy Twoje malarstwo od zawsze było związane z naturą?

Mam swój styl jak ktoś określił „ciepły, kobiece spojrzenie i coś z kolorystów polskich”. Moje obrazy zostały nabyte i znajdują się w kolekcjach za granicą, tj. w Belgii, Hiszpanii, Holandii, W-Brytanii, Niemczech, USA, Kanadzie, a nawet Australii i jak mi powiedziano „emanują ciepłem, polskimi klimatami i optymizmem”, a tego każdemu potrzeba. Być może tak jest, ale samego siebie najtrudniej obiektywnie ocenić. Nawet gdyby ktoś

bardzo krytycznie recenzował to co tworzę, to i tak będę malować, bo ja to mam we krwi i lubię. Z malowaniem jak z ogrodem. Jeden sieje i uwielbia maczki czy nagietki, zaś drugi w odwrotną stronę – nie cierpi ich, tylko szlachetne róże i majestatyczne malwy. I do brze bo różnorodność jest potrzebna.

Co pobudza Twoją kreatywność?

Moją kreatywność pobudza obserwacja świata fauny, flory i w ogóle otaczającego świata. To materializuje się w natchnienie i tylko krok, by sięgnąć po pędzel... Z otaczającej mnie rzeczywistości czerpię inspirację, światło, bogactwo barw i przetwarzam na swój własny specyficzny język malarski. Smakuję barwy jak ktoś kiedyś powiedział, że „jestem spadkobierczynią kolorystów”. Poprzez takie spotkania z naturą i sztuką pogłębiam znajomość przyrody, siebie i otaczającego świata. Uzmysławiam sobie, że chcę wnieść w swoje obrazy ten świat i duży ładunek pozytywnych emocji, które są wraz z radością tworzenia. Niech więc te pozytywne emocje emanują z płócien do Państwa i ocieplają otoczenie w pochmurne, mroczne jesienne dni.

Proszę uchylić rąbek tajemnicy – jak powstają obrazy? Czy do procesu twórczego przygotowuje się Pani jako specjalnie?

Moje obrazy powstają zależnie od możliwości czasowych, tj. w pracowni, w plenerze, w ogródku, który wreszcie wymarzony mam, nocą choć oświetlenie nie sprzyja malowaniu, nawet podczas szkoleń lubię zaszywać się i tworzyć niekoniecznie tematy realistyczne, tylko abstrakcje.

Pamiętasz swój pierwszy sprzedany obraz?

Pierwszy obraz sprzedałam gdy byłam w liceum. Szłam z koleżankami artystkami ulicą i obraz był mokry, więc nie zakryty. Zobaczył to przechodzień i powiedział „muszę to mieć” (choć namalowałam go na zaliczenie). I sprzedałam, było krucho z pieniędzmi, a pan bardzo nalegał.

Czy miewa Pani jako artystka chwile wątplenia w sobie, w swój talent?

Czasem wątpię w swój styl, gdy widzę jakie trendy pojawiają się w sztuce, ale styl wpływa z wnętrza człowieka, z jego duszy. I można malować w inny sposób, ale to będzie dysonans choć nie znaczy, że będzie gorsze. Moje akwarele były nagradzane na konkursach ogólnopolskich i wg asystenta ASP L. Waberskiego są bardzo dobre, ale częściej zamawiają ludzie obrazy olejne. Więc takie maluję.

Wielu artystów z całych sił dąży do bycia rozpoznawalnym, pragnie sławy. Czy Pani także uważa, że sukces komercyjny jest wyznacznikiem satysfakcji dla artysty, czy

ślyne powiedzenie „sztuka dla sztuki” nie wystarczy? Jak to jest w Pani przypadku? Nie zależy mi na sławie bo wiem, że to jest nieosiągalne i złudne. Owszem przyjemnie mi jak widzę, że sprzedany obraz bardzo się komuś podoba i nim się cieszy lub po jakimś czasie dzwoni i zamawia dla siebie lub na prezent następny; albo mówi, że mój obraz daje mu radość, gdy na niego patrzy. Kiedyś Pani chorująca na raka zamówiła sobie tematykę religijną, konkretnie wizerunek Matki Boskiej Zielnej – piękny temat Maryja taka subtelna, eteryczna w tiulowej, zwiewnej, błękitnej sukni, wśród kwitnącej łąki i mnóstwo ziół. Bogu dzięki udał się znakomicie. Po kilku miesiącach nabywczyni tego obrazu dzwoni i mówi, że obraz daje jej nadzieję i siłę by wstawać z łóżka. Pani na szczęście żyje choć wiem, że to nie siła obrazu, ale wiara! Nie będę się jednak sprzeczać z naukowcami, którzy stwierdzili, że moc uzdrowicielska w pewnym stopniu drzemie w art-terapii.

Często w ramach organizowanych spotkań autorskich w naszej bibliotece czytelnicy słyszą budujące słowa, że tak naprawdę nigdy nie jest za późno, aby zacząć realizować swoją pasję i marzenia; że każdy może odkryć w sobie talent. Czy malarstwo jest dla każdego?

Zawsze jest pora czy to dzieciństwo, czy emerytura. Jeśli ktoś lubi i sprawia mu to radość, pociechę, czy miło wypełnia czas – niech maluje. Prowadziłam warsztaty dla seniorów i miło wspominałam, amatorzy wolnego czasu też. Malarstwo nie musi być przyjemnością dla każdego, to po prostu trzeba lubić. Słowem – nic na siłę.

Czy realizując się w roli artystki przyświeca Pani jakieś naczelną motto życiowe?

Moje życiowe motto: Każdym swoim gestem, słowem i kolorem dziękuję Bogu za zdolności i to, że w naturze, którą nam dał istnieje źródło energii i radości. Moja tęsknota za pięknem to dowód miłości do Boga. Łatwiej bowiem dostrzegamy miłość Boga w pięknie kwiatów i szumie fal, niż w tłumie i zgietku. A mam za co dziękować Bogu, bo będąc dzieckiem/12 lat/miałam wypadek. Podczas pomocy mamie moje ręce wciągnięte maszyna do młócenia. Były straszne potłamane i pocięte. Żyję, bo mogło mnie całą wciągnąć i cudem ocalałam, choć nie wszystkie palce są sprawne. Jest mi trudniej, ale maluję i jestem szczęśliwa!

W Bibliotece Publicznej Gminy Zamość z/s w Mokrem gościmy Stefanię Wójcik już po raz drugi. Wystawę można było podziwiać również w Gminnym Ośrodku Kultury w Wysokiem. Jak ocenia Pani tę współpracę?

Sentyment do Zamościa towarzyszy mojej drodze artystycznej od wielu lat, gdyż w tym uroczym mieście kończyłam PLSP. Zateśniłam po wielu latach i zaowocowało to tym, że swoje kroki skierowałam do biblioteki w Mokrem. Dzięki otwartości Pani Dyrektor Elżbiety Stankiewicz i jej życzliwego personelu, odbyła się pierwsza w tej instytucji wystawa mojego malarstwa. Motywy kwiatowe i pejzaże wkomponowały się wówczas, jako ubogacające tło do Święta Dnia Kobiet. Chcę napomnieć, że zapoznając się z ofertą, pomysłami tej placówki, byłam mile zaskoczona, jak wielką rolę kulturotwórczą może odgrywać w środowisku biblioteka. Na tym nie poprzestaliśmy i po trzech latach druga, nowa wystawa, ponownie zagościła i była równie życzliwie przyjęta. Mimo ograniczającej pandemii Pani Anna Dubel stworzyła znakomitą prezentację w formie wystawy online, którą mogli oglądać nie tylko miejscowi czytelnicy, ale również internauci. Jako wieloletni nauczyciel mam świadomość, jak wielką rolę odgrywa taka szeroko zakrojona działalność biblioteki – nie tylko podnosząca poziom czytelnictwa, ale równocześnie wpływająca na wszechstronny rozwój dzieci, młodzieży i dorosłych (wszak z tego korzysta cała lokalna społeczność). Sama zainteresowałam i myślę, że dzięki wielu staraniom przyczyniłam się do tego, iż 7-8 lat temu nie zlikwidowano Biblioteki Pedagogicznej w moim mieście.

Korzystając z okazji chciałam także podziękować Panu Edwardowi Osiewiczowi, dzięki jego zaangażowaniu miałam przyjemność również dwukrotnie prezentować swoje hobby w Gminnym Ośrodku Kultury w Wysokiem (Gminy Zamość). Ale to nie koniec podróży z wystawami po „Ziemie Zamojskiej”, rok 2020 to kolejna owocna współpraca oraz kolejna prezentacja mojej twórczości w tym ośrodku.

Widać namacalnie, że te tereny i ludzie tam pracujący są wspaniałymi, godnymi kontynuatorami działalności prekursora kultury wielkiego rodu Zamojskich.

Na koniec proszę dokończyć zdanie: „Sztukę kocham za ...”

Sztukę kocham za to, że jest w moim życiu.

“Artysta jest zbiornikiem wzruszeń pochodzących zewsząd; z nieba, z ziemi, z kawałka papieru, z przechodzącej postaci, z pajęczyny” (Pablo Picasso) – Pani Stefania bardzo dziękuję, że zechciała Pani poświęcić dla nas swój czas i odpowiedzieć na kilka pytań. Życzę Pani jako artystce, która wyjątkowo potrafi wzruszać (jak widać nie tylko malarsko, ale również słowem), aby Pani zbiory nieprzerwanie cieszyły kolejnych odbiorców!

BPGZ: oprac. bibliotekarz Anna Dubel

SŁOWA PĘDZLEM MALOWANE

Biblioteka Publiczna Gminy Zamość z/s w Mokrem przeprowadziła XII-tą już Edycję Konkursu Plastycznego "POEZJA i BAJKA SŁOWEM i PĘDZLEM MALOWANA" (pod patronatem Wójta Gminy Zamość), definitywnie najtrudniejszą z dotychczasowych. Ze względu na ograniczenia epidemiologiczne i wynikające z nich utrudnienia, do udziału w konkursie zdecydowały się przystąpić dokładnie 44 osoby. Uczestnikami, którzy zdominowali edycję roku 2020, były dzieci w przedziale wiekowym 5-10 lat, a więc zgodnie z regulaminem kwalifikujące się do kategorii: oddział przedszkolny – kl. 0, kl. I – III, kl. IV – VI. Do konkursu przystąpili między innymi uczniowie Szkół Podstawowych z terenów Gminy Zamość: SP w Białowoli, SP w Lipsku, SP w Wólce Wieprzeckiej, SP w Zawadzie oraz dzieci z Zamościa działające przy Młodzieżowym Domu Kultury. Tegoroczni odkrywcy literatury wykonali prace inspirowane wybranym tekstem dowolnego poety polskiego, nawiązujące do tematów przewodnich: 100 – lecie uro-

dzin Papieża Jana Pawła II, 30 lat Samorządności w Polsce oraz okrągłej setnej rocznicy Bitwy pod Komarowem. Tematy niełatwe, ale jak się to mówi – dla chcącego nic trudnego!

Cieszymy się, że obecne obostrzenia nie stały się barierą dla waszej kreatywności! Gratulujemy i z przyjemnością ogłaszamy wyniki tych plastycznych zmagania. I tak komisja konkursowa, w warunkach zgodnych z zasadami bezpieczeństwa sanitarnego, w składzie: nauczycielka-plastyk Anna Chabros oraz Dyrektor Biblioteki Elżbieta Stankiewicz, oceniła nadesłane prace przyznając 29 nagród. Osoby, które zajęły miejsca od 1 do 3 oraz wyróżnione otrzymały dyplomy sygnowane własnoręcznym podpisem Wójta Gminy Zamość Ryszarda Gliwińskiego i Dyrektora Biblioteki, a także nagrody rzeczowe. Doceniając jednak inicjatywę wszystkich uczestników, w tym także trudnym czasie, biblioteka wręczyła drobne nagrody także za sam udział.

Tym razem nie było możliwości spotkać się wspólnie w celu uroczystego rozstrzy-

gnięcia konkursu "POEZJA i BAJKA...", sam odbiór nagród miał charakter indywidualny lub za pośrednictwem opiekunów nadesłanych prac (za to zaangażowanie serdecznie dziękujemy nauczycielom oraz prowadzącym warsztaty plastyczne). Udało nam się pstryknąć i uwiecznić jedynie pojedynczych laureatów podczas odbioru nagród. Zarówno te fotografie, jak i zdjęcia prac tegorocznej edycji konkursu promującego czytelnictwo wśród najmłodszych, dalej młodzieży – zostały opublikowane na Facebooku i stronie www naszej biblioteki. Serdecznie zachęcamy do obejrzenia foto-relacji online. A teraz najważniejsze, czyli wyniki:

Kategoria 5 i 6-latków: Naworol Aleksandra (I miejsce), Stachurski Jakub (II miejsce), Bondyra Maja (III miejsce), Kukiełka Nadia (III miejsce) oraz wyróżnienia: Lupa Aleksandra, Tarajko Hanna, Wróbel Kinga.

Kategoria kl. I – III: Ścibak Przemysław (I miejsce), Naworol Oliwia (II miejsce), Szweczek Amelia (II miejsce), Szyport Kornelia (II miejsce), Bondyra Maksymilian (III miejsce) oraz wyróżnienia: Bednarz Klaudia, Czop Milena, Gryglas Layla, Krukowska Julia, Kukiełka Nikola, Kuźma Weronika, Łyś Nikola, Pakuła Krystian, Rybak Hubert, Starek Michał, Ścirka Paulina, Wiśniewski Kornel.

Kategoria kl. IV – VI: Brodaczevska Lena (I miejsce), Gajak Michał (II miejsce) oraz wyróżnienia: Cisek Dawid, Gęśla Barbara, Głowacka Kinga.

Gratulujemy i już teraz zachęcamy do wzięcia udziału w kolejnej XIII-tej odsłonie POEZJI i BAJKI malowanej SŁOWEM i PĘDZLEM. Nie będąc przesadnym, na przyszłoroczną edycję życzymy sobie i Wam również kreatywnej oraz inspirującej pracy!

BPGZ; bibliotekarz Anna Dubel

WYPRAWKA CZYTELNICZA NA DOBRY CZYTELNICZY START

ODBIERZ KSIĄŻKĘ W PREZENCIE – Biblioteka Publiczna Gminy Zamość z/s w Mokrem i jej filie zapraszają dzieci w wieku 3-6 lat do udziału w projekcie „Mała książka – wielki człowiek”. Każde dziecko spełniające kryterium wiekowe, które

przyjdzie do biblioteki, otrzyma w prezencie wyjątkową Wyprawkę Czytelniczą, a w niej wyjątkową książkę „Pierwsze czytanki dla...”, a także Kartę Matego Czytelnika. Za każdą wizytę w bibliotece, zakończoną wypożyczeniem minimum jednej

książki z księgozbioru dziecięcego, Mały Czytelnik otrzyma naklejkę, a po zebraniu dziesięciu zostanie uhonorowany imiennym dyplomem potwierdzającym jego czytelnicze zainteresowania. Udział w projekcie jest całkowicie bezpłatny!!!

NA SPORTOWO : ŚWIĄTECZNY TURNIEJ SUCHOWICZTEAM Z MIKOŁAJEM

Około 30 zawodniczek i zawodników Uczniowskiego Klubu Sportowego „Azymut” Siedliska, w dniu 5 grudnia br., uczestniczyło w treningu i minizawodach w biegu na orientację. Zawody i spotkanie z Mikołajem odbyło się na terenie krasnobrodzkich lasów. Uczestnicy rywalizowali na dwu trasach: A dla najmłodszych i B dla starszych. Na trasie pierwszej najlepsze czasy osiągnęli w kolejności: Karolina Kardasz, Kacper Kość i Jakub Halinowski. Trasę trudniejszą najszybciej przebiegli: w kategorii chłopców: Kacper Swatowski, Daniel Bekier, Sebastian Bojko, w kategorii dziewcząt: Oliwia Sudak, Marta Sierkowska, Anna Sarzyńska. Na mecie biegu na uczestników czekała gorąca herbata i prezenty od Mikołaja.

Tego samego dnia młode siatkarki UKS „Azymut” wywalczyły puchar za III miejsce, uczestnicząc w Mikołajkowym Turnieju o Puchar Prezydenta Miasta Zamość. Gratulacje!

Więcej informacji o działalności klubu i kolejnych treningach siatkarek i orientalistów znajduje się na stronie internetowej klubu www.azymutsiedliska.cba. Zapraszamy. Na podstawie przestanych informacji GOK KC

Pamiętkowe zdjęcie uczestniczek turnieju z Mikołajem

4 grudnia w hali SP Żdanów, jak co roku, Zarząd Stowarzyszenia UKP Suchowiczteam zorganizował wewnętrzny turniej dla zawodniczek klubu. W zawodach wzięły udział 34 dziewczęta – orliczki, młodziczki, juniorki. Turniej mógł się odbyć dzięki wsparciu Samorządu Gminy Zamość i Hurtowni AZET w Zamościu. W związku z ograniczeniami spowodowanymi pandemią, rywalizacja przebiegała bez udziału

publiczności z zachowaniem obostrzeń. Wśród najmłodszej grupy najskuteczniejszym zespołem okazał się skład: Nicole Serafin, Karolina Sierkowska i Basia Żelchowska, w grupie starszej – Oliwia Bzówka, Maja Petryk, Jagoda Mroczek i Jagoda Wróbel. Wszystkie uczestniczki zostały obdarowane podarkami przez Św. Mikołaja, natomiast medale i statuetki wręczył prezes Zarządu Marcin Siekierda.

„ANDRZEJKI” NA SPORTOWO

Reprezentacja UKS „Azymut”

W ostatnią niedzielę listopada br. młodzi sportowcy UKS Azymut Siedliska uczestniczyli w „Andrzejkowym Biegu na Orientację”, który został zorganizowany przez Klub Uczelniany AZS UMCS Lublin. Zawody zostały przeprowadzone w lesie koło Nałęczowa. Mimo lekkiego przymrozku oraz ośnieżonych dróg, które utrudniały, szczególnie najmłodszym, orientację w terenie, wszystkim uczestnikom udało się zakończyć bieg w limicie czasu. Na mecie biegu na każdego zawodnika czekała gorąca herbata, a w oczekiwaniu na podsumowanie zawodów był czas na zabawy na pierwszym tej jesieni śniegu. Spośród zawodników Azymutu miejsca na podium

w poszczególnych kategoriach wywalczyli: K10: I miejsce – Karolina Kardasz, II miejsce – Karolina Sierkowska; K14: I miejsce – Ewelina Bożek, II miejsce – Oliwia Sudak; III miejsce – Izabela Dobromilska; M10: II miejsce – Bartłomiej Paruch; III miejsce – Kamil Matwiejczuk; M12: II miejsce – Jakub Kiersztyn, III miejsce – Krystian Kość; M14: I miejsce – Daniel Bekier, II miejsce – Jakub Kardasz, III miejsce – Marcin Mnich; M16: II miejsce – Kacper Swatowski; kategoria open: I miejsce – Marlena Czerwień. Więcej informacji o zawodach i działalności klubu na stronie internetowej www.azymutsiedliska.cba.pl. Na podstawie przestanych informacji GOK KC

GRYF MA SIĘ DOBRZE !!!

Z Tomaszem Bondyrą, prezesem Stowarzyszenia Turystyczno-Sportowego GRYF Gmina Zamość, o działalności klubu, popularyzacji piłki nożnej, modernizacji stadionu w Zawadzie, certyfikacji PZPN, pozyskaniu środków zewnętrznych i przyszłorocznym jubileuszu rozmawiał Konrad Węgrzyn (www.gryfgminazamosc.pl).

Konrad Węgrzyn (KW): W listopadzie oddano do użytku wyremontowany stadion gminny w Zawadzie, na którym STS GRYF trenuje swoich podopiecznych. Jakie prace wykonano i od kiedy będzie można rozgrywać spotkania piłkarskie na obiekcie?

Tomasz Bondyra (TB): Tak, samorząd Gminy Zamość zakończył już drugi etap modernizacji stadionu. W ramach zadania Gmina sfinansowała z własnych środków i unijnej dotacji przebudowę boiska piłkarskiego oraz instalację oświetlenia na masztach. Ponadto, wykonano trybunę terenową, trybuny dla kibiców oraz wiaty dla zawodników. Na budynku klubowym zainstalowano panele fotowoltaiczne. Pozostało kilka drobnych prac do wykonania, m.in. płotek oddzielający trybuny od boiska. Mam nadzieję, że po pozytywnej weryfikacji stadionu przez OZPN samorząd gminny umożliwi nam od rundy wiosennej w 2021 r. rozgrywanie meczów w Zawadzie.

KW: Drużyna seniorów ma za sobą rozegraną pierwszą rundę w historii klubu w IV Lidze. Jak, jako prezes klubu, ocenia Pan ten okres pod względem organizacyjnym i sportowym? Czy założone cele na ten czas zostały zrealizowane?

TB: Jeśli chodzi o sprawy organizacyjne to, ze względu na w/w budowę, mecze w roli gospodarza rozgrywalismy na stadionie w Szczepieszynie. Pomyślnie przebrnęliśmy przez system licencyjny więc uważam, że jako Zarząd sportowaliśmy zadaniu. Natomiast jeśli chodzi o aspekt sportowy, to czuję lekki niedosyt, ponieważ gdyby nie passa porażek, która nam się przytrafiła, nasz dorobek punktowy byłby większy. Musimy się dobrze przygotować do rundy wiosennej i wygrać od początku, aby zachować status czwartoligowca. Jeśli chodzi o realizację celów, to cel jest jeden: utrzymanie się w IV Lidze, a jesteśmy dopiero w połowie drogi.

KW: Pod koniec poprzedniego roku klub otrzymał z Polskiego Związku Piłki Nożnej certyfikację, którą rozpoczęto realizować wraz z początkiem obecnego roku. Co się mieści w jej ramach? Czy STS GRYF Gmina

Zamość spełnia wszystkie obowiązki nakładane przez związek i realizuje je zgodnie z wyznaczonymi kryteriami?

TB: Klub nasz pomyślnie przeszedł weryfikację i otrzymał certyfikację PZPN na poziomie brązowym. Program wymusza na szkółkach m.in. zatrudnienie odpowiednio wykwalifikowanej kadry szkoleniowej, zadbanie o infrastrukturę i sprzęt treningowy czy pracę zgodnie z obranym programem szkolenia. Wszystko po to, by dbać o rozwój kandydatów i kandydatek na piłkarzy, a także by zmaksymalizować ich szanse na dojście do poziomu profesjonalnego.

W tym roku mieliśmy 4 kontrole z PZPN i otrzymaliśmy pozytywną ocenę. To dowód, że praca z dziećmi w akademii GRYF odbywa się zgodnie z najwyższymi standardami. Nadmienię, że w tym roku pozytywnie przeszło go 390 podmiotów w skali kraju. Z kolei, w efekcie jego negatywnej oceny, certyfikaty odebrano 166 szkółkom.

KW: Poza certyfikatem, nowością jest również program FIO, a więc Fundusz Inicjatyw Obywatelskich. Czym jest ten fundusz, jakich inicjatyw dotyczy, jaki jest jego cel? O jakim budzecie jest tu mowa?

TB: Stowarzyszenie nasze w tym roku realizuje projekt „Ze Sportem ku zmianom” w ramach Programu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich (FIO) na lata 2014-2020, organizowanego przez Narodowy Instytut Wolności Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. Jego głównym celem jest zwiększenie zaangażowania mieszkańców na rzecz upowszechniania kultury fizycznej i sportu, rozwijania kompetencji społecznych, tworzenie długofalowej współpracy poprzez działania aktywizacyjne, rekreacyjne i edukacyjne, przyczyniające się do wzrostu zaangażowania w działania organizacji pozarządowych i inicjatywy lokalne. Beneficjentami projektu są mieszkańcy Gminy Zamość, a w szczególności dzieci i młodzież, oraz kobiety i mężczyźni w wieku aktywności zawodowej, a także seniorzy. Dla dzieci i młodzieży prowadzono warsztaty edukacyjno-wzmacniające „Fair-Play”, pole-

gające na systematycznym stacjonarnym prowadzeniu zajęć sportowych w miejscowościach naszej Gminy. Warsztaty wzmacniająco-aktywizujące dla kobiet pn. „Kobieta Silna, bo aktywna” obejmowały ćwiczenia typu fitness, wzmacniające kondycję fizyczną i psychiczną oraz ćwiczenia skutecznej samoobrony przed aktami przemocy fizycznej i psychicznej. Mężczyźni uczestniczyli w warsztatach aktywizująco-usprawniających „Skuteczny i zaangażowany”, wzmacniających aktywność i wydolność fizyczną, zwiększających świadomość w obszarze znaczenia kultury fizycznej i sportu powszechnego dla rozwoju człowieka, a także w zajęciach z technik regeneracyjnych i psychologicznych. Projekt był realizowany do końca listopada, a jego wartość to kwota 120 000 zł.

KW: W tym roku przypada 30. rocznica przywrócenia w Polsce samorządu terytorialnego, w tym samorządów gminnych. Jak, jako prezes GRYF'a, ocenia Pan współpracę na odcinku klub – Gmina?

TB: Uważam, że współpraca z samorządem Gminy Zamość układa się bardzo dobrze na wielu płaszczyznach. Jako stowarzyszenie staramy się realizować zadania zgodnie z założeniami Gminy w obszarze kulturalno-sportowym, czego przykładem jest realizacja programu FIO. Najważniejszym celem jest zdrowie mieszkańców naszej Gminy, a my poprzez swoje działania chcemy zachęcać ludzi do aktywności fizycznej w każdym wieku. Samorząd Gminy Zamość stworzył bardzo dobre warunki do realizacji zadań. Mam tu na myśli bardzo dobrą bazę sportową (gminny stadion w Zawadzie, kompleks boisk ORLIK w Żdanowie, szkolne hale sportowe) oraz pomoc finansową w ramach programów dotacyjnych. Korzystając, pragnę podziękować za zaufanie, wszelką pomoc i wsparcie, jaką nasze stowarzyszenie otrzymuje od samorządu i jednostek samorządowych naszej Gminy.

KW: Czy sytuacja w związku z epidemią Covid-19 miała wpływ na funkcjonowanie klubu?

TB: Oczywiście, miało to swoje odzwierciedlenie w organizacji pracy klubu. Cały czas musieliśmy aktualizować kalendarz działań ze względu na obostrzenia (brak

możliwości prowadzenia zajęć, zamknięte hale, boiska), a przy tym musieliśmy realizować zadania w ramach dotacji z Gminy Zamość, Ministerstwa Sportu i programu FIO. Wymagało to dużo pracy i zaangażowania wielu osób, aby sprostać zadaniom w nowej sytuacji. Siłą napędową byli nasi zawodnicy i ich rodzice, którzy prosili, abyśmy cały czas prowadzili zajęcia, pomimo zamknięcia szkół.

KW: Jednak pomimo czasowego lockdownu wszystkie grupy STS GRYF uczestniczyły w turniejach i rozgrywały swoje mecze w ligach. Jak ocenia Pan ten kończący się rok pod względem sportowym i organizacyjnym? Czy jest Pan zadowolony z osiągnięć i drogi jaką podąża klub?

TB: Podsumowując, uważam, że był to rok GRYFA w każdym aspekcie. Jeśli chodzi o aspekt sportowy – historyczny awans seniorów do IV Ligi, rozwój akademii Gryf – system certyfikacji, udział w turniejach i rywalizacja z mocnymi drużynami (Rzeszów, Krosno), udział w obozach sportowych (Sanok, Dębica), w miesiącach wakacyjnych prowadziliśmy za-

jęcia w 10 miejscowościach naszej Gminy 2 razy w tygodniu dla dzieci i młodzieży, prowadzenie amatorskiej ligi orlika. Jeśli chodzi o względy organizacyjne to rok pełen wyzwań logistycznych związanych z pracami budowlanymi na zawadzkim stadionie i realizacją programów dotacyjnych. Cieszy fakt, że mamy do dyspozycji zmodernizowany stadion w Zawadzie, który razem z trawiastym boiskiem w Żdanowie pozwoli nam dalej rozwijać skrzydła. Jako prezes jestem zadowolony, że nasz budżet został odpowiednio zbilansowany, tzn., że wsparcie samorządu Gminy to część składowa (69%), a nie pełne finansowanie zadań. Mam nadzieję, że rok zamknijemy jeszcze jednym sukcesem – podpisaniem umowy partnerskiej z akademią klubu ekstraklasy. Jeśli popatrzeć na drogę, jaką przebył GRYF od 2011 roku, to uważam, że trudne decyzje, które wtedy podejmował Wójt Ryszard Gliwiński, i zaufanie, jakim nas obdarzono, obroniły się. Dziś GRYF to marka na piłkarskiej mapie Lubelszczyzny – to 7 drużyn i ponad 150 aktywnych dzieci i młodzieży. Zdaje so-

bie sprawę, że na przestrzeni tych 10 lat były błędy i jako cała organizacja musimy pracować jeszcze mocniej, i na bazie już zdobytego doświadczenia rozwijać się jeszcze bardziej, aby sprostać dzisiejszym wymaganiom.

KW: W takim razie, jakie są plany klubu na najbliższy 2021 rok, w którym GRYF będzie świętował swój ważny jubileusz? Czy jest przewidziana organizacja wydarzenia, które to uczci?

TB: Mamy kilka pomysłów na uczczenie 10-lecia istnienia naszego stowarzyszenia, niemniej jednak stan epidemii w kraju wymusza na nas pewne korekty. Chcielibyśmy połączyć obchody tego jubileuszu z turniejem im. Jana Wojtaszka oraz oficjalnym otwarciem zmodernizowanego przez Gminę stadionu. Na tę chwilę za wcześnie na konkrety, nie uzgadnialiśmy tego jeszcze z Wójtem Gminy. Jeśli będzie znany szczegółowy plan, oczywiście prześlemy go do publicznej wiadomości. Póki co, życzę wszystkim Wesołych Świąt i Szczęśliwego Nowego Roku.

ZNÓW NA PODIUM

TURNIEJ PROFBUD ARENA CUP

Uczestnicy Mistrzostw Samorządowców

29 listopada 2020 roku, w hali sportowej w Sitańcu, odbyły się XIII Mistrzostwa w Halowej Piłce Nożnej LZS Samorządowców o Puchar Starosty Powiatu Zamojskiego i Prezydenta Miasta Zamość. Ich organizatorem było Powiatowe i Miejskie Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe w Zamościu, przy wsparciu finansowym Miasta Zamość, Starostwa Powiatowego w Zamościu oraz organizacyjnym Szkoły Podstawowej w Sitańcu.

W rywalizacji udział wzięły drużyny złożone z samorządowców i działaczy sportowych reprezentujące: Miasto Zamość, Gminę Zamość, Gminę Nielisz, Gminę Stary Zamość, Gminę Sitno. Mecze zostały rozegrane systemem każdy z każdym.

Podobnie jak w roku ubiegłym ta rywaliza-

cja zakończyła się zwycięstwem reprezentantów Gminy Zamość, grającej w składzie: Tomasz Kucharski, Michał Adamczuk, Adam Adamczuk, Paweł Buryś, Roman Blonka, Leszek Waga, Tomasz Goździuk, a królem strzelców Mistrzostw został Adam Adamczuk strzelec 6 bramek. Gratulacje!

Wyniki wszystkich meczów: Gmina Sitno – Miasto Zamość 3:2; Gmina Nielisz – Gmina Stary Zamość 1:0; Gmina Sitno – Gmina Zamość 0:1; Miasto Zamość – Gmina Nielisz 1:2; Gmina Stary Zamość – Gmina Zamość 1:3; Gmina Sitno – Gmina Nielisz 1:1; Miasto Zamość – Gmina Stary Zamość 4:2; Gmina Nielisz – Gmina Zamość 0:1; Gmina Sitno – Gmina Stary Zamość 4:0; Miasto Zamość – Gmina Zamość 0:4. **GOK KC**

W dniu 21 listopada podopieczni trenera Pawła Szajewskiego wzięli udział w Profbud Arena Cup w kategorii U13, który odbył na Profbud Arenie w Krośnie. Nasi zawodnicy zegrali 6 spotkań, ostatecznie zajmując 10 miejsce, a wyniki meczów prezentują się następująco:

- STS Gryf – Team Przecław 2:5 Kudyk, Machałek
- STS Gryf – Metal Tarnów 4: 1 Ziemia, Kudyk, Lewicki, Witoszka
- STS Gryf – Beniaminek Krosno 1:1 Łapa
- STS Gryf – Glinik Gorlice 0:3
- STS Gryf – Beniaminek Krosno Soccer Schools 5: 2 Zawadzki 4, Ziemia
- STS Gryf – Salos Rzeszów 4: 2 Kowalski 2, Zawadzki, Ziemia

Zegraliśmy w składzie:

Janda, Stefański oraz Kowalski, Kudyk, Lewicki, Łapa, Machałek, Witoszka, Zawadzki, Ziemia.

MIKOŁAJ U KARATEKÓW : WARCABOWE POTYCZKI

5 grudnia 2020 roku w Szkole Podstawowej w Łabuńkach odbył się X Mikołajkowy Turniej Karate Kyokushin. W Turnieju wzięło udział 124 zawodników. Zwycięzcom puchary i medale wręczała Pani Elżbieta Kuźma Przewodnicząca Rady Gminy Łabunie i Shihan Krzysztof Policha. Uczestników Turnieju odwiedził Św. Mikołaj ze słodkościami.

Spośród zawodników z terenu naszej gminy miejsca na podium wywalczyli: Maria Łochin – III miejsce w kumite w kategorii młodziczek – 45kg; Filip Dołba III miejsce w kumite w kategorii kadetów – 35kg i Kamil Matwiejczuk – III miejsce w kumite w kategorii dzieci chłopcy – 35kg. Wszystkim zawodnikom gratulujemy startów. Na podstawie przesłanych informacji GOK KC

Ponad 30 warcabistów wzięło udział w Mistrzostwach Powiatu Zamojskiego i Miasta Zamość LZS w Warcabach 100-polowych. Zawody odbyły się 21 listopada br. na hali sportowej Szkoły Podstawowej w Sitańcu. Organizatorem mistrzostw było Powiatowe i Miejskie Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe w Zamościu.

Z terenu Gminy Zamość w swoich kategoriach wiekowych medale wywalczyli: **dziewczęta klasa I-III:** Karolina Kardasz z SP Borowina Sitańska – medal złoty; **chłopcy klasa I-III:** Kamil Matwiejczuk z SP Sitańec – medal złoty, Bartłomiej Paruch z SP Sitańec – medal brązowy; **dziewczęta klasa IV-VI:** Amelia Adamiak z SP Wysokie – medal złoty, Zofia Łagoda ze Skokówki – medal srebrny; **chłopcy klasa IV-VI:** Dawid Bekier z SP Płoskie – medal srebrny; **dziewczęta klasa VII-VIII:** Karolina Sokal z SP Sitańec – medal złoty; Zuzanna Mielko z SP Płoskie

SREBRO DLA MARII

21.11.2020 r. w Dukli odbył się V Międzynarodowy Turniej Karate Kyokushin IKO PRZEŁĘCZ CUP. Organizatorem zawodów był Krośnieński Klub Karate Kyokushin dojo Dukla, a sędzią głównym shihan Krzysztof Policha 5 dan. W Turnieju wzięło udział 137 zawodników z 12 klubów w tym zawodnicy z Zamojskiego Klubu Karate

Kyokushin, którzy wywalczyli 10 medali, zajmując tym samym IV miejsce w klasyfikacji drużynowej. Wśród medalistów była także Maria Łochin, mieszkanka Gminy Zamość, która w kategorii młodziczek -45 kg wywalczyła srebrny medal w kumite. Gratulacje dla zawodniczki i trenera! Na podstawie przesłanych informacji GOK KC

– medal srebrny; **chłopcy klasa VII-VIII:** Wiktor Wałczuk-Piech z SP Płoskie – medal złoty; Marcin Mnich z SP Sitańec – medal srebrny, Krystian Kość z SP Sitańec – medal brązowy; **seniorki:** Monika Bekier z Płoskiego – medal złoty, Anna Szarzyńska z Płoskiego – medal srebrny. Zawody zostały przeprowadzone systemem szwajcarskim na dystansie 9 rund. Zawodnicy za zajęcia miejsc I-III otrzymali medale. Gratulujemy medalistom! Więcej zdjęć i informacji o zawodach znajduje się na stronie internetowej organizatora www.lzszamosc.y0.pl. GOK KC

GMINNA AKCJA KRWIODAWCZA POZA GMINĄ

Rok 2020 postawił przed ludźmi wiele wyzwań. Realizacja większości wydarzeń, w tym terenowych akcji krwiodawczych, okazała się tak trudna, że wiele grup zrezygnowało z ich organizowania. Priorytetem zawsze było, jest i będzie bezpieczeństwo oraz zapewnienie komfortu wszystkim krwiodawcom. Dlatego listopadowa akcja poboru krwi była inna niż zwykle – nie odbyła się w wybranym punkcie Gminy Zamość, jak zaplanowano przed pandemią, lecz w Oddziale Terenowym Rejonowego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecnictwa w Zamościu (Al. Jana Pawła II 10).

Stowarzyszenie Honorowych Dawców Krwi przy Urzędzie Gminy Zamość, wspólnie z Samorządem gminnym oraz Oddziałem Terenowym RCKiK w Zamościu, już po raz czwarty w tym roku zorganizowało akcję poboru krwi. Tym razem jednak, aby w jak największym stopniu zapewnić bezpieczeństwo oraz komfort wszystkim biorącym udział w akcji, odbyła się ona w siedzibie Oddziału Terenowego RCKiK przy zamojskim szpitalu papieskim (Al. Jana Pawła II 10). Krwiodawcy przybywający do punktu poboru musieli wcześniej telefonicznie zarejestrować się na daną godzinę, był to sposób na ograniczenie ilości kontaktów oraz uniknięcie kolejek. Przed wejściem do punktu poboru każdy krwiodawca wypełniał krótką ankietę dotyczącą stanu zdrowia oraz miał mierzoną temperaturę. Tego dnia zarejestrowano łącznie 69 osób,

z czego finalnie 59 oddało krew. Zebrano 25,55 litrów pełnej krwi. Pomimo trwania epidemii, w szpitalach dalej wykonuje się zabiegi i operacje, więc krew jest ciągle potrzebna. Szczególną formą dzielenia się sobą w obecnych czasach jest oddawanie osocza przez osoby, które wyzdrowiały po zachorowaniu na COVID-19 w wyniku zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2. Na minionej akcji poboru „osoczem ozdrowieńca” podzielił się jeden z członków naszego Stowarzyszenia, Sławomir Wiśniewski. Jest to długi proces donacji, więc tym bardziej serdecznie dziękujemy i przypominamy, że osocze oddane przez jednego dawcę może pomóc nawet trzem chorującym osobom.

Po oddaniu krwi każdy dawca odwiedzał stoisko Stowarzyszenia HDK, gdzie krwiodawcy otrzymywali zestaw gadżetów, w tym komin pełniący funkcję maseczki, na którym znajdowały się logo organizatorów akcji, oraz karnet wstępu na strzelnicę Zamojskiego Stowarzyszenia Strzeleckiego „Twierdza”. Dziękujemy wszystkim sponsorom oraz osobom, które nas wsparły bezcenną pomocą w realizacji działań honorowego krwiodawstwa wśród mieszkańców Gminy. Jak na każdej akcji poboru krwi, tak i tym razem, przeprowadzono zbiórkę czekolad „PODAJ DALEJ”, w ramach której krwio-

dawcy dzielili się otrzymaną po donacji czekoladą. Czekolady tym razem trafiły do podopiecznych Organizatora Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny w Zamościu. Z całego serca dziękujemy Krwiodawcom za to, że zawsze są gotowi dzielić się z innymi.

Wizyta w zamojskim punkcie poboru krwi była okazją, aby zobaczyć z bliska cały proces przetwarzania oraz magazynowania bezcennego leku, jakim jest ludzka krew.

Od momentu pobrania krwi do jej przetworzenia osobie potrzebującej, wykonuje się wiele bardzo złożonych procesów oraz badań laboratoryjnych. Dziękujemy wszystkim pracownikom Terenowego Oddziału RCKiK w Zamościu, z Kierownik dr. n.med Anną Miką na czele, za możliwość zorganizowania gminnej akcji poboru krwi w zmiennej formule, za współpracę oraz okazję zobaczenia z bliska pracy OT RCKiK.

Była to ostatnia akcja poboru krwi w tym roku, organizowana przez Stowarzyszenie HDK przy UGZ. Z końcem listopada skończyła się również III edycja „Bitwy Sołectw” – podsumowanie tego międzysołectkiego konkursu opisujemy w osobnym artykule. Dziękujemy wszystkim za wsparcie, pomoc w organizowaniu akcji poboru krwi oraz promowanie idei Honorowego Krwiodawstwa. Mamy nadzieję, że kolejne akcje w 2021 r. okażą się równie efektywne, jak te, które dzięki Wam, Drodzy Krwiodawcy, zorganizowaliśmy do tej pory. **Zarząd SHDK przy UGZ**

BITWA WYGRANA, ALE WOJNA TRWA

Konkurs „Bitwa Sołectw – do ostatniej kropli krwi” jest jednym z działań podjętych przez Samorząd Gminy Zamość i Stowarzyszenie Honorowych Dawców Krwi przy Urzędzie Gminy Zamość w celu propagowania honorowego krwiodawstwa oraz zwiększania świadomości lokalnej społeczności w dziedzinie ochrony życia i zdrowia.

Sporym sukcesem zakończyła się III Edycja „Bitwy sołectw” – zdrowej rywalizacji „gminnych wolontariuszy”. W następstwie prac Komisji Konkursowej (powołanej na potrzeby rozliczenia krwiodawczej akcji), na podstawie zebranych „deklaracji udziału w konkursie” wyłoniono zwycięzców. W toku obliczeń stwierdzono, że w ramach „Bitwy” krew oddało 179 mieszkańców Gminy Zamość, od których łącznie krew pobrano 356 razy, w prostym przeliczeniu zebrano łącznie 160,2 litrów krwi.

Już niemal rok trudna sytuacja epidemiologiczna, związana z rozprzestrzenianiem się koronawirusa SARS-CoV-2, paraliżuje strachem nie tylko krwiodawców, ale również całą społeczność, pozbawiając możliwości pełnego uczestniczenia w życiu codziennym. Mimo to wyniki konkursu wskazują na wzorową aktywność dawców krwi z Gminy Zamość, ukazując po raz kolejny świadectwo odpowiedzialności społecznej.

Trzecia edycja krwiodawczego konkursu toczyła się na przestrzeni kilku ostatnich miesięcy, dokładnie od 1 lutego do 30 listopada br. Objęła tym samym cztery gminne akcje poboru krwi, 16 lutego w Bortatyczach, 31 maja w Żdanowie, 16 sierpnia w Mokrem i 15 listopada w Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa Oddział Terenowy w Zamościu – wszystkie zostały zorganizowane przez Samorząd Gminy Zamość oraz Stowarzyszenie Honorowych Dawców Krwi przy Urzędzie Gminy Zamość we współpracy właśnie z RCKiK. W trakcie

trwania konkursu, zgodnie z jego procedurą, krew można było również oddawać poza terminarzem gminnych akcji krwiodawczych, udając się w umówionym terminie do punktu RCKiK przy zamojskim szpitalu papieskim. Konkurs, skierowany do mieszkańców Gminy Zamość, ma na celu zmotywowanie lokalnej społeczności sołectkiej do aktywnego udziału w propagowaniu honorowego krwiodawstwa. Zasadą konkursu jest oddanie proporcjonalnie jak największej ilości krwi przez mieszkańców rywalizujących ze sobą sołectw.

Pomimo przyjęcia statystycznego kryterium oceny, do wyłonienia zwycięskich sołectw, z uwagi na spore zróżnicowanie ilości mieszkańców w poszczególnych sołectwach, w tej edycji wprowadzono dodatkową kategorię konkursową, w wyniku czego konkurs rozliczono w następujących kategoriach.

W kategorii I wygrywa Sołectwo, którego Mieszkańcy oddali najwięcej krwi w przeliczeniu na jednego Mieszkańca pełnoletniego, posiadającego czynne prawo wyborcze w wyborach do Rady Gminy (stan na 30.11.2020r.). Zwycięskimi sołectwami tej kategorii okazały się:

I miejsce: Wieprzec – w konkursie udział wzięło 4 mieszkańców, którzy łącznie krew oddali 11 razy, co dało w sumie 4,9 litrów krwi – w przeliczeniu na jednego mieszkańca dało to wynik 0,0419 litrów krwi.

II miejsce: Wierzchowiny – 5 mieszkańców łącznie oddało krew 11 razy, co dało w sumie 4,95 litrów krwi – w przeliczeniu na jednego mieszkańca dało to wynik

0,0364 litrów krwi.

III miejsce: Wólka Wieprzecka – 9 mieszkańców oddało krew 16 razy, co dało w sumie 7,2 litrów krwi, ale w przeliczeniu na jednego mieszkańca dało to wynik 0,0324 litrów krwi.

W kategorii II, gdzie zgodnie z regulaminem wygrywa Sołectwo, którego Mieszkańcy oddali najwięcej krwi mierzonej w litrach, w wyniku podsumowania „Bitwy” statystycznie najlepsze okazały się następujące sołectwa:

I miejsce: Płoskie – 19 mieszkańców oddało krew łącznie aż 39 razy, co dało w sumie 17,5 litrów krwi.

II miejsce: Szopinek – 13 mieszkańców oddało krew łącznie 28 razy, co dało w sumie 12,6 litrów krwi.

III miejsce: Zawada – 11 mieszkańców oddało krew łącznie 22 razy, co dało w sumie 9,9 litrów krwi.

W ramach rywalizacji konkursowej, jak w poprzednich edycjach, przewidziano również nagrody indywidualne w kategorii kobiet i mężczyzn. Wśród kobiet, najczęściej oddających krew, nagrodzono Teresę Budzyńską, Anetę Zygmunt, Joannę Sobstyl i Agnieszkę Magrytę-Ciurysek. Wśród mężczyzn na uznanie zasłużyli Paweł Nowak, Tomasz Kukiełka i Marcin Siekierda. Niestety, z uwagi na panującą pandemię i mając na uwadze zakaz gromadzenia się w celu zachowania dystansu społecznego, uroczyste wręczenie nagród nie mogło się odbyć. Jednakże nagrody zostaną przekazane z rąk fundatora, Wójta Gminy Zamość Ryszarda Gliwińskiego, przedstawicielom zwycięskich sołectw oraz laureatom nagród indywidualnych z zachowaniem reżimu sanitarnego.

Wszystkim Laureatom konkursu z całego serca serdecznie gratulujemy, jednocześnie licząc, że zaangażowanie w krwiodawstwa „wejdzie Wam w krew” na stałe, a piękna postawa mieszkańców lokalnych społeczności, w reagowaniu na potrzebę pomocy bliźniemu, na zawsze stanowić będzie wizytówkę Gminy Zamość. Drodzy Krwiodawcy, nie zwalniamy tempa! Już od stycznia 2021 roku wystartuje kolejna, IV już edycja „bitewnego” konkursu. Serdecznie zachęcamy wszystkich krwiodawców Gminy Zamość do włączenia się w inicjatywę, która już nie po raz pierwszy cementuje lokalne środowisko we wspólnej walce „do ostatniej kropli krwi” o ludzkie zdrowie i życie. **Zarząd SHDK przy UGZ**

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA DLA 4 ZESPOŁÓW GMINNYCH

Aż 8 muzycznych podmiotów wykonawczych z terenu Gminy Zamość wzięło udział w prestiżowym wojewódzkim przeglądzie. Połowa z nich zyskała uznanie specjalistów zasiadających w Jury, którzy łącznie ocenili nagrania występów ponad pół setki wykonawców z całej Lubelszczyzny.

Pomimo trwającej pandemii, Wojewódzki Ośrodek Kultury w Lublinie wraz z Polskim Związkiem Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Okręgowy w Lublinie, zorganizował XXI Wojewódzki Jesienny Przegląd Twórczości Artystycznej Seniorów, ale tym razem w formie online na podstawie przesłanych wcześniej nagrań z występami zespołów. Na szczęście w okresie letniego odwrotu koronawirusa Gminny Ośrodek Kultury Gminy Zamość w miejsce odwołanych wydarzeń zorganizował 2-dniową sesję nagrań video dla większości zespołów i solistów, działających pod jego skrzydłami, więc materiał był gotowy i aktualny. Nagrań dokonano wówczas w Regionalnej Izbie Pamięci. Gdyby nie tamta sesja, wykonanie nowych nagrań w jesiennym czasie nasilenia się drugiej fali zachorowań, byłoby zbyt ryzykowne, jeśli nie sprzeczne z obostrzeniami. Ale udało się! Z Gminy Zamość swój udział w jesiennym wojewódzkim przeglądzie zgłosiło 7 zespołów oraz 1 solista, z czego aż 4 podmioty zyskały uznanie Jury, w którym zasiadało czworo specjalistów: Andrzej Sar – zastępca dyrektora Wojewódzkiego Ośrodka Kultury w Lublinie i specjalista od kultury ludowej, Anna Kistelska – główny instruktor ds. żywego słowa WOK w Lublinie, Kornelia Sar – instruktor ds. dziedzictwa kulturowego Lubelszczyzny oraz Dominika Jarosz – logopeda i animator kultury. Jury ogłosiło werdykt dnia 1.12.2020 r. Spośród wykonawców z Gminy Zamość nagrodę otrzymał chór „Sitaniaie” prowadzony przez Irenę Dużyńską i Tadeusza Flora. Natomiast wyróżnienia zdobyły zespoły „Białowolanki” i „Echo Lipska”, oba prowadzone przez Tadeusza Flora, oraz „Wesołe Gosposie” z instruktorem Czesławem Bartnikiem. Do tegorocznej edycji tego prestiżowego przeglądu, pomimo obostrzeń pandemicznych i trudności związanych z koniecznością wykonania nagrań, zgłosiło się w tym roku aż 56 podmiotów wykonawczych z całego województwa lubelskiego. GOK: AS i JK

Nagroda dla Chóru „Sitaniaie” w XXI WJPTAS online 2020 r.

Wyróżnienie dla zespołu Białowolanki w XXI WJPTAS online 2020 r.

Wyróżnienie dla zespołu Echo Lipska w XXI WJPTAS online 2020 r.

Wyróżnienie dla zespołu Wesołe Gosposie w XXI WJPTAS online 2020 r.

SZCZYPTA SMAKU GMINY ZAMOŚĆ

Przaśniaki - Koło Gospodyń Wiejskich w Łapiguzie

Składniki:

- 1 kg mąki
- 3 jajka
- 1 szklanka cukru
- Pół miodu sztucznego
- Pół kostki margaryny
- Pół szklanki śmietany
- 3 łyżeczki amoniaku
- 1 łyżeczka sody

Przygotowanie:

Zagnieść ciasto i podzielić na 12 części.
Każdą część rozwałkować i upiec w tortownicy.
Wystudzone placki przekładać powidłami.
Posypać cukrem pudrem.

Świąteczne pierniczki - Koło Gospodyń Wiejskich w Jatutowie

Składniki:

- 1 szklanka miodu
- ½ szklanki cukru
- 4 jajka
- 10 dkg margaryny
- 2 przyprawy korzenne
- 2 łyżeczki sody
- 1,5 kg mąki
- 1 łyżeczka proszku do pieczenia

Przygotowanie:

Miód zagotować z cukrem i przyprawami. Ostudzony wlać do mąki, dodawać pozostałe składniki i zagnieść. Ciasto odstawić w chłodne miejsce na 24 godziny. Powstałe ciasto nadaje się do pieczenia piernika jak i drobnych pierniczków.

BIULETYN
SAMORZĄDU GMINY ZAMOŚĆ

Redaktor Naczelny: Ryszard Gliwiński
Zastępca Redaktora Naczelnego: Jarosław Kalbarczyk
oraz gminne kolegium redakcyjne

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian, skracania, redagowania lub odrzucania nadesłanych do publikacji materiałów tekstowych i fotograficznych. Materiały przesłane do Redakcji nie będą zwracane. Redakcja prosi o dostarczanie tekstów i zdjęć za pomocą specjalnego formularza na stronie www.gminazamosc.pl – zakładka MENU / „Wyślij materiał do publikacji”.

Opracowanie i dystrybucja: Gminny Ośrodek Kultury Gminy Zamość z/s w Wysokiem
Wydawca: Gmina Zamość, ul. Peowiaków 92, 22-400 Zamość, tel./fax 84 627 00 83, e-mail: gok@gminazamosc.pl, www.gminazamosc.pl
Druk: ATTYLA Władysław Kardasz, Jacek Kardasz Spółka Jawna, ul. Partyzantów 61, 22-400 Zamość, Nakład: 5000 egz.